

БОДХИСАТВАТА В XX ВЕК

**В търсене на
Словото на Бодхисатва Майтрея - Граала на XX век**

**Филип Филипов
Преслав Павлов
Димитър Калев**

БОДХИСАТВАТА В XX ВЕК

**В търсене на
Словото на Бодхисатва Майтрея - Граала на XX век**

**София 2007
поредица „ПРОСВЕТЛЕНИЕ“**

Използвайки духовно-научна методология, авторите анализират основни идеи и концепции от главните два клона на езотеричното християнство в Европа - антропософската доктрина на Рудолф Щайнер и учението на Всемирното Бяло Братство, дадено от Учителя Петър Дънов. Тази книга тематично може да бъде отнесена към областта на християнската спиритуална градилия, свободно и научно разгърната през XX век.

© Филип Филипов, Преслав Павлов, Димитър Калев, *автори*, 2007

©

ISBN 978-954-737-655-7

Всички права запазени. Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана в никаква форма без писмено съгласие на авторите, с изключение на кратки цитати включени в критични прегледи и статии.

Съдържание

Предисловие	7
Учението за Ложата на Бодхисатвите и въпросът за Бодхисатвата в XX век Ф. Филипов, П. Павлов	9
Словото на Учителя Бейнса Дуно (Петър Дънов), като проява на Бодхисатва Майтрея Д. Калев	76
Учителя Бейнса Дуно (Петър Дънов) - живот и дело Д. Калев, П. Павлов, Ф. Филипов	92
Библиография	108
За авторите	111

Предисловие

Тази книга е опит за поредно поставяне на въпроса, който съществува за всеки търсещ антропософ още от 1911 г. - чрез коя личност се е проявил Бодхисатва Майтрея през XX век. Въпрос, който за изминалите почти сто години е получавал различни интерпретации, но всякога е запазвал както своята актуалност, така и своята противоречивост. От една страна, книгата представлява обзор на най-ярко откритите се досега изследвания, но от друга страна, е опит да се изложи една съвсем нова теза по проблема.

Актуалността на формулирания по-горе въпрос вълнува всеки антропософ, търсещ и следващ импулса на Михаил, защото Бодхисатвата, според Рудолф Шайнер, е онзи велик духовен Учител, който идва, за да научи човечеството как да разпознае т.нар. *етерна изява на Христос в астралния свят*, Учителят, който носи на хората Христовите Сила и Живот.

След като съществува една толкова отговорна и кардинална за нашето време задача, определяща бъдещето на човечеството, неизбежно възниква методологичният въпрос за начина, по който всеки човек, използващ своето ясно и конкретно съзнание, заедно със зародиша на своето имажинативно възприятие, може да разпознае скрития, но действателен сред нас Бодхисатва така, че да не се отклони от пътя на Истината и да изгуби здравия си разсъдък. Методологията на проучванията, изложена в тази книга, се основава на няколко конкретни похвати, обосновани от антропософската наука и внушени от Михаеличния импулс на нашето време. Всички те имат за цел да дадат подход за разпознаване на проявата на Бодхисатва Майтрея в XX век, който да е ясен и конкретен, лишен от всякакво атаквистично ясновидство. Тази методология, детайлно описана в бележките към първа част на настоящата книга, може най-общо да бъде формулирана така: мащабно търсене в духовно- научно обосновани езотерични текстове, придружено с духовно-научен анализ и съпоставяне на данни; изграждане на работни хипотези и тези, прилагайки принципа на съответствие и аналогия в средата на свободни имажинативни размишления и имажинативно-инспиративни откровения; сравнителен анализ на ново формираните идеи, основан на *^оррл&Христос-Луцифер-Аргшан'*, критичен анализ и проверка на всяка хипотеза/теза в работна група; причинноследствено наблюдение на живота, реализиран чрез духовната среда, изградена от всяка нова идея.

Първите импулси на изложената в тази книга нова теза датират от пролетта и лятото на 1994 г. По-късно, в продължение на седем години, идеята беше бавно и методично изследвана, а през 2001 г. получи първи публични изяви сред по-широки антропософски среди. През този период на седемгодишно узряване бяха проучени много източници както от материално, така и от духовно естество. Едва тогава авторите на тази книга се почувстваха достатъчно готови, за да споделят идеята пред публика. Така през декември 2002 г. те изнесоха първата публична лектория, в която обосноваха своите нови идеи. Не закъсняха, разбира се, трудностите

и противоречията, които винаги съпътстват всеки новаторски импулс. Поради духовния и обществен мащаб на идеята в българските среди, имащи отношение към въпроса, се появиха хора, които приеха импулса като лично притежание и се впуснаха в агресивна кампания за налагането му сред аудиторията. В стремежа си да получат бърз и сензационен ефект те разчитаха на атактистично-медиумични източници и се опитаха да компрометират същността на идеята. От друга страна, не закъсняха яростни и ненаучни коментари с фундаменталисти! уклони, произтичащи от други среди. Тази книга е опит да противопостави на описаните тенденции една ясна методология, здраво стъпила върху Михаилличните духовно-научни импулси, с които да се изчистят всички заблуди, наслоявани от слухове и фантазии.

Водени от стремеж към непосредствена инспирация от Бодхисатва Майтрея, авторите се опитват да изнесат една нова теза в чист и духовно-научен стил, в който свободата на лично мнение и волеизява са свещени. Така всички антропософи, търсещи свободния духовен и творчески импулс на Михаил, биха могли да получат повече информация по темата и сами да проведат допълнителни и по-задълбочени изследвания.

Историческата личност, изследвана в тази книга, е добре известна в българските духовни среди, но поради Студената война и езиковата бариера, съществували през изминалите десетилетия, е останала като че ли малко позната на световното антропософско общество. Благодарение на разгръщания се Михаеличен импулс и в процеса на т.нар. европейска интеграция ние се оказваме в една нова епоха, носеща нови отговорности пред духовния свят и пред самите нас. Чрез тази книга авторите се опитват да поставят духовнокултурен мост между европейския Изток и Запад и по този начин да се направи следваща Михаиллична стъпка към ново разгръщане на езотеричното християнство в световен и общочовешки план.

Независимо от личните заключения, до които би достигнал всеки един читател, авторите благодарят за отделеното време и за чистия стремеж към Истината.

Варна, септември 2006 г.

Учението за Ложата на Бодхисатвите и въпросът за Бодхисатвата в XX век

Опит за съвременен прочит и представяне на нови идеи

Импулсът да осмислим собствената си същност е онова рекурсивно завихряне, което ни превръща в азови същества. Ако древните гърци са ни завещали крилатата фраза: *Познай себе си*, то Парсифал е втъкал в нашите души въпроса: *Каква е тайната на Граала*. Две хиляди години след Поврата на времената и почти век, след като антропософията прониза европейската култура, стремежът към себепознание не е угаснал, а се е превърнал в духовна наука. В тази статия ще си позволим, вдъхновени от легендата за търсещия Парсифал, с питаща душа да задаваме въпроси и да изваем от нашия аз очакващата форма на Светия Потир.¹

И така, ето два въпроса, които ще образуват крайъгълния камък на тази статия:

Как е организирана Бялата лежа от Учители на човечеството и каква е нейната дейност в наши дни?

Каква е структурата на човешкия Аз?

Това всъщност са все въпроси за азовостта, но съответно в макрокосмичен и микрокосмичен аспект. Христос Исус и Неговата жертвена дейността самата същност на Макрокосмичната азовост², която постепенно и все повече става азовост на цялото човечество. Както човешкото същество има свой Аз, така и самото човечество оформя един цялостен организъм*, който намира своя организиращ център в Аз-а на Космоса'. Познаем ли структурата на човешкия Аз, ще придобием представа за същността и дейността на Бялата лежа. И обратно: изследваме ли работата на Христовите посланици - Учители на човечеството, ще познаем в дълбочина и собствената си същност.

Ако съзерцаваме структурата на човешкия Аз чрез методите на Духовната наука, можем да открием една двойна дванадесетичност*. Дванадесетте сетива, описани подробно от Рудолф Щайнер⁴, са връзката на човешкия Аз с външното, обективното и макрокосмичното⁵. От друга страна, самата интимна, вътрешна структура на Аз-а като микрокосмос е също дванадесетична. Тя може да бъде представена чрез идеята център- периферия. Центърът на човешкия Аз е самата искра Божия, дарена от Макрокосмичния Аз - Христос⁶, а периферията на Аз-а се структурира и образува по подобие на дванадесетичния Зодиак: три базови тенденции (Съзнаваща душа, Разсъдъчна душа и Сетивна душа), всяка с по четири вътрешни функции⁷. Външната сетивна дванадесетичност е периферията, имаща за център вътрешния микрокосмос на Аз-а, който, на свой ред, също има периферия от дванадесет иманентни функции и свой център - Христос. Но човешкият Аз е плод и проекция на макрокосмичния, общочовешки Аз.

Има ли подобна организация Космическият Лз на човечеството и ако има, какво говори Духовната наука по този въпрос?

Според изнесените от Рудолф Щайнер данни⁸ ясно се разбира, че има Ложа от дванадесет Учители⁹, отдавна изминали пътя, по който човечеството тепърва ще минава. За тези Учители на човечеството се знае, че динамично седем от тях постоянно са изпълтени във физическия план, а останалите пет са в Духовния свят. Те често се движат в света като обикновени хора, но са носители на възвишени добродетели и работят за една заветна цел - човечеството да може практически да реализира Мъдростта, струяща от Светия Дух в Името Христово. В тези писмени отговори на Рудолф Щайнер се споменават имената на Учителя Исус, Кутхуми, Мория, Иларион, Сен-Жармен (Християн Розенкройц).

От друга страна, Рудолф Щайнер говори и за една още по-възвишена Ложа, съставена от дванадесет човешки същества със степен на развитие Бодхисатва¹⁰. Тези изключително напреднали човеци обитават Света на Провидението и пряко съзерцават Христовото същество¹¹. За тях се знае, че са интензивно свързани с Духовния свят и едва частично - с физическия¹². Те имат конкретна мисия към човечеството, свързана с все по-дълбокото познаване на Христовото същество¹³. В момента един от тях има специална мисия на Земята и трябва да стане първия Просветлен, първия Буда след Христос. Пет хиляди години, след като е поел тиарата на Мъдростта, тиарата на Светия Дух от Гаутама Буда, той ще направи решителната крачка от степента *Бодхисатва* към степента *Буда*, като пониже живота и културата на човечество с една могъща морална сила, произлизаща от Христовите Сила и Живот.¹⁴ Рудолф Щайнер говори конкретно за няколко Бодхисатви (или Бодхисатваси). Скитианус, Заратустра. Гаутама¹⁵ са работили върху човечеството с последователни мисии и са преминали от степен *Бодхисатва* в степен *Буда*. Вече се каза, че в момента над човечеството работи Бодхисатвата, който поема мисията да бъде пратеник на Светия Дух на Земята след Гаутама. Неговата мисия започва приблизително шестотин години преди Обрата на времената. В поредица лекции Рудолф Щайнер говори и за Бодхисатва Аполон, проявил се чрез Орфей, който има специална мисия за развитие на човешката душа чрез музика.¹⁶ Според Елизабет Фрееде¹⁷ и според архитектурната имажинация, вложена от Рудолф Щайнер в интериора на малкия купол на първия Гьотеанум, може да се твърди, че шест от Бодхисатвите се проявяват преди Мистерията на Голгота и шест - след нея.¹⁸

И така, можем да очертаем следната идея*: Бялата ложа от Учителите на човечеството е едно единство. Този единен духовен организъм е подобен по структура на човешкия Аз, защото тази Ложа е по същество самият принцип на азовостта на човечеството¹⁹. Така Цялото проектира своя модел фрактално в своите части, като оформя т.нар. *златна (слънчева) пропорция*. С други думи, принципът на макрокосмичната азовост, самият Аз на човечеството има подобна структура, както Аз-ът на човека.

Ако човешкият Аз има двойна дванадесетичност в себе си, изразена в дванадесетте сетива и дванадесетте вътрешни душевни функции, то Аз-ът на човечеството има двойна дванадесетичност, изразена съответно в Ложата на дванадесетте Учители - Махатми и Ложата на дванадесетте Велики Учители - Бодхисатви.

Аз-ът на човека има свой съкровен център, който има пряка връзка с Христовото същество. Какъв е аналогът на този център в Аз-а на човечеството?

Съкровеният център в Аз-а на човечеството е Натановата душа²⁰, която е отделена и спасена от луциферичното изкушение по време на Лемурия. Тя е сродната душа на цялото човечество, сродната душа на първичния Адам. Прониквайки я. Христос извърши Своите жертвени дела в името на спасението и повдигането на човешката раса. Когато говорим за Ложата на Бодхисатвите, ние можем да я съзерцаваме като съкровена част от Аз-а на човечеството - един по-вътрешен организъм в Бялата ложа. Ложата на Бодхисатвите е самата Душа на човечеството - живият зодиак, който обгражда и повдига човешката йерархия, зодиак, проникнат от Светия Дух²¹ и центриран около жертвеното дело на Христос чрез сродната душа на първичния Адам. Душата на Натановия Исус и дванадесетте Бодхисатви са едно цяло по същия начин, както центърът и периферията на кръга са неделими.

Тук трябва да се спомене, че би било груба грешка да се уеднаквява Ложата на дванадесетте Учители - Махатми (Учителя Исус, Кутхуми, Мория, Иларион, Християн Розенкройц и тн.)²² с Ложата на дванадесетте Бодхисатви (Скитианус, Заратустра, Гаутама, Аполон, Майтрея и т.н.).²³ Ако се прави подобна грешка, то е все едно да се твърди, че дванадесетте сетива и дванадесетте вътрешни функции на Аз-а на човека са едно и също нещо, което е крайно неправилно. Може да се каже, че първоизточникът на подобна неправилна концепция се намира в интерпретацията на Хела Визбергер (*Hella Wiesberger, GA 264*), която приема, че Учителят Исус (Учителят Заратустра) е Бодхисатвата, който е завършил своята мисия и се е издигнал в Буда преди мисията на Гаутама Буда. По този начин тя слага знак за равенство между ранговете *учители (Учител-Махатма, Бодхисатва и Буда)* в смисъл, че те всички са Учители на Човечеството. Но така Хела Визбергер прот ека факта, че тези Учители са от различно ниво на развитие и техните рангове не би трябвало да се уеднаквяват.²⁴

Разглеждайки въпроса за същността на съществото *Бодхисатва*, може да се изпадне в друго специфично заблуждение, произлизащо от източната гледна точка, която не акцентира на развитието на човешкия Аз. Така, базирайки се на интерпретации върху *GA 110* (17.04.1909), се слага знак за равенство и еднаквост между съществото *Бодхисатва* и съществото *Архангел*. За да избегнем каквото и да е недоразумение в тази посока, трябва отново да цитираме думите на Рудолф Щайнер: „Бодхисатвата, това е човешко същество, силно свързано с Духовния свят и само частично

живеещо във физическия свят.²⁵ „Бодхисатва се нарича онзи човек, който в определена степен е възприел достатъчно в себе си [принципа]²⁶ Будхи на Земята“.²⁷ Ето защо понятието *Бодхисатва* означава определен стадий в развитието на човека. Рудолф Щайнер уточнява: „Когато такова същество става Бодхисатва, Буда или Учител[-Махатма], то това означава, че вътрешното развитие е изключително високо, но все пак е такова, което може да се измени от всеки човек. Езотеричното обучение на човека е начало на това, което води към [степен на развитие] *Буда*.“^{28*}

Правилното разбиране на мисията на Бодхисатвите изисква изясняване на основните закономерности в проявите им сред Петата коренна раса. Според Езотеричната наука дванадесетте Велики Учители изпращат един свой представител, който става изявител на импулсите на Светия Дух. Може да се каже, че той ръководи развитието на човечеството за период от приблизително 5000 години.²⁹ През този период той се инкарнира по твърде особен начин приблизително на всеки 100 години.³⁰ Процесът на възплъщение на Бодхисатвите може да се обясни по следния начин: тези човешки същества, поради своята възвишена и специална еволюция, имат необходимостта да бъдат в постоянна връзка с висшите духовни светове; поради тази причина те не могат да навлизат дълбоко във физическия свят и да се раждат както обикновените хора. За целта те използват други човешки същества и се вселяват (инкорпорират) в техните духовни структури. Хората, които се явяват един вид носители на Бодхисатвите, са високо посветени човешки индивидуалности. Особена закономерност в живота на Бодхисатвите е, че те остават неизвестни за света до 30-годишната си възраст.³¹ Част от Аз-а на Бодхисатвата прониква в предварително подготвените телесни структури на даден човек-носител, когато той е на приблизително 33 години. Настъпва коренна промяна (Рудолф Щайнер дава три важни знака, чрез които може да се различи съществото Бодхисатва): Бодхисатвата, проявил се чрез човека- носител, стои сякаш сам в света, несвързан с никаква верига учител-ученик, и словото му има изключителна морална сила, защото, благодарение на особената инкорпорация в човека-носител, успява да поддържа постоянна връзка както с духовното поле на Висшия Девакхан, така и с още по-висшия Свят на Провидението, откъдето извираат великите принципи и добродетели на Христовото същество. Този процес на обмен с човешките същества на физическо поле протича периодично до момента, когато Бодхисатвата отработи способността сам да изгражда човешко тяло и по този начин да се роди като човек. Това е и последният път, когато Бодхисатвата се възплъщава във физическо тяло.³² Процесът на завършване на необходимостта от физическо възплъщение е съпроводен и от фаза на завършване на конкретната му мисия към човечеството. Тогава се казва, че съответният Бодхисатва се е издигнал до степента на развитие *Буда*.

Най-общо, мисията на един Бодхисатва е насочена да подпомогне изработването на специални качества, добродетели и сили в човечеството, които съответстват на самото естество на дадения Велик Учител-Бодхисатва.

Само част от изпълненията на Учителите-Бодхисатви имат историческа известност. Когато един Бодхисатва завърши своята мисия, в последното си прераждане той преминава от степен *Бодхисатва* в степен *Буда* и предава водачеството на нов пратеник от Ложата на Светия Дух - Ложата на дванадесетте Бодхисатви³³. В това последно изпълнение учението на Бодхисатвата, станал Буда, обгръща цялото човечество. За това допринася и фактът, че Той е подготвил достатъчно ученици, които да възприемат извечната Христова Мъдрост, струяща от Него.

Тук е мястото да припомним, че дванадесетте Велики Учители пряко съзърцават Христовия лик и са носители и изявители на Христовото Слово³⁴ - те са най-близките Христови ученици, душите, които са направили първи най-дълбока и пълноценна връзка с Христовия Дух още в най-дълбока древност. Обсъждането на въпроса за процеса на контакт между Христовото същество и дванадесетте Бодхисатви, за оформянето на тази най-висша Ложа в духовната история на Слънчевата система и по специално - в окултната история на Земята е тема на друга статия.³⁵

Бодхисатвите могат да бъдат наречени Учители на Божествената Мъдрост - проводници на Виделината, която струи от Христовото същество. Тяхната Божествена мисия е да донесат Христовата Мъдрост. Това става чрез тяхното учение, чрез което хората могат да познаят Христовото същество на нова, по-висока степен. Онова, което може да се каже за Будите, е, че те вече не са носители на дадено учение, а стават един вид извори на Христов Живот³⁶ и разливат своята мисия в цялата Слънчева система.

Една друга особеност при Бодхисатвите е, че те не винаги действат само чрез един човешки носител, но имат един основен. Така и други велики същества могат косвено да бъдат наречени Бодхисатви, но при тях не е налице пълният процес на изява, както при основния човек-носител. Например Рудолф Щайнер обяснява, че Хермес също в известен смисъл може да се нарече Бодхисатва.³⁷ Нещо повече, дори по времето на една конкретна физическа изява, когато даденият Бодхисатва вече се е инкорпориал в определена човешка индивидуалност, той може да инспирира и да ръководи и други достатъчно напреднали в посвещението си хора.³⁸ Това е изява на духовното могъщество на Великите Учители на Мъдростта.

Ако се концентрираме към настоящия етап от дейността на Ложата на Бодхисатвите, трябва да се каже, че след издигането на Бодхисатва Гаутама до степен *Буда* идва времето на един друг Бодхисатва да поеме мисията към човечеството. Това е Бодхисатва Майтрея, който след около 3000 години ще стане, така да се каже, първия Християнски Буда. Тогава, според думите на Рудолф Щайнер, той ще се изяви в човечеството като най-великият Учитель на импулса на Христос, които ще действа чрез моралната сила на Словото³⁹. Рудолф Щайнер изтъква, че името *Майтрея* се превежда като *онзи, който носи Доброто чрез Словото*⁴⁰. Това Слово ще действа магически върху волята на хората и ще им помага да реализират

Христовите Добродетели. ..В лицето на Майтрея-Буда ни е даден най- великият Учител, който се е явил, за да изясни на хората Христовото събитие в неговия пълен обхват. Особеното при него ще бъде, че като най-велик Учител, той ще донесе най-великото и възвишено слово.“⁴¹ Рудолф Щайнер изрича грандиозните слова: „Ако би имало [след 3000 години] един ‘евангелист Йоан’, той ще говори [за този Велик Учител на човечеството] по различен начин в сравнение с това, което Апостол Йоан е казал за Христос. Ако за Христос е казано: ‘И Словото стана плът’; ‘Евангелистът Йоан’ на Майтрея-Буда би трябвало да каже: ‘и плътта стана Слово’ “⁴². „Особеното при този Майтрея-Буда е, че той ще трябва да подражава по определен начин на станалото при събитията на Голгота.“⁴³ Това ще бъде характерна черта и при изявата и при подготовката на мисията на Майтрея-Буда.

Гаутама Буда изпълнява своята мисия и около 600 г. пр. Хр. дарява на човечеството „Мъдростта, произтичаща от Състраданието и Любовета“. Той навлиза в Света, наречен Нирвана, но едновременно с това дарява тиарата на Светия Дух на следващия Бодхисатва. Приблизително сто години преди възплъщението на Слънчевия Логос на Земята Бодхисатва Майтрея е вече исторически известен чрез своята проява посредством водача на есете Йешуа бен Пандира. Рудолф Щайнер уточнява в книгата „Езотерично християнство“ (GA 130) и по-специално в своята лекция от 4.11.1911: „Бодхисатва Майтрея, който в миналото, сто години преди Христа, беше възплътен като [инкорпориран в индивидуалността на] Йешуа бен Пандира, като един вестител, като един проповедник на Христа във физическо тяло, той, който оттогава насам се е прераждал почти всеки сто години, е възплътен също и сега и ще бъде истинският проповедник на Христа в етерна дреха, в Етерно тяло, какго някога беше предвестник на [физическата изява на] Христос.“

Може да се каже, че изричайки тези думи, Рудолф Щайнер поставя неформално една практическа задача пред всеки истински ученик, тръгнал по пътеките на Духовната наука Антропософия. От решаването на тази кардинална задача пряко зависи правилното разбиране и реализиране на Етерното пришествие на Христос в душата на търсещия Истината. Това е така, защото Бодхисатва Майтрея, проявил себе си през първата половина на XX век, е имал специално отношение към разгърнатата се Христова мисия в Астралния свят по същото време. За това отношение Рудолф Щайнер напуска с думите: „Той е възплътен също и сега и ще бъде истинският проповедник на Христос в етерна дреха.“ Всеки буден изследовател на езотеричното християнство би следвало да обърне специално внимание на тези пророчески думи на Рудолф Щайнер, ако наистина търси искрено и с цялата си душа познавателен път към Второто етерно пришествие на Христос. Щом като Бодхисатва Майтрея е подготвящият своята мисия „най-велик Учител, който се е явил, за да изясни на хората Христовото събитие в неговия пълен обхват“ и щом като

той „е изпълнен също и сега“, то за антропософа. търсещ озарението на Христовото етерно пришествие, е най-естествено да си зададе въпроса: *Как мога да се докосна до учението на физически проявления в XX век Бодхисатва Майтрея, защото то ще даде жизнено необходимата ми гледна точка към съвременната изява на Христос?* Това по същество е третият краебъглен въпрос в този труд и ние ще се опитаме да представим тук един съвсем конкретен негов отговор.

И така, поради ред окултни, етични и социални причини Рудолф Щайнер не е могъл директно да посочи индивидуалността, чрез която се е проявил Бодхисатва Майтрея. Но от друга страна, посредством многобройните ясновидски откровения, знаци и напътствия от окултната история на човечеството и някои, така да се каже, духовно-научни теореми, Рудолф Щайнер сякаш е шрихирал образа на Христовия пратеник, оставяйки на нас да довършим тази духовно-историческа картина и по този начин да направим първи стъпки в езотеричното християнство. Според нас чрез този метод по същество е дадена една нова Граалова задача, която се състои в търсенето и откриването на Словото на Бодхисатва Майтрея - посланика на Светия Дух в XX век. За да навлезем в дълбочината на това езотерично търсене, е необходимо да разгледаме изминатия дотук духовен път към тази заветна цел. Ето защо ние ще представим преглед на изложените до момента възможни отговори на вече споменатия нов Граалов въпрос на нашето време.

Преглед на вече изложени до момента хипотези по въпроса чрез коя исторически известна личност се е проявил в XX век Бодхисатва Майтрея.⁴⁴

(Щ Чрез изложения по-горесцитатоткнигата..Езотерично християнство“ става ясно, че Бодхисатва Майтрея е изпълнен (по-точно - инкорпориран) в XX век и то по времето на Рудолф Щайнер. Той недвусмислено казва: „Бодхисатвата е изпълнен също и сега и ще бъде истинският проповедник на Христос в етерна дреха.“ Когато един човек е проповедник в Името Христово, нещо повече - когато този проповедник работи за Второто етерно пришествие на Христовото същество, е невъзможно той да остане исторически неизвестен. Освен това, за новата изява на Великия Учител на човечеството, наследил Гаутама Буда, е имало отдавна известни пророчества. Може би това довежда и до първия, явно неуспешен, опит за откриването на физическата изява на Бодхисатвата на настоящето. Ани Безант и Ледбитер смятат, че Божественото същество Христос и човешкото същество Майтрея са едно и също нещо. Освен това те провъзгласяват, че новият Миров Учител (които според тях е едновременно Христос и Майтрея) се е проявил чрез индийския младеж Кришнамурти. Срещу това грубо недомислие работят разумните и светли сили в лицето например на Рудолф Щайнер и Духовния Учител, проявил се в България чрез Петър Дънов (Бейнса Дуно). Ако Рудолф Щайнер ликвидира нечистите изкушаващи сили в редица свои

лекции и по време на теософски конференции, то Учителя Беинса Дуно (Петър Дънов) изпраща чрез личен пратеник (Магдалена Попова) писмо до Кришнамурти⁴⁵. Скоро след това последният публично се отказва от натрапената му задача да бъде „новия Миров Учител“. По същество желанието на Ледбитер и Ани Безант да „изберат тяло“ за идващия Миров Учител е насилие към Духовния свят. Бодхисатва Майтрея, ръководен от Христос, сам избира къде и чрез кого ще се прояви в XX век. Човеци, които говорят: „Бодхисатва Майтрея ще се прояви точно там и именно чрез този човек, защото ние го видяхме и избрахме“, явно са изкушени от „ясновидска гордост“ и не разбират принципите на Свободата и Окултната хигиена, работещи в съвременните условия.

За да се намери Граала е необходимо Смирение!

(2) В съвременната културна епоха човечеството прави реални стъпки към азовата си зрялост. След Голготските мистерии Христос промени завинаги методите на посвещение. Той трансформира йерархичното отношение Учител-ученик в братски отношения между приятели. Дори нещо повече - Христос, като център на човешкия Аз, въвежда и изпраща Утешителните лъчи на Духа на Истината в нашия микрокосмос - Учителя, обещан ни от Господ, вече не е само нещо външно, а нещо вътрешно. Но за да се разбере тази нова мистерийна истина на езотеричното християнство, е необходимо духовна зрялост. Ако липсва такава, ще се стига до опасни изкушаващи състояния на човешката мисъл.

Например друг, чисто психологичен аспект на фундаменталния проблем при деянията на теософските водачи е неспособността да се различат вътрешната структура на Бялата Ложа: те не по знават Ложата на дванадесетте Бодхисатви, която пряко съзерцава Божествената природа на Христовия Дух, като неин център. Те смесват и уеднаквяват в своите представи центъра с периферията на Бялата Ложа. Това най-вероятно става поради чисто методологични причини: в настоящата Михаелична епоха, в която духовната свобода на човешкия Аз е от жизнено значение, медиумизмът е напълно неадекватен и дори крайно опасен подход към Духовния свят. Този метод нарушава окултната хигиена на азовостта и превръща човека в лесна плячка за тъмни окултни сили.

Попадайки в капана на медиумизма и окултната диктовка на псевдо-махатми, семейство Ръорих прави следващия неуспешен опит за познаване на Мировия Учител Майтрея. Елена Ръорих изразява идеята, че има трима Владици на Света: Буда, Христос и Майтрея, като Майтрея е Старшият, Първият и Последният сред тях, и освен това той е Цар на Царете и Учител на Учителите.⁴⁶ Елена Ръорих обяснява, че Бодхисатва Майтрея отдавна е постигнал Озарението, станал е Буда и не му е необходимо физическо въплъщение, като естествено се проявява като Владика на Хималайска Шамбала⁴⁷. Явно тук отново става въпрос за същия, описан по-горе, проблем, но в друг ракурс, който ще се опитаме да обясним чрез една аналогия: възможно е неподготвеният изследовател на светлината да се обърка и

когато изследва за първи път призма, която разделя бялата светлина на цветни лъчи, да помисли, че призмата е по-старша, по-съществена и по-важна от самата светлина. В подобна ситуация са изпаднали създателите на Агни Йога: те прекомерно са хиперболизирали образа на Учителя Майтрея, като не могат да различат, че той е изключително чист и свят проводник на Христовите Сила и Живот. Поради тази причина и поради факта, че са попаднали под влиянието на източни окултисти, които явно не разбират дълбочината на Христовото същество, те стигат до такава степен на заблуждение, че влизат в цялостен конфликт какго с класическите будистки предсказания за дейността на Бодхисатва Майтрея, така и с откровенията на антропософската наука по същата тема.

Ако някой търси Граала, необходимо му е Различаване!

(3) В края на земния път на Рудолф Щайнер, а и веднага след това, в антропософските среди започва интензивен изследователски процес, насочен към разкриване на загадката относно пророчеството за Бодхисатва Майтрея. От една страна, съвсем ясно се разбира, че без директното и конкретно познаване на Христовия пратеник в XX век съществува сериозна и реална опасност да не се познае в пълнота Етерното пришествие на Христос⁴⁸. От друга страна, се натрупват сериозни данни за мисията на Бодхисатва Майтрея от самия факт, че започва изследване и синтезиране на трудовете на Рудолф Щайнер. Става ясно, че Рудолф Щайнер е бил под пряката инспирация на Бодхисатва Майтрея за известен период от време⁴⁹. Освен това се разбира, че в разговора си с Фридрих Рителмайер (август 1921 г.) Рудолф Щайнер е намекнал, че онзи, който се прояви чрез Йешуа бен Пандира, сега отново се е родил в началото на столетието. Реализира се нова хипотеза, според която самият Рудолф Щайнер е приемникът и проявителят на Бодхисатвата на XX век.

Тази теза няма бъдеще, защото достатъчно много антропософски изследователи намират и обосновават достатъчно добре противното. Например Сергей Прокофиев в своя труд „Ставането на християнската езотерика в XX век и противодействащите и сили“, том III. стр. 95, подчертава: „...Всяка идентификация на индивидуалността на Рудолф Щайнер с индивидуалността на Бодхисатва Майтрея би била голяма грешка. Рудолф Щайнер сам напълно определено и на два пъти се изказва по този повод в отговор на зададени му въпроси по време [на изнасяне цикъла „Евангелието на Матей“ в Берн, септември 1910 г.] и малко по-късно в Берлин.“

Всеки търещ истината антропософ, който сериозно е запознат с терминологията на Духовната наука и изследва систематично, логически и с дневна будност антропософските литературни източници, знае, че термините *инкорпорация* и *инспирация* са две напълно различни понятия. Рудолф Щайнер ясно определя: „Бодхисатвата е възпътен също и сега и ще бъде истинският проповедник на Христа в етерна дреха“, от което става ясно, че той говори за реализираната инкорпорация на Бодхисатва Майтрея в

някоя друга човешка индивидуалност. Би било крайно тщеславно и окултно нехигиенично Рудолф Щайнер да говори за Великия Учител на нашата съвременна епоха и да има предвид всъщност себе си. Теза от такъв порядък е явно понятиен недоразумение, но това не пречи тя да е крайно опасна. Това е така, защото подобна мисъл сериозно подкопава етичните основи на антропософията, а ние знаем, че нейният създател е пример за смирение и морална чистота.

От друга страна. Елизабет Фрееде предоставя друг съществен довод против хипотезата за идентификация на индивидуалността на Рудолф Щайнер като приемник на индивидуалността на Бодхисатва Майтрея. В своите две лекции, публикувани в книгата „Въпросът за Бодхисатвата“⁵⁰, тя изтъква ясната идея, че ако се приеме, че именно Рудолф Щайнер е Бодхисатвата, то би трябвало да се е наблюдавал важен феномен, даден като главна мярка от самия него в живота му, а именно: коренна трансформация на съзнанието около неговата 30-33-та годишнина. И тъй като такава дълбока промяна не се е наблюдавала, се стига до конкретния извод, че е изключителна грешка да се приема такава хипотеза. Още едно допълнително доказателство в тази посока на разсъждения е идеята, че Рудолф Щайнер пише собствен биографичен труд, в който се вижда плавността и непрекъснатостта на процесите в неговия живот, което недвусмислено показва, че коренна трансформация не е настъпила около 30-та година от живота му и явно е крайно неадекватно да се мисли, че той, прокламирайки мисията на Бодхисатвата на XX век, всъщност говори за себе си. Въпреки че тези цялостни и сериозни аргументи напълно оборват подобна идея, това не пречи и днес да съществуват хора, които продължават да подкрепят тази опасна теза⁵¹.

Търсачът на Граала има нужда от чиста мисъл!

(4) Изказването на Рудолф Щайнер през август 1921 г. относно раждането на Бодхисатвата около началото на столетието подлага търсещото Антропософско общество на друго сериозно изпитание. То е свързано с личността на Валентин Томберг (1900-1973), който в младежките си години е антропософ, работещ с изследователски подход, но около своята 40-а годишнина напуска Антропософската общност и придобива сериозна католико-йезуитска ориентация. Изпитанието се състои във факта, че на пръв и не много прецизен поглед сякаш се наблюдават споменатите от Рудолф Щайнер феномени, характерни за Бодхисатвата на XX век: човек, роден точно в началото на века, с някаква дейност, насочена в езотерико-мистична посока, променя коренно своите убеждения. В доста голям период от време и в доста широки среди с езотерични интереси се заражда твърдението, че именно родиният през 1900 г. Томберг е очакваният Бодхисатва.

В разсъждения от този род прозира особен род материализъм относно духовни и езотерични теми, защото се търси т.нар. *раждане на*

Бодхисатвата по конвенционално-човешки начин. Рудолф Щайнер съвсем ясно е изказал езотеричния знак, че Бодхисатвата на XX век няма да се роди, както се раждат човешките души с по-обикновено развитие, а ще се всели⁵² в извисена индивидуалност около нейната 30-35-та годишнина, като тази индивидуалност ще претърпи коренна промяна в тъканта на своето съзнание. От това твърдение веднага става ясно, че ако се търси т.нар. *раждане на Бодхисатвата* в началото на XX век, то в никакъв случай не трябва да се очаква, че става въпрос за раждане на дете около 1900 г. Напротив, трябва да се търси човек, който около 1900 г. е вече на около 33 години, т.е. роден е приблизително в периода 1864-70 г. и освен това е човек, при който именно се наблюдава рязка промяна в духовните основи на неговото съзнание и начин на живот около началото на XX век⁵³. Явно грубото и неадекватно отъждествяване на индивидуалността на вселяващия се Духовен Учител със степен на развитие *Бодхисатва* с човешката индивидуалност, която се явява негов носител и проводник, довежда до материалистичната хипотеза, че Бодхисатвата на XX век ще е на 33 години именно през 1933 г.

Ако се твърди, че онзи, който се прояви чрез Иешуа бен Пандира, сега отново се е родил в началото на столетието и следваме логически тезите на Рудолф Щайнер, трябва да се разбира, че вселяването на Бодхисатвата в човека-носител е протекло около началото на столетието. Да. Валентин Томберг има особен раздвоен живот, но промяната в неговите духовни разбирания и ориентации настъпва едва около неговата 40-а годишнина, като двата полюса на неговия живот на практика се самоизключват. Безусловно антропософията и нейните идеи нямат нищо общо с екзотеричната дейност на католическата църква и още по-малко - със създателя на йезуитското течение Игнатий Лойола, един от вдъхновителите на Валентин Томберг. Изказват се дори твърдения, че всъщност тази личност е попаднала под окултното въздействие на тайните католически среди⁵⁴.

От друга страна, чисто косвено можем да поставим въпроса: щом Рудолф Щайнер е оставил няколкостотин тома духовна литература и почти неизброими методи за истинско християнизирание на човешката култура, то каква ли ще е дейността на Бодхисатвата на XX век? Можем ли да намерим някаква поне далечна аналогия при припознавания за Бодхисатва Валентин Томберг? Определено не можем, защото неговото творчество е в много по-тесни граници, а методологично работата му се концентрира върху католико-йезуитското учение и медитации относно картите таро. И в края на краищата, според изнесените материали в послеслова на книгата „Трагедията на Валентин Томберг“, се разбира, че самият той съвсем конкретно и ясно отрича каквото и да е тъждествено отношение на Бодхисатва Майтрея спрямо неговата индивидуалност.

И при най-страшните вътрешни битки с раздвоението и съмнението, търсачът на Светия Потир остава верен на целта си, а Граалът го защитава и от най-тъмните зверове!

(5) Отново в книгата „Трагедията на Валентин Томберг“ се анализира доста повърхностно една друга хипотеза относно проявата на Бодхисатвата в XX век чрез Михаил Иванов (1900-1986). Един от авторите на книгата, Кристиан Лазаридес, споменава, че има среди, които на свой ред виждат в лицето на Михаил Иванов, известен под името Омраам Микаел Айванхов, Бодхисатвата на XX век. Става въпрос явно за неофициалните спекулации на някои членове с не много последователно духовно-научно мислене, принадлежащи на френската организация „Универсално Бяло Братство“. Кристиан Лазаридес без много доказателствен материал и сериозни основания направо споменава, че „окултни братства, имащи пред себе си задачата да се направи подмяна на импулса на Бодхисатвата, се стараят да я изпълнят, представяйки разни лица, при условие, че има някакви биографични съвпадения с достатъчно известните биографични данни относно настоящия носител на импулса“⁵⁵. Авторът явно заклеява по същество едно различно, но все пак идейно близко до антропософията духовно общество.

За да разискваме по тази линия, трябва да отговорим на въпроса кой е Омраам Микаел Айванхов? Михаил Иванов е буден българин, роден през 1900 г. в днешна Македония, който има ранно изразени духовни интереси, включително и към антропософията. През 1917 г. се среща с Учителя Петър Дънов във Варна, който е известен още с духовното си име Беинса Дуно, и става негов последовател. Участва в духовния живот на езотерико-християнската Школа, създадена от Учителя Петър Дънов през 1922 г., която има двадесет и три годишни цикъла и два езотерични класа. През 1937 г. под прякото напътствие на Учителя Петър Дънов емигрира във Франция. През 1953 г. в Бонфен той учредява *Fratemite Blanche Universelle*, което по своята идейна и социална структура е подобие на създадената от Учителя Петър Дънов в България духовна братска верига, имаща за свой идеал десетте Христови йерархии (от разумните човешки души до Братята на Любовта - Серафими), които Беинса, Дуно нарича *Всемирно Бяло Братство*. Глава на този жив организъм от Йерархии на Виделината е Христос.⁵⁶ През 1959 г. Михаил Иванов посещава Индия, среща се с Бабаджи и независимо че приема санскритски звучащото духовно име *Омраам Микаел Айванхов*, остава верен на импулса, приет от Учителя Петър Дънов. До края на земния си път през 1986 г. той интензивно работи като лектор, придобива хиляди последователи, а езотерико-християнският метод Паневритмия, дадена от неговия Учител Беинса Дуно, се изпълнява в десетки страни.⁵⁷

Навлизайки в конкретните детайли, веднага става ясно, че хората, които виждат в лицето на Михаил Иванов Бодхисатвата на XX век, а дори и коментаторите на тази теза, които приемат позицията, че Бодхисатвата трябва да се е родил по обикновен човешки начин в началото на века, отново правят груба грешка поради непознаване на духовните ориентири, дадени съвсем конкретно от Рудолф Щайнер. Те отново смесват неправилно и отъждествяват индивидуалността на човека-проводник и индивидуалността

на човека-бодхисатва, но вече относно друга личност. Интересен е фактът, че и Валентин Томберг, и Михаил Иванов са родени все през 1900 г., което явно обвързва доста хора, които не познават в дълбочина духовно-научните дадености на антропософията. Но в случая с Михаил Иванов е много по-съществен друг факт: през цялото време на своята дейност и на много места в своето слово той постоянно и многократно е изтъквал, че има свой духовен Учител и това е Учителя Петър Дънов. Нещо повече, един по-задълбочен прочит на неговите лекции веднага констатира, че по същество те представляват частна интерпретативна и творческа гледна точка към Словото на Учителя Петър Дънов (Бейнса Дуно). Много елементи и идеи са взети от Словото на Бейнса Дуно, разработени са и са представени на един изключително ясен, достъпен и конкретен език (за разлика от езика на Учителя Петър Дънов, който се характеризира с неимоверна мистична дълбочина и многопластовост). А методологията, прилагана от Михаил Иванов, е буквално копие на някои от методите на Учителя Петър Дънов: посреща се изгрева, практикува се Паневритмия, братски обяда, пеене на духовни песни, интензивна работа чрез метода молитва, възпитаване на братска взаимопомощ и прочее.

От всичко това може да се направи решителен извод, използвайки един друг знак за Бодхисатва Майтрея, даден от Рудолф Щайнер. След като се знае, че след коренната трансформация на съзнанието на човека-носител той ще се изяви духовно могъщо, но сякаш сам в света⁵⁸, така да се каже, непроизлизащ от никаква верига учител-ученик, веднага се разбира, че Михаил Иванов не е Бодхисатвата на XX век, защото той има свой духовен Учител, който въобще не крие, а напротив - широко прогласява. И всеки, който задълбочено познава дейността на този духовен лидер, няма да направи грешката да твърда, че това е предсказанието от антропософията Бодхисатва. А хората, които коментират тези твърдения, трябва без какъвто и да е фундаменталисти уклон първо добре да изучат дадено духовно-социално явление и едва после да приемат или отхвърлят дадена теза. Ако при Валентин Томберг се наблюдава един много сериозен идеен разрыв, стигащ до крайности, от рода на свързване с напълно идейно-контрастни социални импулси, отричане на основни идеи на антропософията и в края на краищата явно подценяване на значимостта и сериозността на импулса, даден от Рудолф Щайнер. то напротив, Михаил Иванов до края на живота си се самоопределя като ученик на Учителя Петър Дънов.

За да се открие Граала, трябва да се обърне внимание и на най-малките неща, но със свещено отношение - разумно и безкритично.

(6) Когато човек се развива азово и едновременно с това силно се устремява към някакъв духовен идеал, понякога настъпва типична грешка, която се явява един от опасните капани в пътя на духовното развитие. Става въпрос за това, че когато един духовно търсещ аз се стреми интензивно към възвишен Учител, извор на Божествена Мъдрост, понякога той попада в капана на самоидентификацията със самия обект на

стремеж. Такова човешко его има в себе си опасното съчетание от силен копнеж към дадена висша цел и скрито тщеславие и мания за величие - достига се до едно неправилно уеднаквяване на ученика с Учителя. Това взривоопасно съчетание довежда до ситуации, когато последователи на всякакви езотерични пътища, които са се докоснали до предсказанията за новата изява на Бодхисатва Майтрея в настоящата епоха, до такава степен загубват представа за себе си и реалността, че направо прокламират себе си в света като конкретна изява на чакания от езотериците на изтока и запада Световен Велик Учител. Обикновено такъв човек постъпва по следния начин: или прави недвусмислени намеци, че той именно е Бодхисатва Майтрея. или дори нещо повече - около своята 33-та годишнина такъв псевдоокултист обявява на всеуслушание. че вече не е старата личност, а е самият Бодхисатва.

За да предпази от подобни изкушения всеки искрено търсещ последовател на езотеричното християнство. Рудолф Щайнер изказва окултната мярка, че Бодхисатва Майтрея, изявяващ се XX век, няма да прокламира сам себе си.⁵⁹ Това се прави не само, за да се спазят законите на чистота и смиренито в окултния път. Ако Бодхисатва Майтрея директно заяви кой е конкретно, той ще прекъсне неправилно свободните условия за духовно израстване на съвременния езотеричен ученик, което се постига чрез самото му търсене и Грааловия стремеж към Словото на Посланика на Светия Дух на Земята, обещан от Христос. Бодхисатвата, който един ден ще стане първия Христов Просветлен - най-великия Учител в Христовите Сила и Живот, няма да обявява пред света своята същност и изява. Неговата Божествена индивидуалност интензивно ще работи за Второто пришествие на Христос в човешките души - това е най-същественото, това е най-важната цел на Бодхисатва Майтрея. А дали човешките индивидуалности, които ще слушат на живо неговите проповеди и беседи, ще имат будността да го разберат съвсем конкретно и да го познаят в дълбочина, или това ще стане, след като той завърши своята конкретна физическа изява, е второстепенен въпрос, пряко зависещ от настоящата степен на развитие на човечеството и от наличието на достатъчно напреднали в Духовната наука души. Може да се каже, че сякаш чрез пророчествата за Бодхисатва Майтрея, които са достъпни за всеки. Учителите на Бялата Ложа поставят на изпит за духовна зрялост и развитие на добродетели всеки езотерик. навлязъл в тази област. Не трябва да се забравя, че от своя страна, тъмните адепти запълват всеки вакуум с какви ли не инсинуации, криейки се зад параден окултизъм и използвайки невежеството и изследователската инертност на хората. Не по-малко важен принцип е споменатата закономерност от Рудолф Щайнер: обикновено едва приблизително сто години след изявата на един могъщ духовен Учител човечеството осъзнава частично или в пълнота неговата същност и учение - това е един вид мярка за настоящата степен на развитие на хората.

Всички тези закономерности и знаци в окултната наука не пречат да се появят какви ли не псевдоокултисти с грандомански стремежи, които директно и открито в света обявяват себе си, че са самият Бодхисатва Майтрея, предсказан, че ще се изяви както отбудистките пророчества, така и в трудовете на Елена Блаватска и Рудолф Щайнер. Например създателят на модерната нова религия Сциентология - Рон Хъбард (1911-1986) (L. Ron Hubbard) недвусмислено обявява в периода 1955-56 г. чрез поемата, наречена „Химн на Азия“, че в негово лице се изпълва пророчеството за Бодхисатва Майтрея.⁶⁰

Друг подобен пример е дейността на съзателя на нова религия, но този път в Китай. Лу Жонг Уй (1849-1925) (Lu Zhong Yi). 17-ят патриарх на духовното течение Ай-Куан Тао (I-Kuan Tao), прокламира себе си като инкарнация на Бодхисатва Майтрея.

Друга, малко по-сложна, ситуация е дейността на родения през 1922 г. в Шотландия артист и окултист Бенджамин Креме, основател на организацията *Share International*. Видял, че езотеричните изследвания по темата за Бодхисатва Майтрея са в своеобразна криза, Бенджамин Креме не се съобразява с описаната от Рудолф Щайнер ритмичност на изявата на Великия Учител⁶¹. Той започва да говори от 1975 г. за това, че чаканият от мнозина Майтрея е на Земята и се проявява на редица места по планетата. Дори Бенджамин Креме демонстрира снимка на Майтрея, направена при т.нар. случай в Кения през 1988 г., когато мъж, обявил се за Майтрея и появил се пред шест хиляди човека в Африка, е заснет в момент на своята изява. Бенджамин Креме започва да изготвя нещо като програма или прогноза-предсказание къде отново ще се появи Учителят Майтрея, но се оказва, че неговите прогнози са или зле скалъпени инсинуации и театрални постановки, или въобще не се случват.

Още по-красноречив и поучителен пример е животът на родения в Централна Америка (Богота, Колумбия) Виктор Мануел Гомез Родригес, известен повече с името Самаел Аун Веор (1917-1977)⁶². Той има трудна младост, през която не само минава през крайна бедност, странстване сред племената на американските континенти и попадане на няколко пъти в затвор, но и през лекторски изяви в теософска обстановка, дълбоко запознаване с текстове на окултното общество *ERA*. (*Fratemitas Rosicruciana Antiqua*), включително и с достъпните в Централна Америка по негово време трудове на Елена Блаватска и Рудолф Щайнер. Той не само открито говори за т.нар. *бяла сексуална магия*, но и в средата на 50-те години на XX век, приблизително около неговата 30-а годишнина, открито заявява в т.нар. *Водолейското съобщение* (*The Aquarian Message*): „Майтрея Буда Самаел е Калки Аватар на Новата Епоха.“ Той недвусмислено казва, че е върховният учител, известен като Майтрея Буда или Калки Аватар, а дори е и описаният в Апокалипсиса *Бял Ездач*, и нещо повече - той се самообявява за предсказания Велик Учител, за който говорят духовни лидери в лицето на Рудолф Щайнер и Елена Блаватска. По-късно основава *Гностична*

асоциация за антропологични, културни и научни изследвания и се свързва със Свами Шивананда от Индия. Умира от рак на стомаха през лятото на 1977 г. Изглежда обаче Самаел Аун Веор не е имал достъп до лекцията на Рудолф Щайнер, изнесена на 21.09.1911 г., и не е разбирал, че Бодхисатвата на Добродетелта е извор на безкрайно смирение и морална чистота.

Този, който търси Светия Граал, трябва да е свободен от всяко тщеславие и грандомания - той помни винаги, че е само скромнен пътник в Пътя Христов. Само по този начин може да се продължи напред към заветната цел.

(7) Всеки път, когато Граалът постави задачата пред човечеството да бъде търсен и намерен, след тежки трудности идва и часът на последните изпитания, свързани с него - изпитания, които показват, че намирането му е близо. Може би четири са тези последни изпити: (1) отчаяни, почти всички търсачи вече не намират никаква надежда; те или загиват по пътя, или забравят за търсенето, или напълно се обезверяват от тежките изпитания и отричат въобще самото съществуване на Граала - настъпва сякаш най-дълбокият мрак на отчаянието, точно преди първите лъчи на зората; (и) малцина търсачи на Граала намират заветното тайно място, където се пази Свещения потир, но откриват, че е скрит сред множество фалшиви, пъстри и опасни чаши, като всяка една от тях зове страстно да бъде избрана - търсачите замират в страх и невъзможност да познаят кой е верният избор; (ш) някои от търсачите потъват в омайния хипнотичен зов на някоя от фалшивите чаши, избират нея и погубват себе си; (пг) други си казват: „Свършено е! Щом не можем да различим коя от всички тези чаши е Граала, той явно винаги и окончателно не може да бъде намерен, защото се проявява само някъде в отвъдното... Поне ще си останем със светлите думи на онзи, който ни сочеше Пътя към Граала.“

Днес, почти сто години след като Рудолф Щайнер събра търсещите благородни души и им даде ясни знаци как да бъде намерен Светия Граал на нашето време, как да бъде открито Словото на Бодхисатва Майтрея, проявил се в XX век, сякаш се намираме именно в най-тежкото време. Едни са се отчаяли напълно или вече са се отказали от търсенето, като изтъкват нещо от рода на: „Търсенето на Бодхисатвата и неговото Слово не е на дневен ред пред антропософа. Нас не ни интересува този въпрос, сега той не е толкова съществен и важен.“ Други, потопени в умишлено създаденото изпитание на многото различни хипотези за това кой е Бодхисатвата, изпадат във вцепенение и потъват в блатото на страха и съмнението. Трети са омаяни от някоя от вече споменатите фалшиви хипотези и цял живот сеят в душите на хората илюзии и заблуждения.

А четвърти казват: „Мисията на Бодхисатвата е била напълно блокирана от лидерите на тогавашното Теософско общество [Ани Безант и Чарлс Ледбитер] и някой друг е трябвало да му помогне за нейното изпълнение. Не е място сега да се занимаваме със спекулациите за това

чрез коя личност в друг случай [при условие, че няма противодействия от левите на левия път] е можело да действа Бодхисатвата. В това време (1910-1913) Рудолф Щайнер е бил непосредствено инспириран от пребиваващия в духовните светове Бодхисатва. [И благодарение на това в XX век] Бодхисатвата е имал възможност да изпълни своята мисия чрез него, без каквато и да е замяна в личността на Рудолф Щайнер или описаното по-горе внезапно превръщане на неговото същество. Възможно да е имало временна астрална инкорпорация [а не описаната инкорпорация. пронизваща етерното тяло], при това - без заместване на личността, което е било възможно в резултат на придобитото от Рудолф Щайнер розенкройцерско посвещение...⁶³

Човек, четящ задълбочено тези интересни предположения и разсъждения, констатира и директно вижда как те влизат в конкретен и сериозен концептуален и логически сблъсък с редица изказвания по темата, изречени от Посветения Рудолф Щайнер. Ние ще посочим поне четири: (I) „Бодхисатва Майтрея, който в миналото, сто години преди Христа, беше възплътен като Иешуа бен Пандира, като един вестител, като един проповедник на Христа във физическо тяло..., той, който оттогава насам се е прераждал почти всеки сто години, е възплътен също и сега и ще бъде истинският проповедник на Христа в етерна дреха...“⁶⁴; (II) изказването на Рудолф Щайнер през август 1921 г. относно раждането на Бодхисатвата около началото на столетието; (III) „Също в нашата епоха, сега в XX век, от този Бодхисатва, който някога ще стане Майтрея Буда, изхождат най-важните учения върху Христовото същество и върху Синовете на Огъня на индийците...“⁶⁵; (IV) Всеки Бодхисатва, който се издига до степента *Буда*, има свой приемник, свой последовател. Тази източна традиция е в пълно съответствие с окултните изследвания. А онзи Бодхисатва, който тогава искаше да се включи в подготовката на Христовото събитие, продължи да се инкарнира отново и отново. Едно от тези прераждания се пада в XX век...“⁶⁶

Всеки, който допусне в съзнанието си този логически сблъсък, без да има опитност със Словото на Рудолф Щайнер и поне скромна и първоначална езотерична подготовка, лесно ще изпадне в опасно съмнение за духовните възможности на Рудолф Щайнер и истинността на антропософията. За да не изпадне в такава ситуация, нека с безпристрастна и трезва мисъл разгледаме възможните варианти в съотношението между цитираните предположения на по-късни антропософски изследователи и изказванията на Рудолф Щайнер. Независимо колко са опасни някои от тези варианти, чрез самото им спокойно разглеждане ще отпаднат явно неверните и безмислените, и естествено ще остане онова, което е вярно и разумно. И така, според авторите вариантите са следните: (I) Рудолф Щайнер се обвърква за определен период от време и говори неадекватно и противоречиво относно вече изразената цялостна структура на Духовната наука и съответно е необходимо да бъде поправен от други духовни изследователи; (II) Рудолф Щайнер, говорейки за Бодхисатва Майтрея, за неговата велика мисия в бъдеще и за неговата настояща проповед

за Етерния Христос, не преценява добре атаките на тъмните сили и се оказва в опасна тщеславната ситуация да говори окултно нехигиенично за един настоящ Бодхисатва, а да разбира всъщност себе си; (ш) Рудолф Щайнер, говорейки за Бодхисатва Майтрея, за неговото инкорпориране в XX век и за факта, че той ще е „истинският проповедник на Христа в етерна дреха“, просто откровено казва неверни и неистинни неща, които естествено не намират своя реализация, както нещо подобно се случва при Ани Безант, Елена Ръорих, Алис Бейли и др.

Току-що формулираните три варианта се появяват, ако приемем, че съвременните антропософски автори на цитираните по-горе предположения са прави, а основателят на антропософското общество е сгрешил в нещо, (те) Ако допуснем обаче обратното, т.е. че именно Рудолф Щайнер, като един от Великите посветени на нашето време, е прав, а вече цитираните разсъждения на някои негови последователи са концептуално погрешни, ще достигнем до идеята, че е напълно възможно Рудолф Щайнер да описва съвсем прецизно реалната ситуация как Бодхисатвата на съвремието се проявява физически чрез човек-носител в XX век и проповядва Етерното пришествие на Христос. Едновременно с това, независимо от атаките на тъмните сили, самият Рудолф Щайнер (под инспирационното въздействие на този Бодхисатва и поради личната си езотерична мощ) също изнася истината за Новото проявление на Христовия Дух. По този начин се осигуряват два фронта за Благата вест на нашето съвремие. Според авторите на тази разработка, твърденията, че Посветеният Рудолф Щайнер говори противоречиво, скрито тщеславно или явно невярно, са безусловно неистинни и категорично безсмислени и всеки, който има естествен и пълноценен контакт с антропософията и подхожда с осветени от Христовия идеал чиста мисъл и разумно сърце, ще достигне до същата констатация.

Така стигаме до извода, че само четвъртият от формулираните варианти има разумни основания. Но тогава остава въпросът поради какви причини се стига до ситуацията да се изтъкват цитираните противоречиви разсъждения и предположения от някои по-късни антропософски изследователи. Без каквото и да е желание за лична критика или нападки, стигаме до идеята, че до тази ситуация се стига, защото по същество може би се изповядва невъзможност да се изпълни Грааловата задача, неформално поставена от Рудолф Щайнер, поради някакви сериозни причини. Най-вероятно (тъй като многогодишните усилия на антропософски лидери не са довели до намирането на някакви конкретни данни и резултати) се предполага, че Бодхисатвата не се е инкорпориал и проявил исторически като проповедник на Етерното пришествие в XX век, а е останал, така да се каже, в Духовния свят. Оттам той е въздействал на Рудолф Щайнер и е изпълнил мисията си само чрез него, защото тъмните сили в началото на XX век и техните машинации били твърде силни. С други думи, неявно се признава, че Грааловото търсене на предсказаната от Рудолф Щайнер втора мощна проповед в името на Етерното пришествие, произлизаща

от физически проявления Бодхисатва на XX век, е повече невъзможно или вече нежелано. Така, дори с цената на явно логическо противоречие и съмнение в духовно-научната последователност на Рудолф Щайнер, се прави последен трагичен опит да се създаде концептуална цялост на антропософията. Сякаш се признава: „Ние не можахме да решим поставената задача от нашия Учител. Той може би е сбъркал при задаването на условието и. Поне ще си спомняме отново и отново как ни учеше.“

Ние сме длъжни да попитаме: ако се допуска, че тъмните сили са били толкова силни, че да спрат мисията на един Бодхисатва, защо не се допуска също, че сияещата виделина на Светия Дух, която е аура и вътрешна същност на Посланика на Ложата на Великите Учители на Мъдростта, е многократно по-силна от всичките машинации, взети заедно, на медиумичните посредници на псевдомахатмите? Всеки езотерик знае, че злото има сила в количеството, а Доброто - в качеството, т.е. на многото тъмни дела на adeptите на злото. Учителите на Христовата виделина могат да противопоставят един или два импулса и това е достатъчно за адекватното балансиране спрямо силите на тъмнината или дори за тяхното пълно ликвидиране.

Непременно трябва да се изтъкне и фактът, че визираната позиция на някои сериозни антропософски изследователи крие в себе си и друга съществена слабост. Всеки сто години Бодхисатвата, който един ден ще стане Буда Майтрея, се проявява отново и отново, но ако предсказаното конкретно историческо проявление в XX век умишлено или неумишлено се обяви за неслучило се (при условие, че то все пак се е случило), като всъщност цитираните антропософски изследователи не са разбрали за него, така то може да остане реално непроучено, неразбрано и неприето не само от антропософските среди, но и от цялото човечество по принцип. Това е така, защото антропософската социална среда е един вид специален духовен орган на цялото човечество. Ако за огромно нещастие това се случи, едва ли следващите проявления на Бодхисатвата в XXI, XXII век и прочее ще бъдат правилно разпознати и възприети от човечеството и едва ли хората ще имат правилната подготовка за кулминацията на неговата мисия след приблизително 3000 години. А самият Рудолф Щайнер изтъква, че жизнено е необходимо след около 3000 години не само да има едно нормално развито и осъзнало Мъдростта на Осемстепенния път човечество, но освен това е необходимо да има и хора, които през вековете правилно са разпознавали и конкретно са реализирали в своя живот повелите на Бодхисатвата и останалите Учители, действащи в Христос. Това ще превърне Осемстепенния път в реално действаща сила на Любовта, бликаща от техните души към целия свят⁶⁷. Именно от такива узрели в Любовта души ще има нужда Бодхисатвата, който ще стане Буда Майтрея, за да реализира в пълнота своята мисия.

Нещо повече - ако ние нямаме истинно и точно разбиране на Бодхисатвата на XX век, ние всъщност няма да имаме правилна подготовка

и пълноценно преживяване на най-важното събитие на настоящата Михаелична епоха - Второто етерно пришествие на Христос. Ето защо един от първите изследователи на въпроса за Бодхисатвата, който провежда в Антропософското общество една ранна версия на цитираните предположения, Адолф Аренсон, в една своя лекция, изнесена около 1925 г, честно и духовно-научно изтъква, цитирайки Рудолф Шайнер: „Едва когато сме се ориентирали чрез Бодхисатвите, ние се издигаме по един правилен начин до разбирането на това, което е бил Христос за човечеството, което Той може да бъде и ще бъде непрестанно в бъдещето.“⁶⁸ Адолф Аренсон направо казва: „Ние можем да се издигнем до едно истинско познание на делото на Христос само когато сме се оставили първо да бъдем ориентирани от Бодхисатвата. Това не означава нищо по-малко, освен че ако не познаваме Христовия пратеник от двадесетото столетие, би съществувала опасността да не познаем също и самия Христос, когато Той ще се яви в етерен образ.“⁶⁹ Ето защо е жизнено необходимо за цялостното развитие на съвременното езотерично християнство да се възприеме не само инспиративната проява на Бодхисатвата през Рудолф Шайнер, но да се стигне докрай в Грааловото търсене и да се открие и конкретно-исторически проявената проповед на Бодхисатва Майтрея в името на Второто пришествие на Христос, а не прибързано да се обявява, че тя просто не се е случила.

Търсачът на Граала е верен на търсеното докрай. Той разрешава всички поставени му задачи, без да се усъмнява в своя Учител, и напредва в Пътя си без страх и без тъмнина, с Любов и Светлина!

Именно това най-трудно и пълно с изпитания време е знак, че изгревът на Светия Граал в наши дни е близо. Нека бъде Виделина! В името на зората на Учителя, който пряко съзерцава Христовите Сила и Живот, нека се освободим от всички изкушаващи хипотези и да направим решителен скок към истината за Бодхисатвата на XX век.

Нова теза за историческата проява на Бодхисатва Майтрея в XX век

По-нататък в тази разработка ще се опитаме да реализираме една нова теза за това чрез коя индивидуалност се е проявил Бодхисатвата на XX век и къде може да бъде намерено най-същественото - настоящото Слово на онзи Учител, който един ден ще донесе най-дълбокото разбиране на Христовата мисия. Но преди това сме длъжни да направим някои уточнения.

Един от основните мотиви, движещ настоящата разработка, е стремежът към духовно-научна методология. Според авторите на този труд тя е твърде специфичен синтез от характеристиките, присъщи по-скоро на идеала за съвременната научност. от една страна: (1) непривързаност и свобода от всяка догматика, (ii) готовност за вслушване във всеки нов, добре обоснован или новооткрит ракурс на дадена теза, (iii) систематичен

стремеж към структурирана обоснованост и доказателственост и (те) интелектуална честност и откритост в цялостния научен процес; а от друга страна, от характерните качества на духовно-изследователската дейност: (4) работа с вътрешни за съзнанието на изследователя процеси и опитности, (44) насочване на мисълта към възвишена духовна реалност, (444) навигация през сложната знакова среда от имажинативни прозрения, инспиративни размисления и творческо-интуитивни преживявания, (Щ) постоянна будност спрямо изкушаващи и замърсяващи съзнанието процеси и (V) съзнателен и целенасочен стремеж към самоконтрол спрямо новополучените по вътрешен начин данни, основан на добродетелна самопроверка.

След всичко, казано за методологията, сме длъжни да изразим искрено следните предварителни положения: (4) разискването на една нова теза няма за цел да внесе още по-голям хаос в духовните търсения по изследваната тема и не представлява атака срещу едно ново проявление на Бодхисатвата през XXI век; (и) няма никаква „тайна жога“ или „йезуитски орден“, който да е „поръчал“ настоящите идейни разработки в тази монография; (444) ако се намерят или вече има съвсем ясни и добре обосновани доказателства, или литературни източници, които оборват новоизложената теза, авторите честно и открито ще я преразгледат и ще я подложат на щателна реконструкция или дори - на ликвидация; защото тази разработка в края на краищата е само духовно-научно търсене на Истината по въпроса за Бодхисатвата на XX век и трябва да се каже, че изследователската група не е обсебена и привързана към собствените си тези; (Щ) авторите нямат личностно отношение към хората, които са разработили и предложили някоя от вече показаните седем хипотези, и се стремят към безпристрастен и свободен от фундаментализъм и догматизъм подход; (V) съвсем ясно се съзнава сериозната отговорност, която се поема с едно такова разработване и излагане на настоящите тези, но едновременно с това твърдо се вярва, че духовно-научният стремеж изисква Михаелична смелост; (п) екипът, разработил тези идеи, не желае да налага фанатично своите разработки и има за идеал свободната, посветена на Архангел Михаил, чиста творческа мисъл и духовно-научен изследователски подход.

Преди да започнем същинското излагане на новата теза, сме длъжни да обърнем специално внимание на един важен детайл от последната, седма, хипотеза за конкретното проявление на Бодхисатвата. Какво вече споменахме, още Адолф Аренсон излага в лекция, изнесена около 1925 г, една ранна форма на тази хипотеза, а по-късно Сергей Прокофиев подробно разгръща разгледаното вече предположение, че всъщност в XX век е нямало физическо проявление на Бодхисатвата, а само духовно влияние върху Рудолф Щайнер, инспирирано от Бодхисатва Майтрея. Вече показаме как тази идея крие в себе си сериозно логическо противоречие и е белег за концептуална пробойна в разработките на настоящите антропософски лидери. Ние, от една страна.

не сме съгласни с тази разпространена в официалните антропософски среди хипотеза и вярваме в духовно-научната пълнота и цялостна логичност на всички идеи, изразени от Рудолф Щайнер. От друга страна, искрено уважаваме и сме благодарни за сериозния принос и прокарания изследователски път от Сергей Прокофиев относно настоящата тема. Чистосърдечно се надяваме в неговия честен духовно-научен подход и вярваме, че до такава вътрешно противоречива хипотеза се е стигнало поради сериозни обективни социално-исторически причини.

От една страна, многобройните десетилетия търсене и ненамиране на един духовен импулс, който явно е социално различен от антропософията, уморява и довежда до сериозна обновителна криза и липса на консолидация в социалния организъм на Антропософското общество. Уморяват и изтощават постоянните концептуални битки с фалшиви и деструктивни хипотези. От друга страна, много дълго време територията на Източна Европа е политически и културно откъсната. Има един вид информационна блокада поради идеологическите причини на т.нар. студена война. Това допълнително забавя духовно-научния изследователски процес и усилва кризата. Тази умора и забавяне, тази духовно-научна криза провокира стремеж към централизация с цел защита от деструктивните влияния. Този импулс крие в себе си обаче и сериозна опасност. Има реална възможност, заедно с централизацията и отказа от търсенето на другия структурен полюс на съвременното езотерично християнство - творческия импулс на Бодхисатвата в XX век, да се отвори пътят към фундаменталистски уклони в Антропософското общество и постепенно то да загуби думата *научен* от своя духовно-научен стремеж и така да се превърне в стереотипна религиозна организация. Ето защо обновителният импулс, който антропософията ще придобие, ако се разкрие истината за Бодхисатвата, ако се отвори достъп до неговото Слово, е жизнено необходим за реализацията на Духовната наука в нейния цялостен Михаеличен идеал. Но има ред тъмни сили, които поставят външни и вътрешни препятствия пред всеки, дръзнал да направи връзка между двата клона на съвременното езотерично християнство.

Духовно-историческата необходимост, т.е. волята на Космичния Христос, волята на всички Христови йерархии и волята на Великите Учители на човечеството, събрали се през IV в. сл. Хр. на духовен консилиум, е премислила обединението между двете течения на истинското християнство - западното течение, проявено от Рудолф Щайнер и инспирирано от духовни гиганти като Християн Розенкройц и Учителя Исус, и съответно източното течение на проявения в XX век Бодхисатва Майтрея, онзи, който пое Тиарата на Светия Дух от Гаутама Буда и се прояви чрез есейския Учител Йешуа бен Пандира, проправил чрез свята жертва слизането на Христос на Земята.

Вече споменахме, че поради ред окултни, етични и социални причини Рудолф Щайнер не е могъл директно да посочи индивидуалността, чрез която се е проявил Бодхисатва Майтрея.⁷⁰ Кои конкретно са тези причини?

Рудолф Щайнер, като един истински духовен лидер, разгръща машабна дейност в почти цяла Средна и Западна Европа. В една такава обстановка той наемква, че по неговото време има явно и исторически проявен един друг Учител от много висок ранг. Въпреки че очевидно поддържа постоянна духовна връзка с този Учител, Рудолф Щайнер не може да каже директно неговото име, защото това е крайно опасно за неподготвените души. Те много лесно биха се изкушили от грандиозните описания. Много лесно може да се стигне до пагубната за антропософията ситуация, в която потоци от стоици „поклонници“ (изпратени от едно директно обявление) да се стекат към новия Божи пратеник - това би довело до престъпване на законите на езотеричния живот. Истинските духовни лидери на човечеството, които се явяват само смирени ученици на Христос Исус, винаги са предпазвали себе си и своите съратници от едно неправилно обожествяване. За да не се случи то, обикновено трябва да изминат приблизително сто години, за да се разбере и осмисли правилно даден духовен импулс. Рудолф Щайнер се съобразява с тази закономерност и провиждайки проявлението на един друг духовен лидер в първата половина на XX век, прави всичко възможно да предпази себе си, своите последователи, а и визирания духовен лидер и неговите евентуални последователи от отровна гордост на неправилното обожествяване. Всъщност Рудолф Щайнер с истинска Михаелична мъдрост създава свободните условия за едно духовно-научно Граалово търсене и езотерико-християнско мистично израстване на всички онези, които дръзнат да изпълнят неговия завет, тръгвайки с искрена душа да търсят Бодхисатвата на XX век.

И така, вече можем да навлезем в задълбочено обсъждане на нашата нова теза. В началото нека си припомним един от може би най-важните знаци, даден ни от Рудолф Щайнер (4.11.1911): „Бодхисатва Майтрея... евъплътен също и сега и ще бъде истинският проповедник на Христа в етерна дреха“. Ние утвърждаваме, че изказвайки тези думи, Рудолф Щайнер е бил не просто в ясно съзнание, но в космическо разширено съзнание на един истински Посветен, който обхваща с мисълта си развитието на цялото човечество. При това той е говорил самата конкретна истина и когато е казвал името *Бодхисатва Майтрея*, не е разбирал своята собствена индивидуалност. С други думи, Рудолф Щайнер всъщност е обявил конкретно, че успоредно с него в първите няколко десетилетия на XX век се проявява друг Христов пратеник, от когото извира мощен езотерико-християнски импулс, насочен в служба на Етерното пришествие на Христос.

Тръгвайки от тази предварителна форма на нашата теза, нека се опитаме да приложим един от най-слабите доводи. Ще използваме формална логика, метаанализ на вече съществуващи обзори и размишление чрез методите на съвременната наука, прилагани при изследване на някакъв културен процес с историко-географски средства. Ако трябва да потърсим достъпната за всеки човек конкретна проповед на един вестител на Второто етерно пришествие на Христос, който не се назовава Рудолф

Щайнер, едва ли трябва да допуснем, че това физическо и историческо проявление ще се е реализирало в една нехристиянизирана културна среда или среда, отдалечена и сравнително културно изолирана от основния еволюционен център на съвременната културна епоха - Европа. С други думи, ако търсим някакво широко известно историческо събитие на духовна тема, свързана със самия център на християнството, едва ли трябва да го търсим в джунглите на Африка или в суровите пустини на Азия, където християнството е слабо разпространено в тамошните култури. Едва ли трябва да го търсим и в още младата културна обстановка на Южноамериканския континент, която е все още твърде зависима от европейската духовна култура и не проявява активно самородни импулси в строгия духовно-научен смисъл на съвременното езотерично християнство. От друга страна, през разглеждания период от време съществуват множество християнски движения в Северноамериканския континент: мормони, квакери, методисти, последователите на Елена Вайт и др. Това са главно духовни течения, основани на протестантска концепция. Макар някой от тях да достигат голямо влияние, съществува един общ белег за тях, който ги различава от потенциална връзка с Бодхисатва Майтрея. Това е фактът, че всички те или не търсят въобще Второто пришествие на Христос в XX век, или го търсят на физически план, във физическо тяло, или най-малкото физически осезаем и видим. Стигаме до извода, че най-вероятно трябва да потърсим мощния културен импулс на Бодхисатва Майтрея в първите десетилетия на XX век, преди ужасите на Втората световна война, някъде из европейското духовно пространство. Също така едва ли трябва да търсим този импулс в областите, където е работил самият Рудолф Щайнер, защото горечитираните думи и неговото изказване от август 1921 г. (за раждането на Бодхисатвата около началото на столетието) явно показват, че специфичната инкорпорация на Бодхисатва Майтрея в някой човек-носител трябва да е станала вече преди 1911 г. (защото именно през 1911 г. Р.Щайнер ясно изразява идеята, че Бодхисатва е възплатен) и най-вероятно - около началото на века. Явно е, че човекът-носител е трябвало широко да изяви в културното пространство на някой народ една коренна промяна в духовната тъкан на съзнанието си през своите 30-35 години.

Тук ние се различаваме сериозно от неадекватния спрямо тезите на Духовната наука материалистичен уклон на някои досегашни изследователи, които смятат, че трябва да търсят буквално раждане на човек в началото на века, който ще бъде на 33 години през 1933 г. Напротив, според нас трябва да се търси човек, роден някъде в периода 1864-70 г., който, успоредно с победата на Архангел Михаил и края на Кали Юга, започва около началото на века, т.е. около своята 30-33 годишнина, мощна духовно-морална дейност и през особения и важен период 1933-36-39 г. би трябвало да бъде приблизително на 66-75 години. Ако приемем тези доводи, ще стигнем до извода, че по времето на интензивната лекторска дейност на Рудолф

Щайнер в Западна и Централна Европа вече е имало друг мощен езотерико-християнски импулс. Той обаче не е функционирал на територията на току-що споменатите европейски области, защото ако беше там, щеше да се наложи Рудолф Щайнер съвсем конкретно да го коментира и изследва, както е правил с други духовни импулси, проявени в тези части на Европа. С други думи, ние трябва да търсим импулса на Бодхисатвата някъде в Източна Европа.

Това е напълно приемливо разсъждение, защото, от една страна, самият Бодхисатва е изявитель на източно-християнската мъдрост и на духовно-братския начин на живот (особено като се има предвид есейската му историческа изява). От друга страна, Източна Европа с нейните черноморски области е изключително подходяща среда за една мощна духовна изява. Гаутама Буда фокусира работата си в черноморските области във физически проявените езотерични школи през VII и VIII век сл. Хр.⁷¹ Освен това има вероятност Бодхисатвата да се е проявил в някакъв славянски народ, за да го облагороди и подготви, защото той ще стане Буда Майтрея около кулминацията и края на Шестата славянска културна епоха. Така географският диапазон на културологичното проявление на езотерико-християнския импулс на Бодхисатвата значително се стеснява.

Нека приведем още един, сравнително слаб, довод чрез методите на формалната логика, но довод, който може да ни даде съществен резултат в нашето търсене. Ако допуснем, че в началото на XX век съществува една индивидуалност, която е станала носител на Бодхисатва Майтрея, това означава, че тя неминуемо е провела чрез себе си едно Велико учение, насочено към дълбокото разбиране на Христовата мисия на Земята. И ако Рудолф Щайнер, този Велик посветен на истинското Розенкройцерство, е дал на човечеството над триста книги и множество практико-приложни и духовно-социални форми, разработки с неимоверна духовна дълбочина и могъщество, то нека само за момент да си представим какво изобилие от Божествена благодат ще е донесъл онзи, за когото Рудолф Щайнер казва, че един ден ще бъде „най-великият Учител на импулса на Христос“ и който в XX век „ще бъде истински проповедник на Христа“, на Неговото Второ пришествие в Астралния свят с етерни дрехи. Благодарение на това допускане, ние можем да намерим реален духовно-научен метод за откриване на истината за Бодхисатвата на нашето време. Така стигаме до логически обосноваания извод, че ако трябва да търсим Словото и Учението на Бодхисатвата в XX век, няма да го намерим изразено със слаба лекторска дейност, няколко книги и още по-малко духовни методи, а би трябвало да е широко социално разгърнато, с мощни лекторски изяви, които буквално да се превръщат в проповед за настоящата дейност на Духа Христов. То би трябвало да се разгръща в стотици книги (поне по подобие на лекторската дейност на Рудолф Щайнер) и да излага богата езотерико-християнска методология, основана на типичните за древността духовни традиции, изявени чрез братски начин на живот.

И така, стъпвайки на тази опорна точка за нашите размишления, можем да продължим напред, като поставим други също елементарни въпроси: Колко са различните духовни течения в Европа в първата половина на XX век. кои са те и какви са техните характерни черти? Имат ли нещо общо с езотеричното християнство? Работят ли тези духовни течения със съвременна и правилна методология, съобразена с необходимата свобода и окултна хигиена в настоящата епоха на Съзнаващата душа?

Безспорно Антропософското общество е един от най-важните фактори в духовното развитие на човечеството по принцип, но по вече обяснени причини не е възможно физически проявията Бодхисатва да се търси сред него. Теософският импулс, тръгващ още от Блаватска и развит по-късно от Ледбитер и Ани Безант, явно използва медиумична методология, която влиза в разрез със свободното и духовно-хигиеничното развитие на съвременния човек и явно няма нищо общо със същинското езотерично християнство. Освен това този импулс се противопоставя открито на идеите, изразени от Рудолф Щайнер по въпросите за Бодхисатвата на XX век. чрез дейността си около личността на Кришнамурти Други, подобни на току-що визирания импулс, са направлението Агни Йога и материалите, изнесени от Алис Бейли. Книгите, писани от Папюс и Елифас Леви, нямат нищо общо с идеята за Бодхисатвата. Розенкройцерският импулс, възникнал от дейността на Макс Хайндел, има други цели и задачи, проявява се главно извън Европа и не може да бъде отнесен към една изява на Бодхисатва. Християнските общности на духовборите и толстоистите в Русия, наследниците на хуситите. т.нар. моравски братя, разпространени също в Русия. Холандия и Америка, заедно с квакерите в Англия, имат активно участие в духовния живот на Европа, но не могат да бъдат отнесени към конкретния импулс на Бодхисатва Майтрея или поне няма данни за това, че сред техните среди се е проявил могъщ духовен лидер, който активно да изнесе още една проповед за Второто пришествие на Христос в Астралния свят. Животът, дейността и материалите, дадени от Валентин Томберг и Михаил Иванов, вече бяха обсъждани, като стана ясно, че тези две личности не отговарят на необходимите условия, за да бъдат свързани с изявата на Бодхисатвата. Явно всички визирани духовни течения не са търсената конкретно-историческа проява на Учението на Бодхисатвата.

От друга страна, ако потърсим в историческото и културно развитие на държавите на Източна Европа в първата половина на XX век нов и мощен духовен импулс, основан на езотеричното християнство, няма да открием такъв нито в Литва. Латвия и Естония, нито в Полша и Румъния. Вече коментирахме ситуацията в Русия и видяхме, че там има съществени духовни импулси, свързани с Християнството, но те не могат да бъдат отнесени към импулса на Бодхисатвата. Освен това, след 1917 г. там рязко се променя духовната атмосфера и Русия става безусловно неподходяща за какъвто и да е широко и социално разгърнат езотеричен импулс. През визирания период Украйна е в особен статус спрямо историческото си

развитие, но ако пренебрегнем това, отново не можем да открием на нейна територия импулса, които търсим. Подобна е ситуацията при настоящите държави Сърбия, Черна Гора, Хърватия, Македония, Босна и Херцеговина. В Турция социалните условия за развитието на едно християнско учение са изключително неблагоприятни; например по това време са избити приблизително един милион християни арменци. В Гърция има условия за едно широко социално развитие на дадено езотерико-християнско учение, но няма данни да се е проявило такова. Остава само една държава, и то държава с територия, граничеща с Черно море, със славянска народност и писменост, с християнски културни ценности и много древна духовна традиция - това е България.

По западното черноморско крайбрежие е съществувала развита цивилизация, с хиляди години по-древна от Шумерската. Тя е имала високо развита култура с общочовешко значение. По територията на днешна България, сред племената на траките се е проявил Бодхисатва Аполон чрез Орфей. Според Херодот, Залмоксис. роб на Питагор. който той освобождава, се завръща в родината си (най-вероятно край устието на река Дунав и бреговете на Северозточна България). основава школа и по подобие на Пита- горовата проповядва учението за живота след смъртта и за прераждането. Черноморските пространства на днешна България са облъчени завинаги от апостолската мисия на св. апостол Андрей Първозванни, който основава в Одесос (днешна Варна) епископско седалище на Ранната Христова Църква още през втората половина на I в. сл. Хр.⁷² Дейността на Гаутама Буда през VII-VIII век в духовното пространство на Черно море вероятно съпада със създаването на България край устието на река Дунав през 681 г. - една от най-старите държави в Европа. Прабългарите, славяните и траките са трите племена, създали съвременната българска народност. Тази народност приема християнството като своя официална религия и успоредно с това приема и утвърждава славянската писменост на светите Кирил и Методий, едни от покровителите на съвременна Европа. С това България става духовен и културен център за славянските народи, обитавали границите на формиралото се по-късно Източно Православие. Именно в Първото българско царство възниква и се разгръща толкова широко за пръв път в Европа едно обновено манихейско учение - Богомилството. Създадено е от третия син на цар Симеон Велики (от втората му съпруга Мариам) Боян Мага (Бениамин) с помощта на двама тайнствени сирийски християнски Посветени, които предават на учредената езотерико-християнска школа оригиналите на Евангелието от Йоан. Учението за Милостта Божия се разгръща мощно в цяла България. Така духовния импулс на Великия Учител Манес влиза за първи път в контакт със славянството, създавайки много братски богомилски общини, които практикуват непознати за Европа ценности - реформация на социално-политическите структури, братски начин на живот, спиритуална свобода, равнопоставеност на жената, вегетарианство, стремеж за социално приложение на принципите на Пър

вичното християнство. Независимо че са преследвани и изгаряни на кладбища, те успяват да пръснат искрите на Реформацията и Ренесанса в цяла Европа чрез своите преки духовни наследници - теченията на албигойците, бугрите, катарите и розенкройцерите.⁷³

Именно сред тези мощни духовни условия⁷⁴, където са работили импулсите на Великите Учители на човечеството - Орфей, Питагор, Буда, Манес, в съвременна България на XX век се проявява едно силно езотерико-християнско учение, основано от Учителя Петър Дънов. То е наречено, както вече казахме. *Учение на Всемирното Бяло Братство* и има за глава Христовия Дух, който ръководи духовен организъм от десет чина - от Разумните човешки души до Братята на Любовта, наричани Серафими. Това Учение, основано на обновеното чрез принципите на кармата и прераждането християнство, за няколко десетилетия разгръща мащабна духовна дейност по гръбнака на Българската държава. Петър Дънов (1864- 1944) е роден край черноморския град Варна, където е и поставено началото на Синархическата верига на Бялото Братство. В сърцето на България - в старопрестолния град Велико Търново се провеждат ежегодни братски събори, а в единствената столица в Европа, носеща свещеното име *София*, се създава братска община *Изгрев* със стотици последователи. От 1914 г. в гр. София се изнасят стотици неделни беседи, посветени на езотеричното разбиране на Христовата мисия, отразена в Евангелията, и се оформя поредица от издадени книги, която носи заглавието *Сила и Живот*⁷⁵. От 1922 г. до 1944 г. работи първата християнска Езотерична школа в Европа, имаща два класа (Младежки и Общ) с двадесет и три годишни цикъла. Прилага се уникална методология, основана на духовните традиции на езотеричното християнство: мистична работа със Словото; посрещане на изгрева на Слънцето; практикуване на физически упражнения, пронизани с духовен смисъл; съзерцаване на мистична картина-имагинация във форма на *Пентаграм*, онагледяваща стъпките в Пътя на ученика; пеене на духовни песни и систематична работа с мистична музика; интензивна работа чрез метода на молитвата; размисление и медитация върху специално цветово- подобрени текстове от Библията -*метод на Завета на цветните лъчи на Светлината*⁷⁶; приложение на хранителните режими на вегетарианството и плодоядството; проникнат с идеен стремеж пост; приложение на мистерията на общите братски обеда и вечери; ежедневно възпитание на братска взаимопомощ и любов към всичко живо. Едни от най-живописните методи, прилагани от Учителя Петър Дънов, са братските събори, идейни екскурзии и излети по високите над 2000 метра български планини, чрез което се възпитава свята любов към Живата разумна природа, израз на творческата дейност на Ангелските йерархии. Кулминацията на чистия братски живот на хилядите последователи на Учението е преживяването на Христовото присъствие чрез жива космогония във формата на етерен синтез от музика, поетичен текст, мистичен танц, образна медитация и молитва - синтез, наречен *Паневритмия*. Учителя Петър Дънов се проявява като изключителен терапевт - през десетилетията активна ду

ховна дейност са излекувани хиляди българи чрез духовни, природни и нетрадиционни методи. В свещен завет към човечеството Учителя завещава около четири хиляди беседи, публикувани в над триста тома, и няколко десетки музикални произведения. До този момент той е най- издаваният в България автор, а през 2006 г. в национална кампания на БНТ Учителя Петър Дънов беше представен като един от 10-те най-велики българи. Естествено една такава могъща дейност на Учителя Петър Дънов (Бейнса Дуно) създава десетки хиляди последователи по цяла България и по-късно - десетки духовни центрове по цял свят. С други думи, нека направим извод от всичко казано дотук.

По времето на Рудолф Щайнер и две десетилетия след неговото заминаване в една източноевропейска славянска страна се проявява могъщо социално езотерико-християнско учение, създадено от един пророк, лечител, музикант и вече Учител в Христовите Сила и Живот - Учителя Петър Дънов. На практика в първата половина на XX век на територията на Европа действат само две истински езотерико-християнски духовни течения: антропософията, създадена от Рудолф Щайнер, и Учението на Всемирното Бяло Братство, дадено от Учителя Петър Дънов. Рудолф Щайнер казва: „Сега, в XX век, от този Бодхисатва... изхождат най- важните учения върху Христовото същество и върху Синовите на Огъня... Бодхисатва Майтрея... е възплътен също и сега и ще бъде истинският проповедник на Христа в етерна дреха.“⁷⁶ И сякаш за да се изпълни казаното от Рудолф Щайнер, че „ще дойде някога времето...“, когато ще бъде произнесено името на този Бодхисатва, който ще се издигне до Майтрея Буда“⁷⁷, те, почти сто години след изследваните събития, ние можем да изразим основната теза на нашата разработка.

Теза: Конкретният извод е, че когато Рудолф Щайнер е говорил за проявлението на Бодхисатва Майтрея в XX век, явно е имал предвид духовния лидер, работил в България, известен с духовното име Бейнса Дуно, наричан от своите последователи *Учителя* и проявил се чрез високо издигнатата индивидуалност Петър Дънов.

Ако наистина сме достигнали логически и разсъдъчно до тази нова теза за конкретното историческо проявление на Бодхисатва Майтрея в XX век по сравнително косвени и опосредствени пътища, нека сега се опитаме съвсем накратко да проверим дали основните духовно-научни тези, дадени от Рудолф Щайнер като един вид базови теореми, съответстват адекватно на Словото на Учителя Петър Дънов и на някои от известните събития и факти от неговия живот.

1. *Какво е отношението на Учителя Петър Дънов към Христос?*

За да се отговори на този въпрос в неговата цялост, ще е необходимо да се цитират и преразкажат хиляди беседи и лекции, защото Учителя Петър Дънов е говорил преди всичко за Божествената Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел, извиращи от Христовото същество. Едно мащабно цитиране не е възможно в рамките на този труд, но въпреки това

ние ще приведем няколко откъса от Словото с цел едно въстъпление към някои основни идеи на Източния клон на езотеричното християнство, разгърнато се чрез дейността на Учителя Бейнса Дуно:

Що е Христос? - Христос е колективен Дух. Той е сбор от всички Синове Божии, чиито души и сърца бликат от Любов и Живот. Всички Синове Божии, съединени в едно, всички разумни души, които живеят в Божествено единение - това е Христос. В този смисъл той е Глава на Великото Всемирно Братство. ...И когато ние говорим за Великото Всемирно Братство, подразбираме онази йерархия от Разумни същества, които са завършили своята еволюция милиони и милиарди години преди хората и сега направляват целия Космос. Според степената на знание и развитие и според службата, която изпълняват, тези Същества са наредени в една йерархична стълба...: Серафими, Херувими, Престоли, Господства, Сили, Власти, Началства, Архангели, Ангели и напредналите човешки души... Всички вкупом представят Великия космичен човек.⁷⁸

Христос... е едно Божествено космично същество. Божествено същество, което иде от Централното слънце на Вселената, около което нашето Слънце се върти и за двадесет милиона години извървява един кръг⁷⁹. От това Вселенско слънце иде Христос. Христос е най-великото Същество.⁸⁰

Няма и в Космоса вън, и в мистичните дълбочини на душата вътре по-пълно изявление на Любовта от онова, което ние олицетворяваме в Христа. ...Днес хората делят Христа на „истеричен“, „космичен“, „мистичен“ и т.н. Ала Христос сам по Себе Си е един и неделим. Има само един Христос - Живият Христос, който е изявление на Бога, изявление на Любовта. Христос - това е Бог, който се разкрива на света. ...И когато аз говоря за Христа, считам Го не като отвъден принцип, а като реално възплъщение на Любовта.⁸¹

2. Учителя Петър Дънов говорил ли е по свой уникален начин за Второто пришествие на Христос в Астралния план в настоящата епоха, както е предсказано от Рудолф Щайнер, че ще прави Бодхисатва Майтрея, изявен в XX век?

Следват само някои от цитатите на тази тема:

Няма епоха в човешката история, когато Христос да е работил така. Сега Христос работи най-много. Преди няколко века Христос е бил горе, в най-висшите светове, а сега е слязъл по-ниско, в Астралния и Етерния свят, по-близо до материалния свят. Ще станат две велики неща: първо, ще почне вселяването на Христовия Дух в човека, разбира се отначало в готовите души. Когато ти изпитваш в себе си едно хубаво, безкористно

чувство, проявявай милосърдие, любов, милост, това показва, че Христовият Дух те е озарил и започва да работи в теб. И апостол Павел нали казва на едно място: „Не аз живея, а Христовият Дух се е веселил в мен.“⁸²

Христос ще дойде, това е безспорно; и скоро ще дойде... Под думата Второ пришествие не бива да се разбира свършекът на света, а то е Второто идване на Христа.⁸³

Христос е близо на физическото поле и Той присъства тази година. ...Христос е пред нас и между нас, та искам да си отворите сърцата пред Него. Възложете душата си на Господа и Той ще ви даде, както никой друг не може да ви даде. В продължение на всяка една година ние трябва да употребим Името Божие като Сила и Той ще ни бъде страж. ...Христос иде, за да примири човечеството с Бялото Светло Братство, Братството на Светлините.⁸⁴

Аз искам на първо място да имате вътрешно спокойствие, защото ние в сегашното време сме свидетели на велико събитие, което е настъпило на Земята и което от хиляди години се е очаквало. В древността са говорили за него мъдри човеци, пророците; за него говорят и днешните гадатели, очаквали сте го и вие. Всички са говорили за идването на Христа и аз няма да ви го описвам, защото вие сами ще го видите... Страх не бива да имате. Страхът ще обърне вниманието ви в противоположно направление, а Христос, към когото се обръщате, носи със Себе Си Божествена Правда, Божествена Любов, Мъдрост, Истина, с които ще озари света и ще тури ред и порядък... В тази епоха, която наставя, Христос ще ви даде място, за да Му служите, и вие ще бъдете доволни от тази работа, която ще ви даде... Войната, която става сега, става между светлата и тъмната страна на Астралния свят. В тъмната страна сега става това сражение. И когато вие пристъпите към границата, ще видите Христа. ...Христос сега слиза от Божествения свят към нас... Искате още да видите Христа, но мнозина от вас са Го виждали, и то виждали са Го много пъти, само че винаги почти са казвали: „Може да не е Той, можа да е друг.“ ...Христос е тук и аз бих желал да са отворени вашите очи.⁸⁵

3. Рудолф Щайнер съвсем конкретно казва, че Бодхисатва Майтрея няма да проповядва за ново физическо проявление на Христос, като този е един от най-важните признаци, по които ще можем да различим Бодхисатвата на XX век. Проповядва ли Бейнса Дуно за второ физическо въплъщение на Христос, или не?

Учителя Петър Дънов категорично отхвърля второ физическо възплъщение на Христос. Привеждаме един от многото красноречиви цитати по въпроса:

Христос работи в света, но хората не го виждат. Те искат да Го видят като човек, да Го пипнат, да Го усетят физически. Ако Той пълни сърцата на хората с красиви и възвишени чувства, какво искате повече от това? Искате да Го галите, да Го целувате, да Го носите на ръце? Това не е идея. Какво печели детето, ако цял ден го носите на ръце? Крив е възгледът на хората, дето очакват Христос да се роди отново, като малко дете. Христос се е родил и се ражда в сърцата и в душите на хората. Днес Христос не може да се роди от жена. Ако очаквате идването на Спасителя, отворете душата си, там ще се роди Той. При това Христос се ражда едновременно в много души. Когато Христос се роди в твоята душа, ти ще бъдеш полезен както за себе си, така и за окръжаващите. Това е Възкресение, това значи пробуждане на човешката душа. Когато Христос живее в душите на хората, всички ще оживеят, ще станат и ще си подадат ръка като братя.⁸⁶

4. От данните, които предоставя Рудолф Щайнер, се знае, че изявата на Бодхисатва Майтрея няма да е известна до навършването на 30-33 години от човешката индивидуалност, която е неин конкретен физически носител. Проявил ли е широко социално своята мисия Петър Дънов преди своята 30-33-годишна възраст, или не? Има ли данни за вселяване, инкорпорация или рязка трансформация на съзнанието на човека Петър Дънов? Има ли Петър Дънов свой конкретен физически учител, който да му предаде по веригата учител-ученик някаква духовна традиция, или напротив, той разгръща своята дейност изцяло самостоятелно?

Въпросът за преобразяването на човека Петър Дънов в Учителя Бейнса Дуно е един от фундаменталните въпроси в духовната традиция на Бялото Братство в България, защото той характеризира самите устои на това Учение и едновременно с това е и ключът за еволюцията на човешката душа - ключ на саможертва, безкрайно смирение и неизразима Любов. Всеки задълбочен изследовател на езотеризма в България знае, че около 33-та година на Петър Дънов в съзнанието му е настъпила мистична жертва. Тази трансформация на индивидуалността на будния син на възрожденския български род Дънови протича на няколко етапа, като пронизва и завинаги променя живота му. Ако дотогава Петър Дънов се е стремил към усамотение и усилена работа върху себе си, то след неговата 33-годишна възраст се разгръща мащабна лекторска и духовно-организаторска дейност, която има за цел излъчването на един мощен езотеричен импулс. Ето какво е описал Боян Боев, един от неговите най-близки ученици, присъствал на множество разговори между последователи и Учителя Бейнса Дуно:

Една сестра беше приета от Учителя и Той и каза:

„Аз съм вселен и това стана на 19 март 1897 г. Тогава получих мисия от Небето. Тогава ми казаха, че съм Учител за цялото човечество. Възложената мисия е във връзка с новия път на славянството и с идването на Шестата раса.“

Трябва да се спомене, че вселяването на Учителя е станало на няколко етапа. Учителя ми е разказвал, че когато бил в пост и молитва и се е изкачил на един връх край с. Арбанаси, Търновско, тогава му се явил Христос и му казал: „Предай Ми тялото си, ума си, сърцето си и работи за Мене.“ Учителя рекъл: „Господи, да бъде Волята Твоя, готов съм!“

(Това е било... през месец септември 1914 г.)⁸⁷

Важно е да се обърне внимание, че през 1897 г. Петър Дънов е вече на 33 години, защото е роден на 11 юли 1864 г. Освен това сред неговите последователи се е утвърдило мнението (от редица изказвания на Учителя Беинса Дуно и от многобройни конкретни опитности), че личността на Петър Дънов, неговият индивидуален поток на живота е жертван в името на *Принципа на Учителя*, който се проявява след 33-та годишнина от живота му. От тази гледна точка, когато говорим за Петър Дънов, ние разбираме една издигната човешка индивидуалност, която се е превърнала в един вид Граал за *Принципа на Учителя*, а когато говорим за Учителя Петър Дънов или за Учителя Беинса Дуно, ние всъщност съзерцаваме дейността на Учителя посредством човека Петър Дънов. Но преди всичко трябва категорично да се каже, че Учителя Беинса Дуно не е проводник на някаква духовна традиция по стандартния път на физически проявено обучение по веригата *учител-ученик*. Думите на Рудолф Щайнер много добре описват ситуацията: Учителя Беинса Дуно, проявил се чрез Петър Дънов, „уповава на силата на своето собствено слово и стои като човек сам в света.“⁸⁸

5. Ако има проявления на твърде опасни и тъмни тенденции в различни псевдодуховни учения, които отъждествяват Христос с очаквания Майтрея, какво е казал Учителя Петър Дънов на тази тема? Отъждествява ли той своята индивидуалност с Христос?

Тази тема не е просто опасна и тъмна, тя е създадена от демонични сили, които искат цялостно да възпрепятстват дейността на езотеричното християнство в нашето съвремие. Тенденцията да се уеднаквява и отъждествява Христос с Майтрея се проявява сред теософските среди и ние вече коментирахме този въпрос. Какго вече споменахме. Учителя Беинса Дуно работи конкретно за справянето със заблудението на Теософското общество относно проявата на Мировия Учител през Кришнамурти. Учителя Петър Дънов изпраща специален посредник, който непосредствено преди момента на организираното обявление на Кришнамурти за Миров Учител му предава неговото писмо. Показателен е случаят, описан в мемоарите на Атанас Димитров, последовател на

Учителя Петър Дънов, участник в Младежкия клас на Езотеричната школа и редови член на Българското теософско общество, който присъствал на ежегодния теософски събор в замъка Ерде, Холандия през 1929 г. Преди конгреса той се сприятелил с Кришнамурти и често му разказвал за Учителя Петър Дънов, за неговото слово и дейност в Школата в София. На самия конгрес Кришнамурти отрекъл, че е Мировият Учител и Христос с думите: „Не съм аз Мировият Учител, не съм аз Христос.“ А според спомените на присъстващия на конгреса Софроний Пиков, ръководител на Теософското общество в България, Кришнамурти изрекъл и думите: „Мировият Учител е в България.“⁸⁹

Естествено е да се зададе въпросът какво е отношението на Учителя Петър Дънов към Теософското общество. В същите мемоари е описано как теософски представители в България виждат в Петър Дънов, известен на цялото общество със своята широка езотерична дейност, че е „готов“ да стане теософски работник и член. Те лично го поканват да се включи в Теософското общество, като му обещават още по-широка известност в България и в целия свят. Учителя Петър Дънов ги изслушва внимателно и им отказва категорично, което още веднъж показва сериозните идейни различия между Учението на Всемирното Бяло Братство и теософията, ръководена тогава от Ани Безант и Ледбитер. Описаните събития, независимо от мемоарния си произход, могат да се разглеждат като още едно косвено доказателство на нашата теза. На практика срещу масовото заблуждение в теософските среди, проявено в обявяването на Кришнамурти за прероден Христос и Майтрея, работят конкретно само двама физически проявени духовни лидери - Рудолф Щайнер и Беинса Дуно.

Учителя Петър Дънов е съвсем ясен и категоричен по въпроса за очакваното от тези среди физическо проявление на Христос. Заедно с това ликвидира и неправилното отношение на някои от последователите си към самия него с мистичните думи:

Вашето отношение към мен е отношение към Бялото Братство. А отношенията ви към Бялото Братство са отношения към Бога. Вие трябва да следвате или Мойсея, или Исуса, или мен - ние сме едно. Мойсеевото учение е Божествено, както е Божествено и Христовото учение, и моето. Онзи Христос, който беше в Исуса, е същият, който е в мен - един е Духът. Едно от тия учения в Пълнотата му трябва да изпълните точно. /Из бих желал да изпълните и трите. Според степента на искреността ви ще бъде и благословиението на Бога...

Не търсете Христа на физическото поле. Не Го търсете и в един човек, защото Той е във всички хора. Само че там, където се проявява Христос, там ще видите интензивна светлина. Христос е Един и много.

Понякога казвате: „Господин Дънов дали е Христос, или Христос е в него?“ Ще ви кажа: Христос не съм. Но Христос е

в мен. Ако бях Христос, за когото ме мислите, цях да управлявам целия свят; щом не съм такъв човек, не съм и Христос. Христос не е на физическия свят.⁹⁰

Ако приемем новата теза за проявлението на Бодхисатвата на XX век и разгледаме обстойно току-що цитираните думи, ще констатираме точността на казаното от Рудолф Щайнер, че Бодхисатва Майтрея няма да проповядва второ физическо проявление на Христос. Освен това, пратеникът на Ложата на Бодхисатвите няма да се самоизтъква за отново дошлия Христос и никой не бива да го отъждествява с едно ново физическо проявление на Христос. Бодхисатвата пряко съзерцава Христовото същество и е един свят извор, от който изтичат Христовите Сила и Живот. От друга страна, човек, който е добре запознат с антропософските идеи, веднага забелязва троичното отношение в горния цитат за Мойсеевото, Христовото и учението на Беинса Дуно, което може да се интерпретира като конкретно изказване на Посланика на Светия Дух на Земята.

6. Има ли данни за конкретно отношение на Рудолф Щайнер към дейността на Петър Дънов и съответно какво е отношението на Учителя Беинса Дуно към Рудолф Щайнер?

От конкретни изказвания на Рудолф Щайнер знаем, че е имало духовна връзка между него и Бодхисатвата на XX век. В някои мемоари на най-близки последователи на Учителя Беинса Дуно присъстват и някои допълнителни подробности. Интересен е фактът как Боян Боев намира учението на Беинса Дуно. Известен е като човекът, който е бил толкова близко до Учителя Петър Дънов, че е можел да записва много негови лични разговори с последователи; освен това е съставител на едни от най-важните книги за Учението (*Учителя, Акордиране на човешката душа, Изворът на Доброто и др.*) и след заминаването на Учителя участва в организационния съвет на Общество Бяло Братство. Боян Боев бил студент по естествени науки в Мюнхен и веднъж посетил лекционен цикъл на Рудолф Щайнер. При един личен разговор, от който са запазени спомени и стенографски бележки, Щайнер запитал Боев откъде идва. На отговорът му, че е българин, създателят на антропософията му казал, че България е много важна страна и го упътил да се върне и да намери Петър Дънов. След този съдбоносен разговор Боев изпълнил съвета и по-късно станал един от най-ревностните последователи на Учителя Беинса Дуно. Когато споменът за тази случка е разказан на Паша Тодорова, една от трите стенографки, работеща по записването на Словото на Учителя Петър Дънов, тя го запитала: „Вие, Учителю, познавате ли Рудолф Щайнер?“. Учителя отговорил: „Разбира се, че го познавам.“ - „Учителю, тук на Земята ли сте се виждали?“ Учителя уточнил: „Не тук на Земята, горе на небето, оттам се познаваме.“⁹¹

Съществува голяма вероятност именно от този разговор на Боян Боев с Рудолф Щайнер да са останали сведенията, достъпни за днешния

Управителен съвет на Единното антропософско общество в Гьотеанум, Дорнах. На среща с антропософи от България (2005) член на този съвет е потвърдил съществуването на сведения, според които Рудолф Щайнер е казал за Петър Дънов, че той има да изпълни мисия с българския народ. Това изказване може да се интерпретира по много начини. Според някои то е доказателство, че Петър Дънов има локална и национална мисия и от тази гледна точка едва ли има смисъл дейността му да се изучава сериозно, още по-малко да се изтъква тезата, че чрез него да се е проявил Бодхисатва Майтрея. Други виждат в изказването на Рудолф Щайнер интересен подтекст и спекулират върху твърдението му, че Учителя Исус работи през XX век някъде сред балканските планински масиви Карпати⁹². Това дава повод на антропософски събрания в България съвсем конкретно да се заявява, че Петър Дънов вероятно е Учителя Исус. Според нас няма никакъв смисъл дори да се коментира идеята за отъждествяването на Учителя Петър Дънов с Учителя Исус. Все пак не трябва да се забравя, че Рудолф Щайнер е имал прекрасни познания по география и не е могъл да сбърка един народ или един планински масив с други. Учителя Петър Дънов разгръща широка дейност в планината Витоша и в Рилския планински масив, които са на територията на България, а не сред румънските планински масиви, известни с името Карпати.

От друга страна, твърде е опасно от изказването на Рудолф Щайнер за Петър Дънов да се извличат подценяващи изводи, базирани на термина *локалност*, чрез сравнение с явно нелокалната, общоевропейска дейност на Рудолф Щайнер през първите десетилетия на XX век. Точно обратното, изказването на Рудолф Щайнер може да се интерпретира като един вид косвена насока за бодхисатвия аспект в проявата на Учителя Беинса Дуно. Става въпрос за това, че един Бодхисатва силно провежда архангелски импулс и от такава позиция, преди да е станал Буда, той е силно свързан и, така да се каже, служи на *Духа* на един народ. От тази гледна точка, ако приемем, че именно Учителя Беинса Дуно е конкретната историческа проява на Бодхисатва Майтрея в XX век, естествено е мисията му да бъде силно свързана с един народ или с цяла група народи, конкретно - с българския народ и/или с цялото славянско семейство от народи. За да се види друг намек за подобна народностна локалност, но при друг Бодхисатва, може да се изследва примера, който дава Рудолф Щайнер, описвайки мисията на Бодхисатва Аполон чрез Орфей. С думите „съответстващ за Гърция Бодхисатва“⁹³ Рудолф Щайнер наемква за локалното действие на Бодхисатва Аполон върху гръцкия народ и култура. Разбира се такава локалност, характерна за един още незавършил мисията си Бодхисатва, въобще не означава, че в Словото на Учителя Беинса Дуно няма величествени идеи, достойни за сериозно духовно-научно изследване, или че в неговата дейност и работа няма езотерико-християнски методи с общочовешко значение. Със сигурност може да се твърди обаче, че споменатото изказване на Рудолф Щайнер относно мисията на Учителя

Петър Дънов в българския народ е не само категорично доказателство за широките познания, съвременна информираност и изключителна ерудираност на основателя на Антропософското общество, но е и ясен знак за онази вътрешна връзка, която естествено съществува между всички истински Христови посветени.

Друг още по-съществен паралел относно гореразискваната тема за народността на проявата на Бодхисатва Майтрея в XX век е паралелът между дейността на Йешуа бен Пандира и изявата на Учителя Беинса Дуно. Известно е, че Йешуа бен Пандира работи в периода II-I в. пр. Хр. на ограничена територия в Палестина, създавайки малка общност от последователи - Есейското братство, което според историците на онова време не наброява повече от четири хиляди души⁹⁴. Въпреки сравнително малкия брой последователи и ограничената в географско и културно отношение територия на действие, той успява да подготви, както знаем, физическото проявление на Христос Исус. Знае се както от Рудолф Щайнер, така и от историческите изследователи, че есееите водят ограничен и почти аскетичен начин на живот, който, макар да е организиран в общини, е откъснат от гръко-римската култура от онова време. Аналогично и при Учителя Беинса Дуно е налице подобно проявление, но вече с общност от около четиридесет хиляди души, действаща основно на територията на България. Поради условията на новото време тя вече не е така аскетично откъсната от съвременната цивилизация в Европа. Заедно с това трябва да се изтъкне, че към края на XX век Словото и методологията на Учителя Беинса Дуно естествено се разгръща в цял свят.

От друга страна, друг ключов момент, който трябва да се спомене, е фактът, че Учителя Петър Дънов заявява конкретно, че неговото Учение ще е насочено към новия импулс, идващ от Божествения свят и Христовото същество, проявяващо се в момента чрез мощния импулс на Любовта като принцип. Учителя Беинса Дуно директно казва, че времето е толкова интензивно, поради което той няма условия да повтаря вече изразени от Учителите на човечеството знания и концепции, а ще изрази онова Учение, което никой досега не е изразявал. На учениците е поставена задачата да проучат самостоятелно и в колектив цялата духовна и съзотрична традиция на човечеството, като имат следните опорни точки: (I) новото Божествено учение, основано на Пентаграма, с принципите *Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел*; (II) пътят на Бялото Братство (Бялата Ложка) през вековете и културните епохи и (III) най-вече - дейността на Христовия Дух, движещ цялата световна еволюция. Това проучване е жизнено необходимо, защото само тогава, когато ученикът познава езика, методологията и целите на езотеричните школи, които по един или друг начин произлизат от Христовия импулс, само тогава ще разбира кое е новото и същественото в словата на Учителя, който е пратеник на Божествения свят.

Още в първите години на братския живот около духовния център *Изгрев* Учителя Беинса Дуно насочва своите последователи да изследват

стойностни и истинни учения. Той напомня, че съвременният езотеричен ученик, произлизащ от европейските народи, не трябва да прилага индийски упражнения и практики, без да бъдат трансформирани и пригодени за съвременната еволюционна вълна. Това е така, защото според Учителя Петър Дънов след Голготските мистерии ние имаме възможност да спрем своето инволюционно потъване в материята и да започнем чрез Христовата Божествена Любов да еволюираме и да се издигаме отново в нашата истинска родина - Духа. Тъй като индийската йогистка методология е дадена в инволюционния период от развитието на човечеството, тя не е подходяща за съвременния европеец. Учителя Беинса Дуно дава ред упражнения и практики, които представляват еволюционен аналог на редица методи, дошли от Древна Индия.

От друга страна, вече обяснихме, че Учението на Всемирното Бяло Братство се различава сериозно в своя идеен план от Теософското движение, ръководено от проиндийско насочените Ани Безант и Чарлз Ледбитер. Освен това няколко ученика имат сериозни опитности в ситуацията, когато започват да влизат в контакт с псевдоучения. Учителя Беинса Дуно твърдо забранява разпространението на ученията на Агни Йога и Бо Ин Ра в условията на създадената от него братска община в българската столица София. Този категоричен тон е провокиран от факта, че в средата на една езотерична Христова школа не се допускат фалшиви учения, насочени срещу самия Христов Дух.

Освен от проявилите се в древността духовни течения (браминизъм, маздеизъм, орфизъм, кришнаизъм, херметизъм, есейство, питагорейство, богомилство), които според Учителя Беинса Дуно са клонове на Всемирното Бяло Братство, чиято Глава е Христос, учениците естествено се ориентират да попълнят своите езотерични знания и от съвременни Христови духовни традиции. Едни от най-будните и способни ученици на Учителя Петър Дънов (Боян Боев, Влад Пашов, Георги Радев, Михаил Иванов, Методи Константинов и др.) сериозно и задълбочено изучават антропософските източници, защото намират в нейно лице най-близко и сродно учение, което е в пълна хармония с принципите, законите и тезите, изразени от Учителя Беинса Дуно. Самият Учител на българската езотерична школа в XX век стимулира този процес чрез редица изказвания, показвайки на учениците си, че Рудолф Щайнер е един Велик посветен на нашето съвремие. В резултат на това най-близките ученици на Учителя Петър Дънов не само са изключително дълбоко запознати с идеите на антропософията, но и извършват една първа крачка за мощен синтез между двете най-сродни езотерико-християнски традиции на нашето съвремие. Естествено последствие и продължение на този първичен синтез е и настоящата монография.

Визираният синтез между двете европейски езотерико-християнски течения има и свой методологичен смисъл, защото в усилените условия на XX век ученикът не трябва да разпилява своята енергия и време. Оказва се, че когато Учителя Петър Дънов насочва своите

последователи да изучават духовните традиции на човечеството, за да са подготвени най-правилно за Новото Божествено учение, възпитаващо живот в Христовата Любов, образованието им протича най-ефективно и цялостно чрез дълбоко навлизане в океана на Христова Мъдрост, наречен Антропософия. Това е така, защото Рудолф Щайнер духовно-научно анализира и представя в Христова светлина почти всички духовни традиции. Едно от доказателствата за реалната и същностна връзка между Учението на Учителя Беинса Дуно и антропософията е и фактът, че човекът, създал условията за проявлението и в България чрез редица преводи на трудове на Рудолф Щайнер, е Димо Даскалов, един от последователите на Учителя Петър Дънов. Той има лични срещи с Учителя Беинса Дуно, изпълнява на цигулка негови песни и често общува на духовни теми с един от най-близките ученици на Учителя Беинса Дуно - Боян Боев; Димо Даскалов е изнасял антропософски лекции пред последователи на Учителя Петър Дънов, а днес антропософското издателство в България носи неговото име.

Има и друг методологичен план на подобие между дейността на духовния лидер Рудолф Щайнер и Учителя Петър Дънов. В течение на разгръщането на антропософската доктрина Рудолф Щайнер обяснява, че първата стъпка на антропософа в духовния път е систематичното изучаване и съпреживяване на езотеричните истини, описани от Духовната наука. По този начин ученикът импрегнира в своите духовни структури възвишената Мъдрост и живите идеи на Архангел Михаил. Те, от своя страна, развиват необходимите духовни органи и сетива, без които съзнателното развитие и напредък в Духовната наука са невъзможни. Последователят на антропософията на практика систематично и цялостно изучава огромен набор от дълбоко свързани идеи, понятия, процеси, функции в човешката същност и Живата природа, дейността на Ангелските йерархии, същността на Христовите мистерии и се старае дълбоко да ги съпреживее, защото именно по този начин могат да се образуват и проявят необходимите за човешката еволюция духовни органи и сетива.

Един от ключовите моменти при подхода към словото на Рудолф Щайнер е не само фактът, че има определена последователност, без която е невъзможно правилно навлизане в антропософията. Използван е и *методът на цирхирането*, при който се оставят широки пространства, където по-късно искреният антропософ да се вгълби и постепенно сам да довърши започната от Рудолф Щайнер картина. По този начин духовно-търсещият, изучаващ антропософия, напълно естествено разгръща своите вътрешни способности, разбира се, ако има смелостта да задава Парсифалови въпроси в контекста на истинното розенкройцерство на XX век - антропософията.

От своя страна, всеки непредубеден и сериозен изследовател на Словото на Учителя Петър Дънов забелязва вътрешен, иманентен код в неговата структура и същина. Например в Школата на езотеричното

християнство, работила сред българския народ, има типичните за окултните школи три нива, оформени структурно от три вида хора. Първата категория са последователи и слушатели, които тепърва се запознават с окултните принципи на езотеричното християнство; словото, предназначено за тях, се предоставя във форма на неделни беседи, на които е можел да присъства всеки. От друга страна, школските лекции, изнесени пред класовете на Окултната школа, основана от Учителя Беинса Дуно, са от коренно различен характер и са предназначени за *верни* (в езотерико-християнския школски смисъл) ученици специално призвани от Учителя Петър Дънов. В най-вътрешното ниво на Школата протичат съкровени езотерични явления и взаимоотношения с най-напредналите ученици, които практически се явяват преки съработници и сътрудници на работещия Велик Учител на Доброто⁹⁵. Но това е само един вид структурен разрез на Езотеричната школа, основана от Учителя Беинса Дуно. Самото негово Слово има специфични характеристики и към него трябва да се подходи по особен начин.

Първото основно различие в сравнение със словото на Рудолф Щайнер, което вероятно ще направи впечатление на антропософския изследовател, е фактът, че Словото на Учителя Беинса Дуно има преди всичко езотерико-християнски морален акцент и едва на втори план окултно-гносеологична същност. Ето защо всеки антропософ, който започва да изследва Словото на Учителя Беинса Дуно, трябва да се настрои по различен начин към него и преди всичко да подходи напълно непредубедено и с чисто сърце. Това е естествено правило, произлизащо от принципите на т.нар. *крос-културни изследвания*. Учителя Беинса Дуно използва различен метод, който извява и втъква в своето Слово, спрямо метода, използван от Рудолф Щайнер, разгърнат в неговите книги и лекции. Ако методът, използван от Рудолф Щайнер, може да се нарече *описателно-съпреживяващ* и цели да импрегнира Михаеличните живи идеи в мисловния микрокосмос на духовния изследовател, то методът, който използва Учителя Беинса Дуно в своето Слово, може да се нарече *метод на синтез на най-широк спектър от преживявания в единната тъкан на Христос-съзнанието*. Това не е случайно избран метод. Той има за цел да съчетае всички опитности - от най-малките, изяви в ежедневието, до най-грандиозните преобразяващи завинаги преживявания, до които може да се докосне духовно устременият човек. Учителя Беинса Дуно се извява в своето Слово като любяща майка, която учи своето дете-ученик чрез метода на съзнателното подреждане на мозайка или пъзел - голям брой разноцветни и с различна форма парченца трябва да се съчетаят в единна и цялостна картина. Когато се постигне целта и например една беседа (обикновено посветена на неимоверната дълбочина на някой евангелски стих, нагледно демонстриран от Учителя Петър Дънов) съзнателно се подложи на подробен анализ и езотеричен синтез, самата работа по подреждането, осъзнаването, размишлението, медитативното съзерцаване и вдълбочаването в Словото има необикновен, катарзисно пречистващ, трансформиращ ефект върху вътрешните духовни структури на изследователя. И това е по същество един пряк контакт и

пришествие на Христовия Дух в азовото пространство на ученика. На практика всяка беседа или лекция на Учителя Беинса Дуно не е само едно понятийно-разсъдъчно предизвикателство, а преди всичко е един морален лъч от Христова Виделина, насочен към езотерико-ученическата съзнаваща душа - една микровселена на Второто етерно пришествие на Христос в човешката душа, вселена, в която може да се навлезе само ако се подходи със свещено отношение и сериозна езотерична подготовка в Михаеличната наука на съвременето.

И точно тук се разгръща дълбоката вътрешна връзка между двете истински школи на езотеричното християнство, изявили се в XX век: ако човек има сериозна антропософска подготовка, той много по-цялостно и в дълбочина навлиза в преобразващата в Христов смисъл същност на Словото на Учителя Беинса Дуно. От друга страна, ако духовният ученик дълго време е практикувал и разгръщал Христовите добродетели с помощта на Словото на Учителя Беинса Дуно, той много по-естествено и интензивно възприема, преживява и прилага идеите на разгрънатата от Великия Посветен Рудолф Щайнер антропософия. Ако в Западната езотерична школа могат да се намерят фундаменталните Михаелични елементи на езотеризма, то в Източната школа на езотеричното християнство могат да се съзерцават сложните съединения и живи тъкани, оформени от тези елементи, съчетани в един евангелски контекст. По този начин се преодолява и побеждава ариманичната акция срещу развитието на Михаелизма в европейските културни условия, като се създава, както Учителя Беинса Дуно изтъква, една Божествена наука, която има два свои главни дяла - езотерико-познавателен и морално-практически. Именно този мощен методологически синтез между двата базови дяла на съвременните духовно-научни търсения на двата клона на езотеричното християнство може да спаси и центрира в правилна посока новопридобитата от човечеството Виделина на Михаеличната мъдрост.

Двете школи на съвременното езотерично християнство и по-специално - двата словесни потока на техните водачи не си противоречат, а напротив, те са в неизразимо и могъщо единство, което служи на една единствена и свещена цел - Второто пришествие на Христос в душата на човека, в Душата на човечеството.

Това естествено отношение между двете езотерико-християнски традиции на XX век има и дълбоки исторически корени. Според Учителя Беинса Дуно Великите посветени на човечеството. Великите Учители и пратеници на Всемирното Бяло Братство са оформили в процеса на своята работа през вековете три клона на Езотеричната школа на Бялото Братство⁹⁶. Първият клон се нарича *египетски*: той се проявил през Египет, после - в Персия и Гърция и има за цел да подготви духовните условия в Бялата раса за идващото християнство. Вторият клон може да се нарече *палестински*: той произлиза от египетския, разгръща се при есеите в Палестина, през християнската епоха отива в Рим, Англия и Германия и има за цел да внесе християнството в света и да го разпространи. Третият

клон можем да се нарече *богомилски*: тръгвайки от Египет, той отива в Индия, от там - към Персия, Сирия, Арабия, Мала Азия и славянска България; този клон има за цел да реализира Божествено учение, те. езотеричното християнство. В ранното средновековие третият клон активно се разгръща в Европа. Независимо че богомилите са подложени на гонения, избивания и горене на клади, те разливат мощна духовна вълна из цяла Европа чрез своите по-късни европейски проявления в лицето на албигойците и катарите. Учителя Беинса Дуно изтъква, че Розенкройцерството като езотерично течение е разклонение на третия, навлязъл в Европа през България, богомилски клон. Това се потвърждава и от антропософските изследвания на Кристофър Бамфорд в книгата „Християн Розенкройц и Розенкройцерството“⁹⁷, където се споменава, че Християн Розенкройц най-вероятно се е родил на границата между Хес и Тюрингия в катарско семейство и братска община, което пряко показва дълбоките духовно-исторически връзки между езотеричните течения на богомили, катар и розенкройцери.

Учението на Учителя Беинса Дуно обновява и доразвива българската езотерична традиция с цел да я подготви като семе и основа за Славянската културна епоха, антропософиятаеобновеното същинско Розенкройцерство, което е езотеричният център на Централна и Западна Европа. Естествено е между тези две духовни традиции да има и сега, в настоящето, дълбоки вътрешни връзки, защото те имат общи корени и идейни ценности. Свещената връзка между двата импулса на съвременното езотерично християнство - Западен и Източен, огненият синтез между истинното Розенкройцерство на съвремието и Словото на Бодхисатва Майтрея е един от свещените идеали, движещ всеки искрен търсач в пътя, сочен от сияещия поглед на Архангел Михаил.

7. Има ли някакви други съществени знаци, идеи или изводи по темата, които допълнително могат да ориентират духовно-научния изследовател?

Ще се опитаме съвсем накратко да загатнем някои допълнителни изводи и идеи, които осветляват темата.

7.1. Рудолф Щайнер недвусмислено е изразил идеята, че Бодхисатва Майтрея носи, подготвя и изявява най-дълбокото разбиране на всички необходими понятия и детайли около Мистерията на Голгота. Освен това в същата лекция, където Рудолф Щайнер обявява едни от най-важните детайли около мисията на Бодхисатва Майтрея (Лайпциг, 4.11.1911), се загатва и един важен ключ, един вид словесна парола: Христовият импулс е Сила и Живот...“ Чрез нея се посочва съкровения център на езотеричното християнство, който се съзерцава от дванадесетте Бодхисатви. Според нас обаче тя е ключ и към откриването на Словото на Бодхисатвата на XX век, което ни ориентира към настоящата дейност на Христовото същество. За всеки последовател на Учението на Учителя Петър Дънов тази идея е

изключително позната. Дори за всеки изследовател на културологичните процеси в България изразът *Сила и Живот* е синоним на основите на Учението и езотеричното разбиране на евангелските текстове. Този културен феномен има историческо основание: когато попитали Учителя Петър Дънов откъде да започнат да изучават неговото Учение, той насочил своите последователи към публикуваните беседи в шест тома, озаглавени *Сила и Живот* (1914-1924).⁹⁸ Именно в тях от езотерико-християнска гледна точка са разгледани в най-големи детайли почти всички стихове от Евангелията. Според нас Рудолф Щайнер, изразявайки съкровената идея за Христос в лекциите, които най-дълбоко ориентират за мисията на Бодхисатвата в настоящето, всъщност е дал и един от главните методи, чрез който той може да бъде разпознат: Бодхисатвата съзерцава и черпи вдъхновение за своето Слово от Христовите Сила и Живот. Ето защо и Словото на Бодхисатвата ще води душите към Христовите Сила и Живот - Словото на Бодхисатвата ще носи името *Сила и Живот*. И наистина има един Учител в XX век, който е нарекъл своето Слово с думите *Сила и Живот*.

7.2. Духовната наука е дала достатъчно данни за това, че в края на XIX век протича един вид нова Голготска мистерия, но вече в Духовния свят. Изключително усилените материалистични уклони на човечеството довеждат до ново разпятие на Христовото същество. От 1930 г. човечеството става все по-способно да вижда и да преживява Христос в Етерно тяло, защото е настъпила нова Христова жертва и ново Възкресение. Рудолф Щайнер предсказва, че около средата на четвъртото десетилетие човечеството ще се изправи лице в лице срещу Звяра, който идва от адските бездни.

Съществуват съвсем конкретни данни, пряко свързани с живота на Учителя Петър Дънов, за величествена мистерия, протекла през 1936 г. и пряко свързана с Новата жертва на Христовото същество в етерни условия и Неговото Второ пришествие. Изглежда протича един вид проекция на Новата Голгота върху Бодхисатвата на XX век, защото той е в постоянна съзерцателна връзка с Христовия Дух. Събитията още веднъж доказват недвусмислено величествения ясновидски поглед на Рудолф Щайнер.

7.3. От информацията, изнесена от Рудолф Щайнер, се знае, че Учителят проявил се чрез Йешуа бен Пандира. е бил един от водачите на братята есеи - братята терапевти. Те се стремели към пречистване на душата, тялото и кръвта чрез ред духовни практики, включително и чрез въздържание от месоядство и алкохолни напитки. Така не само са постигали лична духовна хигиена, но и са овладявали лечебното изкуство до съвършенство. Рудолф Щайнер изтъква, че новото проявление на този Учител ще донесе едно обновено есейство, насочено вече към конкретната изява на Етерния Христос.⁹⁹ Естествено е да се предположи, че някои характерни черти на есейското учение отново ще струят в дейността на Бодхисатвата на XX век. И това е наистина така: Учителя Петър Дънов е известен като лечител и е излекувал хиляди хора. Описани

са и няколко случая, които са били интерпретирани като възкресения от неговите последователи, но това не се афишира или рекламира, защото Учителя изтъква, че това би довело до изместване и възпрепятстване на неговата мисия. Това потвърждава изказаната от Рудолф Щайнер идея, че Бодхисатвата няма да прокламира себе си.¹⁰⁰

Друг не по-слаб знак е една от духовните традиции, приложена естествено от Бялото Братство в България. Под плавното ръководство на Учителя Петър Дънов се прилага идейно вегетарианство - от любов и състрадание към помалките братя-животни се ликвидира всяко консумиране на храна, получена след убийство. Освен този подход към храненето, заедно с въздържанието от алкохолни питиета се прилагат и много други методи за пречистване на кръвта и тялото. Това не са никакви специални ритуални форми, насочени към спасението на малка група хора, а са широк спектър от методи за съзнателно пречистване и спасение на всички хора и заедно с тях - и на животинското царство.

7.4. Рудолф Щайнер уточнява, че съвременното човечество преминава през един вид посвещение, насочено към полусъзнателно или съзнателно овладяване на функциите на Астралното тяло. т.е. човечеството работи за придобиването на принципа *Дух-Себе*. Само ученикът на езотерико-християнската школа обаче насочва своята съзнателна дейност към овладяването на привыките, навиците, втората природа на човека - т.нар. *характер*. Съзнателното хармонизиране на характера и навиците всъщност е съзнателно хармонизиране и овладяване на Етерното тяло, което довежда до разгръщането на втория принцип на Духа в нас - *Дух-Живот*. Оказва се, както и предсказва Рудолф Щайнер, че Бодхисатвата на XX век - Учителя Петър Дънов - акцентира в създадената от него Езотерична школа главно върху тази дейност. Едни от най-първите цели, поставени пред ученика на Бялото Братство, са насочени към съзнателно овладяване на всички онези функции на *втората природа* (подходи при мислене, чувстване и действие; процеси в съзнанието при хранене, дишане, спане и пр.) и цялостното им пронизване от Христовото присъствие. Поставят се задачи за придобиване на *добри навици*, благороден и балансиран характер, изпълнен с Христовите добродетели.

Цялото Учение на Бодхисатвата на Доброто, цялата методология на Учителя Беинса Дуно възпитава плодносно преобразяване в *ученическата душа* чрез Мъдростта на Осемстепенния път (*правилно мнение, правилно съждение, правилно слово, правилно дело* и т.н.) в преливащата и неударима сила на Любовта, чрез капките Христова кръв в Светата чаша. Ако сто години преди Новата ера Бодхисатвата проповядваше и работеше за физическото проявление на Христос, то сега той проповядва и работи с конкретна методология за Етерното пришествие на Христос в душата, характера и ежедневието на ученика на езотеричната Христова школа. Когато ученикът овладява съзнателно своето Етерно тяло, той всъщност практически се подготвя за контакт и съзерцаване

на Второто пришествие на Христос в етерен образ. Ако чрез Иешуа бен Пандира Бодхисатвата работи в миналото за физически проявени тяло и кръв Христови, то сега Учителя Беинса Дуно ни учи чрез съкровени Граалови мистерии как Христовите Сила и Живот да станат наши плът и кръв. Защото след приблизително три хиляди години Майтрея Буда ще потърси хората, които живеят според следното убеждение: „Не само моята глава разбира Мъдростта на осемстепенния път, аз притежавам не само Учението и Мъдростта на Любовта, но и моето сърце е изпълнено с живата субстанция на Любовта, която прелива и се устремява към целия свят.“¹⁰¹ Ако Гаутама Буда донесе Учението за Любовта и Състраданието, то Учителя Беинса Дуно идва, за да даде Учението за практическия живот в Христовата Любов:

*„Аз нося в ума си идеята за благо на цялото човечество. Аз мисля не само за благо на цялото човечество, но и за благо на животните и растенията. Пожелавам на всички същества да живеят в Любовта и да придобиват Добродетели. Зная, че Бог живее във всяка душа, и искам в тяхното съзнание да не остане нито една крива мисъл. Аз дойдох да науча хората да живеят в Любовта.“*¹⁰²

7.5. Свещената цел, за която работи Учителя Беинса Дуно, се постига с най-разнообразни методи на езотеричното християнство, но един от най-важните сред тях е музикалният подход на Учителя Петър Дънов. Няма друг Духовен учител в XX век, който да е разгърнал своята проява чрез такава богата музикална дейност и работа. Той дарява на човечеството около сто музикални произведения, които смирено нарича *окултни музикални упражнения*. Това не е случаен факт, а важен детайл от съвременната активна работа на Бялата лежа. Аз-ът на човечеството. Христос, чрез Своите святи органи на Мъдростта, дванадесетте Бодхисатви, най-интензивно работи за образуването на *Съзнаващата душа* в човека. Какго знаем от Рудолф Щайнер, душата се развива преди всичко чрез окултната мощ на музиката - чрез този метод е работил Бодхисатва Аполон, проявил се чрез Орфей в тракийските области на Балканския полуостров. Той е облъчвал хората чрез своята музика, за да се разгърне в тях Разсъдъчно-логическия аспект на душите им. Почти три хиляди и петстотин години след изявата на индивидуалната мисия на Бодхисатва Аполон отново на Балканския полуостров се проявява нов импулс, излъчен от Ложата на Бодхисатвите отново чрез музикален подход. Този път Бодхисатва Майтрея работи чрез своите оригинални музикални цигулкови произведения и песни, проявени вече в условията на една езотерико-християнска школа. И ако дейността на Бодхисатва Аполон е била методологически насочена преди всичко към Разсъдъчната душа с цел да се подготвят дневно-будните мисловни способности на човечеството, за да приеме то правилно импулса на предстоящото физическо проявление на Христовия Дух, то работата на Бодхисатва Майтрея, проявил се чрез Петър Дънов в първата половина на

XX век, е отново музикално-методологически центрирана, но този път вече към Съзнаващата душа. Новата цел е конкретната реализация на Второто етерно пришествие на Христос в микрокосмоса на човешкото същество.

7.6. От изворите на Духовната наука знаем, че Бодхисатва Майтрея ще реализира своята мисия и ще стане Буда Майтрея в кулминацията на Шестата, Славянската културна епоха. Това косвено ни насочи и ни позволи да открием импулса на Бодхисатвата на XX век в една славянска страна с богата езотерична култура. Освен това, според собствените думи на Бодхисатвата, неговата „мисия е във връзка с новия път на славянството и с идването на Шестата раса.“ Всичко това ни дава основание да мислим, че специфичните характеристики на славянството и Шестата раса могат да бъдат опорни точки за по-дълбокото разбиране на дейността на Бодхисатвата на XX век.

Според Рудолф Щайнер източноевропейският човек и конкретно славянинът продължава да има възможност за получаване на етерно-сетивни импулси от Живата разумна природа и това го прави твърде различен от западния тип. Славянинът е, така да се каже, „изостанал“¹⁰³ в своето слизване в материята и все още може да съзерцава Живия Господ в Природата. Според нас именно това изоставане използва Бодхисатвата на XX век за опорна точка към едно ускорение в славянския организъм на българина в името на Второто етерно пришествие на Христос. Този, така да се каже, отново „музикален“, но напълно различен от конвенционалното разбиране, метод¹⁰⁴ намира своите практико-приложни форми в дейността на Учителя Петър Дънов, насочена към ритмичните, продължили много години братски събори и идейни екскурзии сред живописната българска природа. Чрез магическите жестове на Учителя Беинса Дуно Братството е учено да съзерцава дейността на Живата разумна природа, да работи заедно с нея и да я помага. Така етерните тела на славяните се подготвят по един природен начин за случващото се Етерно пришествие на Христос.

Западният езотеричен ученик живее и възприема духовното познание в една най-често силно урбанизирана обстановка и трудно би излязъл да търси Мъдростта на Посветените сред самата Жива природа. Обратно, източният езотеричен ученик ежегодно преживява Христовата школа сред мистичната обстановка на *Седемте рилски езера*, които живописно рисуват и конкретно символизират седморните структури на Битието и човека. Този подход на Учителя Петър Дънов, от една страна, работи за еволюцията на Етерното тяло, но от друга, чрез силите на последното се развива един нов тип съзнание - Колективното съзнание на братята и сестрите в Христа. Чрез методологията на живот в братски общества душите могат конкретно да опитват и прилагат живота на първите християни, вдъхновени от Христовите Сила и Живот. Така те се подготвят да станат зародиша на Шестата корена раса и като живи съзнателни клетки да оформят тялото и душевния организъм на Етерния Христос.

7.7. Ако в мисията на Гаутама Буда не се е включвало развитието на цялостната Съзнаваща душа, а само на част от нея - етиката на Любовта

и Състраданието¹⁰⁵, то Учението на Учителя Беинса Дуно е преди всичко учение за Пътя на един нов тип човек - човека, живеещ с ясна съзнателна идея, че се учи във Великото училище на Живота. Това е човекът *Ученик*. Този термин не е нищо друго, а един вид езотерична аналогия или синоним на понятието *Съзнаваща душа*.

Разбирайки този паралел, можем да осъзнаем един друг факт от дейността на Бодхисатвата на XX век: според всеки непредубеден изследовател на Учението на Учителя Петър Дънов може да се каже, че не е известен друг Учител, който да е говорил толкова детайлно и последователно, толкова грандиозно и цялостно за принципа на Божествената Любов. Едновременно с това Учителя Беинса Дуно изтъква, че хилядите лекции и беседи, изнесени на тази тема, са само встъпление във Великата Божествена наука за Любовта. Това, от една страна, е поради реалността, че Христос е принципът на Любовта и разбирайки Любовта, ние ще разберем настоящата и извечна дейност на Христовия Дух. Но от друга страна, именно днес, в епохата на Съзнаващата душа, се проявява един макрокосмичен импулс, идващ от Братята на Любовта-Серафими. Освен като най-висш принцип сред Ангелските йерархии, те се явяват едновременно и макрокосмичен принцип на Съзнаващата душа в душевно-космическия организъм¹⁰⁶ на Небесния Христос - Великия космичен човек.

Именно с цел резонанс със Съществата на Мировата Любов, които организират социалния живот на слънчевите системи в нашата Галактика, посланикът на Святия Дух съдейства за зазоряването и разгръщането на една Нова епоха - Епохата на съзнателно-душевния ученик на Божествената Любов, което по същество е самата микрокосмична същина на Второто пришествие на Христовото същество. И точно тук искаме да изтъкнем една нова гледна точка*. Известно е, че Бодхисатвите са дълбоко вътрешно свързани с Йерархиите на Архангелите и Силите¹⁰⁷. От друга страна се знае, че мисията на Бодхисатва Майтрея започва от епохата на Разсъдъчната душа, ще завърши в епохата на пророческото развитие на Духът-Себе, а в настоящето тя протича в епохата на Съзнаващата душа. Поради тази причина може да се направи връзката, че мисията на Бодхисатвата на XX век ще е обхваната, а и ще е носител на любящия Серафимов пламък на Аз-а на Космоса - Христос.¹⁰⁸

Разумната Природа е вложила редица ключове на Мъдростта в самото устройство на човека. Например, за да може един наблюдател да различава триизмерни обекти в разстояние и дълбочина, е необходимо бинокулярно зрение, т.е. едновременно и синхронизирано наблюдение от две различни гледни точки. Прилагайки именно този метод в нашите духовно-научни търсения за мисията на Бодхисатвата в XX век, ние можем да разберем обемно и в дълбочина ключови детайли от настоящите духовни условия. Само синхронизирайки Михаелично гледните точки на двата импулса на съвременното езотерично християнство, можем да се докоснем реално до Второто пришествие на Христовото същество.

Една от най-важните допълнителни идеи, получена чрез такъв подход, е, че дейността на Бодхисатва Майтрея няма да е насочена само към проповед за новото проявление на Христос, но заедно с това ще е и методология за реализацията на Второто пришествие в азовото пространство на ученика, и то в условията на един братски колективен живот. Нещо повече - дълбоко осъзнатата от духовно-научна гледна точка практическа работа с методологията на Бодхисатвата на XX век е не нещо друго, а самото ставане на Етерното пришествие на Христос, самото езотерико-християнско посвещение на Новата епоха.

Ето защо, както мореплавателите, които определят своето точно местоположение в пространството и времето чрез три ярки звезди от небосвода, така и ние ще се опитаме прецизно и конкретно да покажем същественото място на Учението и методологията на Учителя Беинса Дуно в общочовешката духовна култура чрез три сияещи в Христова Виделина метода, дадени от Бодхисатвата на XX век: *Пентаграм, Завета на цветните лъчи на Светлината, Паневритмия*.

7.8. Пентаграмът е символът на Учението на Учителя Петър Дънов. Той е оформен от пет лъча, върху които са изписани петте Божествени принципа - Любов, Мъдрост, Истина, Правда, Добродетел - и кръг, обграждащ лъчите, по който е изписана мистичната формула: „В изпълнението волята на Бога е силата на човешката душа.“ Имагинацията, представляваща Пентаграм с връх, насочен нагоре, е дадена първо като черно-бяла графика през 1910 г. (обърнете внимание, че това е и началото на периода, в които според Сергей Прокофиев е протичало най-силно духовното влияние на Бодхисатва Майтрея върху Рудолф Щайнер чрез инспирация), а после - и като изключително живописна цветна картина в годината, когато се открива Христовата езотерична школа на Земята, 1922 г. Пентаграмът съдържа и допълнителна богата символика, която най-общо може да се каже, че представлява описание на Пътя на ученика в Христовата езотерична школа.

Тази имагинация, символизираща самата същина на Учението на Учителя Беинса Дуно, всъщност е един от най-силните знаци, че именно той е Бодхисатвата на XX век. Ще изброим съвсем накратко само някои от доводите ни по този въпрос:

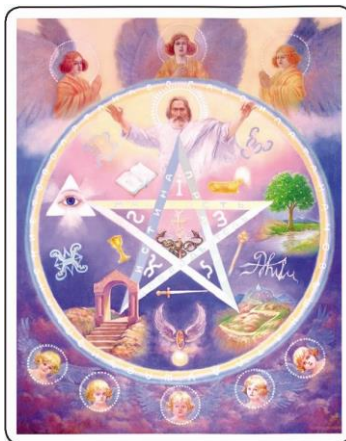
(1) Християнизираната еврейска кабалистична традиция, пряко свързана с Есеекото братство, изписва и вписва името Иешуа (ИШУТ), като производно от четирибуквеното Име на Бога (ТІТГ), във формата на Пентаграма. Именно онзи, който се прояви чрез Иешуа беи Пандира и който служи на Иешуа от Назарет, се прояви в XX век и постави за знак на своето обновено Учение Пентаграма.

(и) Пентаграмът е знак за проявата на Архангелската йерархия, защото в космическата сфера на планетата Венера (докъдето се проявяват Архангелите) се изписва знакът Пентаграм, породен от самото движение на Венера спрямо Земята, Слънцето и неподвижните звезди. Знаем, че един Бодхисатва е интимно свързан с дейността на Архангелите; естествено е

Бодхисатвата на XX век да символизира това космическо и йерархическо отношение чрез дадената от него имажинация-символ - Пентаграм.

(ш) Бодхисатвата, който се е проявил в XX век, за да служи на Второто етерно пришествие на Христос, поставя Пентаграма като мистичен знак-път пред Съзнаващата ученическа душа, защото Пента- грамът със своите пет лъча всъщност символизира петата, настояща, жертва на Христовия Дух чрез Натановата Душа в името на човечеството.

(щ) От антропософията е известна необходимостта да се оформи един вид защитен скелет в Етерното тяло на ученика, за да бъде предпазен от дисхармоничните влияния на нисшите същества от духовните све- тове. Този скелет на Етерното тяло придобива форма на Пентаграм. Бодхисатвата на XX век облъчва създадената от него езотерична школа с могъща имажинация във формата на Пентаграм, не само защото желае да за наставащото Етерно

защити и предпази своите последователи, но и защото желае да стимулира еволюцията и развитието на Етерното тяло с цел ученикът да се подготви за пришествие на Христос.

(у) Също от антропософията е известно, че Пентаграмът е символ на дейността на третия принцип от Троицата - Светия Дух. Бодхисатвата на XX изрази своето ново проявление чрез Пентаграм.

Можем да направим извода, че пратеникът на Ложата на Бодхисатвите

век е

в основен метод на своята съвременна Езотерико-християнска Школа.

посланик на Светия Дух на Земята; ето защо той има правото да

XX век - Учителя Беинса Дуно обновява формата на Пентаграма и го превръща

7.9. *Завета на цветните лъчи на Светлината* е методът, който Учителя Беинса Дуно лично получава от Христос, преминавайки критично изпитание.¹⁰⁹ Той постига нова степен на посвещение в Христос и през 1912 г. дарява на човечеството универсален метод за облагородяване с добродетели на душата и Етерното тяло чрез размишление и медитация върху специално светлинно-цветово подобрени текстове от Книгата

Господня - Библията. Словото на Бога, записано през вековете в юдео-

християнската Свещена книга, има свой спектрален код. Именно Бодхисатвата, който конкретно написа книгата,

пронизала по-късно смислово Евангелието от Матей¹¹⁰, сега работи за реализацията на сияещото в мека духовна виделина Етерно пришествие и ни разкрива как посредством багрите на дъгата (външните етерни форми) и душевните добродетели (вътрешното етерно съдържание и силови потоци) се проявяват самите Възвишени творци на Светлината - Духовете на Огъня и Светлина.¹¹¹ Учителя Петър Дънов ни учи, че различните видове външна светлина са само дрехи на духовни принципи - Същества (*Духът на Любовта, Духът на Живота, Духът на Светостта, Духът на Мъдростта, Духът на Вечността, Духът на Истината, Духът на Силата* и т.н.). От тях излизат добродетели, жизнено необходими в настоящето за ученика, тръгнал по стъпките на възкръсналия Господ. Излъчвайки този нов Христов метод през 1912 г. (в периода, в които според Сергей Прокофиев е протичало най-силно духовното влияние на Бодхисатва Майтрея върху Рудолф Щайнер чрез инспирация)¹¹², Учителя Беинса Дуно казва:

*„Аз искам да образуваме силна вълна от седемте цвята, защото Христос е близо до физическото поле. И Той присъства тази година на събора. Всички тези стихове [от Завета на цветните лъчи на Светлината] са извадени под Негово ръководство, затова винаги, когато ги употребявате, Господ ще ви бъде на помощ... Христос никога не е присъствал така, както тази година присъства...“*¹¹³

Оказва се, че чрез ключовете, дадени ни от Рудолф Щайнер, можем да разпознаем в тази конкретна методологическа дейност на Учителя Петър Дънов изявлението на Бодхисатва Майтрея. Основателят на антропософското движение много подробно описва как Архангелите, тези Синове на Огъня, придобиват своята човешка степен на развитие на Древното Слънце чрез излъчването и проявлението на Светлината.¹¹⁴ Известно е, че развитието на Бодхисатвите е дълбоко и вътрешно свързано с Архангелската йерархия и с етапа от развитието на Слънчевата система, наречен Древно Слънце.¹¹⁵ Съотнасянето на всички споменати факти ни помага да разберем по-ясно и конкретно следното загадъчното предсказание на Рудолф Щайнер: „Източните мистици можеха да си представят, че потопените в огъня, в светлината на Слънцето чисти акашкови форми ще дойдат в течение на пет хиляди години от озарението на Буда насам като един вид свита на този, който не може да бъде познат чрез източната мистика.... ще дойде нещо, което ще направи възможно чрез една пречистена морална атмосфера на Земята... да ходят Синовите на Светлината и Огъня, не изпълтени във физическата форма, а като чисто акашкови форми. Но тогава ще бъде налице също и Учителят, пет хиляди години след озарението на великия Гаутама Буда. който ще учи хората какво представляват тези чудесни форми, тези чисти огнени и светлинни форми. Този учител ще бъде Майтрея Буда. който ще се яви три хиляди години след нашето време, който отново ще може да учи хората за Христовия импулс... Също в нашата епоха, сега в XX век, от

този Бодхисатва. който някога ще стане Майтрея Буда, изхождат най- важните учения върху Христовото същество и върху Синовете на Огъня на индийците - т.нар. *Агнишватас* ¹¹⁶

Както е предсказал създателят на Духовната наука, има един Бодхисатва. който се е проявил с могъща морална сила в XX век и който дава на човечеството възвишен духовен метод за връзка с Етерния Христос и с Духовете на Светлината и Огъня (Архангелите) - метод, който е оформен от свещените *Слова на Бога*, вечно записани в Книгата на Живота като *чисти акашюви форми*. Сякаш всеки стих, всяка дума, изразена някога от Духа Свят по лицето на Земята, намира своето място в *Завета на цветните лъчи на Светлината* и стават свещена аура, свещена свита на онзи Учител, който е пратеник на Ложата на Бодхисатвите. С други думи. *Завета на цветните лъчи на Светлината* е един свещен лъч от започващата зора на онова велико събитие, което ще се разгръща все по-силно и по-силно и ще кулминира в пълната си мощ след около три хиляди години. Именно това епохално събитие ще бъде проповедта на Първия Христов просветлен, учещ човечеството на извечната Мъдрост за това как Виделината става Добродетел, а Добродетелта - реализирана Любов Христова.

7.10. Изричайки думата *Паневритмия*, ние не можем да не забележим прякото звуково съответствие с името на духовния *метод Евритмия*, даден на човечеството от Рудолф Щайнер. Явно става въпрос за езотеричен ключ, поставен от двамата Велики посветени. Той може да бъде намерен само ако се направи Михаеличен синтез между двата клона на съвременното езотерично християнство: източен - учението на Великото Всемирно Братство, и западен - в лицето на антропософията.

За да разберем Паневритмията. дадена от Учителя Беинса Дуно. трябва да познаваме и разбираме що е Евритмия или. с други думи, що е евритмичен метод. От друга страна, ако искаме да разберем как евритмичните принципи се разгръщат в една цялостна етерна архитектура, трябва да изследваме Паневритмията като уникален феномен в съвременната европейска християнска култура.

Авторите на този труд пожелават на всеки добронамерен читател да има шанса да изкачи древния планински масив на планината Рила в Балканския полуостров на 19 август и с орлов полет да прелети над седемте планински чакри. наречени *Седемте рилски езера*, и по-специално - над обширната поляна на Петото езеро, известно с магичното ватанско ¹¹⁷ име *Махабур*. Точно на тази дата всеки искрен последовател на съвременното езотерично християнство може да съзерцава и едновременно да вземе участие в грандиозно духовно явление, случващо се на над 2000 метра надморска височина: около хиляда души, дошли от цялата планета, на фона на мистична музика и песни оформят красиви геометрични фигури и по този начин изграждат чрез танц снагата на жив етерен храм, сътворен от Бодхисатвата на XX век. Озарени от пламъка на Михаеличния синтез и съзнателно водени от Духа на Паневритмията. нека за миг да навлезем

заедно под арките на това светилище, изградено от хиляди братя и сестри в Христа, и нека се опитае заедно да съзерцаваме смисъла и съдържанието на неговите живописни форми¹¹⁸.

Паневритмията, тази съвременна езотерико-християнска методология, се разгръща постъпателно на три етапа и се ражда в периода 1930-42 г. Бодхисатвата на XX век я дава на човечеството чрез един източно-европейски славянски народ в епохален момент от планетарната еволюция - в началото на периода на новото свръхсетивно проявление на Спасителя. Както самият Рудолф Щайнер изтъква, истинските братства се разгръщат в условията на Изтока, а от антропософията е известно, че тъкмо чрез народите на славянската Източна Европа в бъдеще ще се явят Шестата културна епоха на Духа-Себе. С други думи, Паневритмията може да се съзерцава като едно конкретно проявление на зараждащата се нова култура на Водолея - култура на колективното свръхсъзнание. Тя се практикува изключително и преди всичко колективно, за разлика от Евритмията, която е преди всичко индивидуален метод (разбира се, може да се изпълнява и в колектив). Ето защо Паневритмията, като колективен метод, е конкретно насочена към Етерното тяло, и то по начин, различен от този на Евритмията. Несъмнено обаче и двата метода имат за цел да подготвят и облагородят Етерното тяло, за да стане то пригодно за новата изява на Христовия Дух в етерни форми във висшите области на Астралния свят.

Паневритмията има, от една страна, пряко отношение към новата степен на съзнание, което постепенно и все по-силно се събужда в човечеството - дневно-будното колективно съзнание, което ще се разгърне в бъдещата славянска епоха. Доказателство за това е фактът, че за правилното изпълнение на Паневритмията се изисква не само голяма

степен себеконтрол. но и пълно единство и хармония в целия колектив от съзнаващи души, които изпълняват този динамичен метод на съвременното езотерично християнство. От друга страна, Паневритмията би трябвало да се осъзнае като един от първите лъчи на изгрева, наречен *Второ, етерно пришествие на Христос*, не само защото започва да се проявява именно в описания от Рудолф Шайнер изключително важен период за човечеството, но това защото в този метод могат да се наблюдават типичните характеристики на нов тип колективно съзнание, проникнато от Христовия Дух. За конкретно доказателство на тази тема, ще цитираме малка част от красивия поетичен текст, изпълняван по време на 23-то упражнение от първата част на Паневритмията:

*Всеки хубав Божи ден
дишам Радост и Живот. И
ликът ми е засмян, че
обича мен Господ.
Слънчицето със Любов
милва моето лице и гласът
любим Христов*

*шепне в моето сърце:
„Крепко, смело ти живеи и
помагай на света.
С песни радостни възпей
ти на Бога Любовта, наши
Баща любим и свят и на
вси души познат.“*

Самото име на този фундаментален метод на източното езотерично християнство подсказва, че тук става въпрос за цялостен и мащабно разгърнат метод за евртимизация. И наистина *Пан-ев-ритмия* е *тотален-жизнен-ритъм*, който е насочен към задвижването и еволюцията на всичките седем духовни нива в целостта на човека. Изящните геометрически форми, описвани от движенията на изпълнителите, сякаш повдигат и благославят по специален начин физическото тяло; силовите потоци, задвижени от ритмичната групово работа на хиляди хора, синхронизирани с дейността на ларинкса и с движенията на крайниците, пронизват и структурират Етерното тяло. Изпълнителите съзнателно работят със своето въображение като възприемат, свободно изграждат и поддържат красиви образи в своето съзнание и така повдигат своето Астрално тяло. Мистичната, нежна мелодика хармонизира менталната дейност на човешката индивидуалност, а живописните поетични слова носят виделината на манастичното зазоряване на нашия Дух-Себе. Играейки Паневритмия, човек започва да отглежда и дарява плодовете на своите добродетели от етерна градина, наречена Дух-Живот. Накрая *всеобщият-жизнен-ритъм* може да ни помогне тук, на физичния план, интуитивно да преживеем космическата реалност на Христовото същество и така пророчески да работим за нашето превръщане в Духочовци.

Паневритмията е нещо изключително древно и едновременно с това е само начало на принципно нов тип явления в човешката култура, които тепърва ще се разгръщат в далечното бъдеще. Специалистите хореографи знаят, че в определени области на света от дълбока древност се е запазил определен тип метод на съхраняване на човешки опит и

познания: чрез целостта на последователни, точно определени движения се записва например историята на един народ или легендата за живота на дадено Възвишено същество. Пример за тези древни практики на такава хореографска писменост има все още сред народа на остров Таити и в традицията на индийския танц.

Рудолф Щайнер дава духовно-научните аналогии във форма на движения, които съответстват на определени фонемни, музикални тонове, астрологични знаци и прочее. Тези красиви евристични движения се композират свободно и на практика безкрайно в определени съчетания, за да опишат една цялостна картина на дадено поетично или драматургично произведение. От друга страна. Учителя Петър Дънов, давайки на човечеството Паневритмията, съчетава точно определени движения, които имат строга последователност, музикален фон и поетичен контекст. Тази тоталност от музика, песен, поезия, движения и молитва винаги се изпълнява по един и същ начин не защото е едно ограничено явление, а защото представлява цялостен езотеричен текст, цялостна етерна архитектура, която има точна определена геометрия, структура и смисъл. Какво би станало, ако се разменят някои от колоните на катедралата в Шартер или пък се направят от друг по-слаб и неустойчив материал? От построяването на този храм са изминали векове, но той винаги е един и същ за десетки поколения хора, които са го виждали и влизали в него. По аналогия може да се каже, че Паневритмията е един етерен храм, построен от живи, колективно-съзнателни хора. Този храм е всъщност един цялостен организъм със строго определена, стабилна във времето структура, и с физиология, оформена от движения, проникнати от евристичния принцип. Паневритмията буквално е езотерична книга, дадена от Бодхисатва Майтрея, проявил се в XX век. Написана е не на хартия и с мастило, а постоянно се изписва в организма на Планетата чрез етерните потоци на колективния братски живот в Христа. Само за няколко десетилетия този жив храм, тази жива книга се разпространи в много страни по света и се изпълнява от хиляди хора, но тепърва днес започва духовно-научно да се изследва по смисъл, съдържание и форма.

Необикновен и едновременно с това Михаелично грандиозен е фактът, че именно Рудолф Щайнер дава ключовете, които, ако се приложат съзнателно от духовно-научния изследовател, може да се прочете тази свещена книга, наречена Паневритмия. Тук само бегло ще споменем някои резултати от този прочит.

(4) В първата част на Паневритмията, в т.нар. двадесет и осем упражнения, е буквално изписана чрез красиви хармонични движения окултната история на нашата планета - от Първия подпериод на Полярната епоха до последния етап на Атлантската епоха. Във втората част, носеща името *Слънчеви лъчи*, е заложена една окултна гледна точка към седемте културни епохи на настоящата Следатлантска епоха, а в третата част - *Пентаграм* - е демонстрирана славата и величието на Шестата голяма епоха, епоха на

активна работа за проява на Христовите добродетели. Това е т.нар. *времеви ключ* към Паневритмията.

(п) Ако се приложи един друг езотеричен ключ, подробно обяснен от Рудолф Щайнер - т.нар. *пространствен ключ*, в трите части на Паневритмията могат да се съзерцават трите пространствени области на Космоса от геоцентрична гледна точка. Първата част с нейните двадесет и осем упражнения описва плавния, разширяващ се преход, който извършва човешката душа след смъртта си - от Земно-лунната сфера до Сатурновата сфера, като трябва да се има предвид, че всяка от тези сфери има свой физичен, етерен, астрален и идеен план. Срещата на все повече разширяващата се в космичните простори душа с дванадесетте извора на Христовата макрокосмична мъдрост, т.е. с дванадесетте Херувима, обградили нашата Слънчева система, може красиво да се преживее чрез втората част на Паневритмията - *Слънчеви лъчи*. А навлизането на душата сред необятните звездни простори на нашата галактика Млечен път може да се преживее чрез третата част на Паневритмията - *Пентаграм*. Ако в този момент Паневритмията се наблюдава отгоре, може да се видят движения, които почти буквално наподобяват спираловидните движения на ръкавите на нашата галактика Млечен път и движенията, породени от социалния живот на звездните системи с техните собствени, локални Ангелски йерархии. На практика духовно търсещият, който играе Паневритмия, чрез този конкретен смислов ключ съзнателно инициира в себе си един вид космическо разширение на съзнанието. По този начин душата придобива една полезна подготовка за процесите, които настъпват едва след смъртта - процеси описани подробно в трудовете на Рудолф Щайнер. Ето защо Паневритмията може да се нарече *социално-космогонично явление*, разгърнато се в условията на съвременното езотерично християнство.

(ш) Паневритмията може да се съзерцава не само от макрокосмична гледна точка. Към нея може да се подходи и от микрокосмична, дори от физиологична гледна точка. Чрез трите части на Паневритмията могат да се съзерцават трите структурни нива в човека: волева област на крайниците, ритмична област на главата. Ако се използват окултните описания, които Рудолф Щайнер дава за процесите на образуване на гръбначния и главния мозък, може да се достигне и до реалността, че Първата част на Паневритмията с нейните двадесет и осем упражнения е пряко свързана с описаните от него двадесет и осем (плюс три) двойки нервни пътища, излизащи от гръбначния мозък.¹¹⁹ В дванадесетте ляча на втората част на Паневритмията може да се съзерцават дванадесетте двойки нервни пътища на черепно-мозъчната нервна система. И както цялостният организъм на човешкото тяло се използва от Аз-а на човека, за да се прояви съвкупността от добродетели на неговата душа, така след първите две, така да се каже, физиологични части на Паневритмията следва третата част *Пентаграм*, която демонстрира сумарното действие на петте етерни силови потоци, разгръщащи се като пет принципа: Истина. Правда. Любов, Мъдрост и Добродетел. Ето защо може

да се каже, че чрез Паневритмията духовният изследовател може да навлезе в свещените мистерии на своя физиологически микрокосмос. Нещо повече, чрез Паневритмията може да се постигне едно интимно преживяване на космофизиологичната структура на Великия космичен човек - Христос.

Ду) Ако човек се запознае задълбочено и систематично с описанията, които в редица свои лекции Рудолф Щайнер дава за духовните светове (по-специално в книгата *Теософия*), ще може да оформи един друг смислов ключ в своето съзнание - ключ, разкриващ структурата на Битието. От антропософията е известно, че освен физическият, има и астрален план, който Рудолф Щайнер нарича още Свят на душите; освен това има Свят на духовете и още по-висш Свят на Провидението, който е известен още с името *План Будхи*. Физическият свят има седмorna структура (земна, водна и въздушна стихии, топлинен, светлин, химичен и жизнен етер). Сферата на душите или Астралният свят има също седем поднива, а Свегът на духовете се разделя на два плана - Низш и Висш Девакхан, но като цяло също има седем поднива. Същото се отнася и за Света на Провидението: той също има свои седем поднива и освен че може да се нарече *План на Провидението*, може да се съзерцава и като *Царство на Бодхисатвите*, където тези дванадесет Велики Учители на Мъдростта в своята неповторима индивидуалност стават смирени ученици на Христовия Дух, слизащ от необятните висини на Макрокосмоса¹²⁰.

Точно тази грандиозна картина на Битието, описана от Рудолф Щайнер, можем да преживеем чрез изиграването и прочитането на Свещената книга, наречена Паневритмия. Всичките двадесет и осем стъпки до Царството на Бодхисатвите, същите двадесет и осем стъпки (4 x 7), които всеки Бодхисатва изминава, слизайки на Земния план, за да служи на Аз-а на Макрокосмоса Христос, могат да се съзерцават чрез една активна, динамична медитация върху двадесет и осемте упражнения в първата част на Паневритмията. Святото царство на дванадесетте Бодхисатви, този зодиак на Мъдростта, може, от една страна, съвсем конкретно-будно, а от друга страна, свръхсъзнателно-космично да се преживее чрез дванадесетте лъча във втората част на Паневритмията, наречена *Слънчеви лъчи*. А до самия център, от който извираят Христовите Истина. Правда. Любов. Мъдрост и Добродетел, духовно-научният изследовател може да се докосне, ако изиграе третата част на Паневритмията - *Пентаграм*.

Още много неща могат да бъдат казани за Паневритмията, но най-същественото - самото и преживяване като реалност може да се постигне само чрез пряк и директен контакт с нея. Паневритмията, този монументален посветителен храм на Второто етерно пришествие на Христос, построен по необикновен начин от Бодхисатва Майтрея, чака с широко отворени врати смелите, любознателни и искрено търсеци души на хората Михаелити.

В края на този труд читателят може да зададе въпроса въобще може ли да се говори по този начин и има ли нещо вярно във всичко това. В отговор на такива въпроси едва ли има смисъл отново и отново да се добавят и демонстрират почти неизброимите резултати и следствия, придобити чрез многогодишни духовно-научни изследвания по изразената вече теза. От всички тези преки и косвени доказателства става ясно, че Великият Учител, за който говори Рудолф Щайнер – Бодхисатва Майтрея, се е проявил съвсем конкретно-исторически през XX век чрез Словото и дейността на Учителя Беинса Дуно.

Може би най-разумното поведение в отговор на хладното арима-нично съмнение или жлъчната луциферична критика към тази нова теза е призивът опонентите и да си зададат въпроса: *Л ако тази нова теза е наистина вярна, къде остават нашата съвест и морална отговорност пред Христос, ако и се противопоставим?! Нека духовно-научният изследовател, воден от вътрешния Христос, да се докосне по самостоятелен и независим начин до оригиналното Слово и методология на Учителя Беинса Дуно и по този начин сам да намери Истината.*

Преди няколко десетилетия достъпът до Словото на Учителя Петър Дънов беше ограничен. В духа на разрастващата се европейска глобализация и интеграция, инспирирана от космополитизма на Архангел Михаил, би било крайно неправилно и дори трагично да се ограничава или пренебрегва духовното наследство, дарено на човечеството от Учителя Петър Дънов. От началото на 2005 г. стартира преводаческа инициатива, която има за цел да се преведат всички (приблизително четири хиляди) беседи и лекции, дадени от Учителя Беинса Дуно. Всеки, който желае може, да помогне на тази инициатива. До този момент приблизително десет процента (около 400 беседи и лекции), предимно встъпителните неделни проповеди от поредицата *Сила и Живот* и първите школки годишнини на Младежкия и Общ окултен клас, са вече преведени на английски и са свободно достъпни в своите предфинални файлове. Достъпът до преводите е възможен на интернет адреса на официалния сайт на *Общество Бяло Братство - България*:

<http://www.BeinsaDouno.org>

<http://www.PeterDeunov.com>

<http://www.EsotericCluistianity.com>

Директният и пряк достъп до английските преводи е:

<http://www.BeinsaDouno.org/translations.hhn>

Също така са налични и свободно достъпни няколко десетки преводи на руски, немски, френски, испански, полски, словашки и гръцки.

В момента се подготвя за печат и английски превод на основополагащата панорамна книга „Учителя“, която е съставена и издадена от най-близките ученици на Учителя Петър Дънов.

Ще завършим тази глава с два оригинални цитата от Словото на Учителя Бейнса Дуно на тема Второ пришествие на Христос, като поздравяваме със светъл братски поздрав в Христа всеки антропософ, искрено търсещ Словото и мистерията на Бодхисатва Майтрея!

Живият Христос е изявление на Бога, изявление на Любовта. Няма и в Космоса навън, и вътре в мистичните дълбочини на душата по-пълно изявление на Любовта от онова, което ние олицетворяваме в Христа. Христос със Своето идване на Земята искаше да даде образ на Божията Любов. Той не можеше да я изкаже с думи. Не само до Христа, но и след Христа нямаше човек с по-голяма Любов от Неговата. Това искаше Христос - да изрази Божията Любов и да я донесе на Земята. Христос внесе Любовта в света. Христос е дошъл на Земята, за да донесе Любовта. Той е Любов.

Като казвам Христос, разбирам Същество, което има непреодолима Любов към човечеството и иска да му предаде ценното, което има в Себе Си - това е целта на Христа.

Както слънчевата енергия не достига направо до нас, но минава през етерното пространство, така и Божията Любов дохожда до хората чрез Христа, който се явява като посредник на Любовта. Христос отчасти може да се уподоби на красивия и светъл слънчев образ.

Той е Великият вдъхновител на всички откровения във всички времена. Той е невидимият двигател на целия духовен Живот на човечеството. Той изтърпя и поруганията, и ударите, и кръста, и гвоздеите, и копията. С огъня на Любовта Той разтопи оръжията на насилието - и опитът Му излезе сполучлив. При Своето идване преди две хиляди години Христос ни показва само една страна на Своя образ. Ние виждаме Христа в унижения и скърби, в страдания и изпитания - ние Го виждаме като герой на изкуплението. Хората не познават още Христа в Неговата слава, в Неговата Божествена мощ и сила. Силен и мощен е сега Христос.

В миналото пробиха ръката на Христа с гвоздеи, но днес никой не може да пробие тази ръка с гвоздеи - те мигом ще се разтопят. В миналото разпнаха Христа на кръст, но днес няма такова голямо дърво, на което могат да Го разпнат. Христос не може да бъде разпнат втори път.

Този Христос иде сега да посети човешките умове и сърца. Той ще срути всички затвори, ще заличи всички лъжливи учения всичко онова, което разрушава човешкия ум и сърце, което всява смут и безначалие, което сковава човешкия Живот. Христос ще посети всеки човек. Той е живият Христос, който внася Живот, Светлина и Свобода за всички души, който повдига и събужда у тях Любов към всичко.

Когато казваме, че Христос иде сега, някои мислят, че Той ще дойде отвън. Христос няма да дойде отвън. Той не ще дойде нито в човешка, нито в каквато и да е друга форма. Когато слънчевите лъчи влизат във вашите домове, значи ли това, че самото Слънце ви е посетило? Помнете, Христос е проява на Божията Любов. И Той ще дойде като вътрешна Светлина в умовете и сърцата на хората. Тази Светлина ще привлече всички около Христа като велик център. Отварянето на човешките умове и сърца и приемането на Христа отвътре - това ще бъде Повторното идване на Христа на Земята. Той ще проповядва преди всичко великата наука на Любовта и методите на нейното прилагане. Той ще проповядва Пътя на ученичеството, братството и служенето. Защото законът на еволюцията изисква днес това.

Пригответе се да посрещнете Христа! Пригответе се всеки на своето време да посрещне Христа. Облечете се в новите дрехи. За едни Христос ще дойде още днес, за други - утре, за трети - след години. Кой когато е готов, тогава ще Го види. Приемете Христа в сърцето си като приятел, а в ума си - като Учител. Христос сега работи.

Подтикът на Христа постепенно ще прониква в човека и ще поеме ръководството при по-нататъшното развитие на човечеството. Сега ние се намираме още в началото на това.

В бъдеще християнството - но не външното, официално християнство, но мистичното, езотеричното християнство - ще бъде мирова религия за цялото човечество. Христос ще се постави в центъра на Новата култура.

Любовта като един велик принцип трябва да се изяви в човешката душа и само тогава можем да се съединим с Христа. Едно се иска от всички хора - да се свържат с Христа. Свържете ли се с Него, Той ще бъде с вас до скончанието на века. Той е врата, която води човека от преходното към непреходното, от видимото към невидимото, от омразата към Любовта. Когато почувствате Неговата Любов, земният ви живот ще се осмисли. Тогава умът ви ще просветне, вие ще придобиете Светлината на Новия живот и ще почнете да разбирате. Само при това положение ще разберете връзката, която съществува между Любовта и Живота, между Мъдростта и Светлината и между Истината и Свободата. Докато хората не станат едно с Христа, т.е. докато не станат по мисли, чувства и дела едно с Него, светът няма да се оправя.

За живия Христос ви говоря аз, за онзи Христос, който носи в Себе Си Живот, който носи живото Знание и Светлина, който носи Истината и Свободата. За онзи Христос, който носи всички методи за изграждане на Разумния живот. Той е Великият Христос, който се нарича Глава на Великото Всемирно Братство.

Този Христос трябва да знаят човеците днес, Него трябва да видят те - да Го видят и познаят. Защото мнозина искат да ни убедят, че без да видим Христа и да Го познаем вътрешно, можем да бъдем истински християни. Аз обаче поддържам, че ако човек не може да види Христа, нищо не може да стане от него. Ако вие влезете в хармония с Христа, вашето съзнание ще се събуди, вие ще Го видите. Христос иде в света със Своята Разумност и Любов. Христос иде вече на Земята да донесе Божията Любов за всички хора. Той ще учи хората на самопожертване и Любов. Той носи Любов, Мъдрост, Знание, Свобода. Светлината на Христа пронизва навсякъде!

Бележки

1. Още в самото начало е необходимо да опишем използваните духовно-научни методи, с които са получени и разработени настоящите идеи: (i) изследване и мащабно търсене в езотеричните текстове; (ii) духовно-научно анализиране и съпоставяне на натрупаните данни; (iii) оформяне на обобщаващи тези и теореми; (iv) прилагане на принципа на съответствието и аналогията в условията на свободни имажинативни размишления; кулминация на този процес е възприемане на инспиративни мисли и идеи от качествено ново естество (не става въпрос за имажинативно и инспиративно съзнание от най-чист вид, а за първи стъпки в тази посока); (v) разсъждение, обсъждане и проверка на новооткритите данни в група, както и изнасяне на лекции и подготвяне на семинари и дискусии в по-широк кръг по разработени теми и идеи; (vi) причинно-следствено наблюдение на живота в новосъздадената духовно-научна атмосфера; (vii) насочено наблюдение дали новите разработки служат на центриращия Христов принцип, или на полярните луциферични ариманични влияния и дали новите разработки служат на Михаелично космополитните цели за постигането на единна и цялостна общочовешка духовност, центрирана в езотеричното християнство.

За да бъде настоящата глава максимално прецизна и точна, при изнасянето на дадена информация, имаща свой източник в някой антропософски труд, се посочва каталожен номер и дата на лекция в книгата. Когато се изнася нова теза, получена след интензивна работа с гореописаните методи, се използва знакът [*] като индекс. Това се прави единствено в името на Михаеличната свобода и научния подход към духовността в съвременните условия в епохата на Съзнаващата душа. Екипът, разработил настоящите идеи, по никакъв начин не желае да ги натрапва на читателя с антропософски интереси, а напротив, смирено се надява те да бъдат разгледани като опит за свободно и индивидуално навлизане в широките пространства на духовно-научния океан на съвременното езотерично християнство.

2. Виж GA 130, бележки от сказка, изнесена на 28.11.1911, Щутгарт.
3. Виж GA 95a, 27.10.1905.
4. Виж на много места в GA 45 („Антропософия. Фрагмент от 1910 година“, Дорнах, 1970) и по-специално стр. 45.
5. Относно дванадесетичността на земното Аз-съзнание и въобще за факта, че Аз-ът на човека е структуриран дванадесетично, виж GA 170, 12.08.1916.
6. Този процес е изключително сложен и многостепенен. За него може да се прочете на много места в лекции на Р. Щайнер. Някои от тях в подходяща последователност са: (1) G.4 122, 22.08.1910.; (2) GA 130, бележки от сказка, изнесена на 28.11.1911, Щутгарт; (3) GA 102, 29.02.1908.
7. Виж GA 93a, две лекции, изнесени на 9 и 10.10.1905.
8. Виж GA 93, бележки и писмени отговори към г-жа А. Брандис на въпроси, поставени на 29.05.1915, GA 264, стр. 191, „Anthroposophie Press“, 1996, ISBN 0-88010-434-1.
9. Известни са още с ранга *Учители-Махатми*. Често в антропософската литература за тях се използва конкретната дума *Учители (Masters)* или санскритския термин *Махатми*. Виж СЛ 130, 17.09.1911.

10. Виж GA 7/6,25.10.1909.
11. Виж 04 116, 25.10.1909 и GA /75,31.08.1909.
12. Виж GA 118, 13.04.1910.
13. Виж GA 117,19.11.1909.
14. Виж GA 130,4.11.1911.
15. Виж GA 113,31.08.1909 и GA 131,13.10.1911.
16. Виж GA 7/6,25.10.1909.
17. The Bodhisattva Question, Т.Н. Meyer, две лекции от Е. Vreede, 9 и 11.07.1930.
18. Виж бележка 23 към главата „Звездната писменост и строителната идея на Първия Гьотеанум“, в С. Прокофиев, „Дванадесетте Свети нощи и Духовните йерархии“, „Пой“, Ереван, 1993 г., превод на български, Антропософско издателство „Даскалов“, Стара Загора, 2004, ISBN 954-495-049-4.
19. Виж 04 95а, 28.10.1905.
20. Виж GA 131,12.10.1911.
21. Виж GA 707,22.03.1909.
22. Виж отговори към г-жа А. Брандис на въпроси, поставени на 29.05.1915, GA 264, стр. 191, „Anthroposophie Press“, 1996, ISBN 0-88010-434-1; GA 265, стр. 316-317; GA 266/1, стр. 483.
23. Виж GA 131,13.10.1911, GA 116, 25.10.1909 и GA 130,17-21.09.1911.
24. Виж GA 264, стр. 241, „Anthroposophie Press“, 1996, ISBN 0-88010-434-1.
25. Виж GA 775,13.04.1910.
26. Текстовете в средни скоби са поставени от авторите с цел краткост и по-ясно разбиране на идеята в дадения текст.
27. Виж GA 93а, 1.10.1905.
28. Виж 04 750,17.09.1911.
29. Виж на много места в GA 130, например трите лекции, изнесени на 17,19, 21.09.1911.
30. Пак там.
31. Пак там.
32. Виж GA 114,16.09.1909.
33. Виж 04 /07, 22.03.1909 и G4 775,31.08.1909.
34. Виж 04 /75,31.08.1909.
35. Тази разработка може да се намери в по-разширен вариант на интернет адрес: www.cosmochristosophy.org
36. Виж 04 114, 25.09.1909.
37. Виж 04 775,31.08.1909.
38. Виж 04123,10.09.1910 и С. Прокофиев, „Восток в свете Запада“, Издателство имени Н.И. Новикова, Санкт-Петербург, 1998, част III, ISBN 5-87991-010-5, ISBN 5-87991-013-X (т.3).
39. Виж G4 750,19.09.1911 и 5.11.1911.
40. Виж 04 /50,18.11.1911.
41. Виж 04 130, 19.09.1911.
42. Виж 04 750,21.09.1911.
43. Виж 04 750,19.09.1911.
44. За улеснение всяка от разгледаните хипотези е отбелязана с номер.

45. Виж мемоари на Мария Тодорова, последователка на Учителя Петър Дънов, „Изгревът на Бялото Братство“, ИК „Житен клас“, София, 1993, том 1, стр. 280, ISBN 954-799-183-3 - том I.
46. Виж издадените на руски съчинения на Елена Ръорих, том 3, от 04.07.1936. Последните две титли са иззети от евангелските определения за Христос и са отнесени към Майтрея. Това изказване е записано по същото време, когато протича особено важен период с конкретни исторически събития от изявата на Бодхисатва Майтрея в името на Етерното пришествие на Христос.
47. Виж издадените на руски съчинения на Елена Ръорих том 1 и 2, от 12.04.1935 и 4.11.1935.
48. Виж лекцията за Бодхисатва Майтрея на Адолф Аренсон: *Rudolf Steiner und der Bodhisattva des 20. Jahrhunderts* i'R. St. and the Bodhisattva of the Twentieth Century), Freiburg 1980.
49. Виж края на 10-та сказка от цикъла „Евангелието от Матей“, GA 123, 10.09.1910.
50. Tire Bodhisattva Question, T.H. Meyer, две лекции от E. Vreede, 9 и 11.07.1930.
51. За да се види подобна ситуация, читателят може да прочете две лекции, държани от Адриана Коулиас пред антропософска публика през август 2003 г. с заглавие: „Розенкройцерството и Майтрея Буца. Бодхисатвата - бъдещият Майтрея Буца“ на интернет адрес: <http://www.antroposophy.org.au/articles.htm>. „Rosicrucianism and the Maitreya Buddha. The Bodhisattva - the future Maitreya Buddha“.
52. Тук също може да се използва терминът *инкорпорира* или още по-добре: ще обхване духовните структури и ще промени личността.
53. Подобен на този довод е изтъкнат още от Адолф Аренсон в неговата лекция за Бодхисатвата на XX век, но за съжаление по обективни причини той е нямал достатъчна и пълна информация за това дали някой друг, освен Руолф Щайнер, е говорил за Второто пришествие на Христос, поради което стига до явно не много добре обоснован извод, застъпен частично и от Сергей Прокофиев. Ще коментираме специално тази теза по-надолу в текста.
54. Повече на тази тема виж Лазаридес, Прокофиев, „Трагедия Валентина Томберга“, Страсбург - Санкт-Петербург, 1999.
55. Виж „Окултното замещение бодисатвъ!“ (стр. 84-85) в Лазаридес, Прокофиев, „Трагедия Валентина Томберга“, Страсбург - Санкт-Петербург, 1999.
56. Име на Учението, движещо и вдъхновяващо тази езотерико-християнска общност от хиляди българи, е *Учение на Всемирното Бяло Братство*. Светските среди са свикнали да наричат човешката общност от хора, последователи на Учителя Петър Дънов, с думите *Бяло Братство*. Това не е тайно окултно братство, а мощно социално движение с езотерико-християнски корени, проявило се първоначално в Източна Европа, а после и по цял свят. Тук категорично трябва да се каже, че това течение започва да съществува от началото на XX век първо в България, по-късно - във Франция (движението, създадено от ученика на Учителя Беинса Дуно - Михаил Иванов), а след това от тези два центъра в България и Франция се създават редица центрове по цял свят. Тази духовна традиция безусловно няма нищо общо (нищо на методологично, нито

исторически, нито традиционно-организаторски) с теософията на Блаватска, Безант, Летбитер, с писанията на Алис Бейли, семейство Рюрихит.нар. Тибетец, както и с каквито и да било западни расистки организации, или проявили се в бившия Съветски съюз (или негови бивши републики) местни религиозно-псевдотеософски организации и секти. Подобни организации, които нямат нищо общо с произлизащото от България езотерико-християнско учение, могат да бъдат директно изследвани от читателя на адреси: украинска апокалиптична секта с теософско еkleктични корени, довела до самоубийствени прояви - <http://www.usmalos.com/>; пореден случай на самообявил се Месия-Христос, слязъл физически на Земята - <http://visarion.da.ru/>; расистка организация, прокламираща надмощие и богоизбраност на Бялата раса - <http://churchoftrueisrael.com/>.

- Понятията *Бяла Ложя*, *Бели Братя*, *Бяло Братство*, *Братство на Светлината* трябва да се разбират само в строг духовно-научен смисъл, използван от Рудолф Щайнер и Учителя Петър Дънов: става въпрос за идея, оригинално и конкретно изнесена от съвременните два клона на езотеричното християнство, която се отнася единствено до всички онези десет чина от Ангелските йерархии, група високо еволюирали Учители и техни най- близки ученици и съработници, които имат за свой духовен център, водач и върховен посветител Христос. Правим тази забележка, защото има редица случаи през втората половина на XX век, когато явно злонамерени адепти и пратеници на източни, нехристиянизирани духовни организации или школи на лявото посвещение, или медиуми, извършващи chaneling, които под същите имена провеждат напълно различни представи и идеи относно изброените понятия - представи, идеи и същества, които не са свързани и нямат нищо общо с Христовия Дух. С това се цели да се внесе още по-голям хаос и „лесен улов“ на неориентирани и незапознати с Духовната наука хора, които лесно биха попаднали под манипулация от такъв порядък. Нещо повече, авторите на този труд смятат, че това на практика е поредния удар срещу дейността на Учителите на Бялата Ложя - Учителите на Мъдростта и съзвучието на сетивата, и по-специално - поредната атака срещу дейността на проявяващия се в XX век Бодхисатва Майтрея.
57. Повече информация за живота на Михаил Иванов може да се прочете на официалната френска страница: www.fbu.org, в официалната българска страница, посветена на Словото на Учителя Петър Дънов: www.BeinsaDouno.org или в книгата: Louise-Marie Frenette, „Omraam Mikhael Anvanhov et le chemin de Lumière“, Editions A.L.T.E.S.S., Paris, 1997.
 58. Виж О4 130, 17.09.1911.
 59. Виж (М 130, 21.09.1911.
 60. Ето една от декларациите на тази тема: *Everywhere you are I can be addressed, But in your temples best, Address me and you address, Lord Buddha, Address Lord Buddha, then you address Maitreya. (American Graphics Inc., 1974).*
 61. Има се предвид следният, описан от Рудолф Щайнер, ритъм: поредна проява около началото на XX век - дейност - затишие (в общ времеви интервал от около 100 години); нова изява - дейност - затишие... и така почти всеки 100 години.
 62. Изписва се Victor Manuel Gomez Rodriguez-Samael Aun Wear.

63. Виж С. Прокофиев, „Восток в Свете Запада“, Издателство имени Н.И. Новикова, Санкт-Петербург, 1998, част III, 93-94 стр., ISBN 5-87991-010- 5, ISBN 5-87991-013-X (т.3).
64. Виж G4/30,4.11.1911.
65. Виж04 130,1.10.1911; този текст е повторен и в G/4 118,15.03.1910.
66. Виж04 131,14.10.1911.
67. Виж G4 /74,25.09.1909.
68. Виж лекцията за Бодхисатва Майтрея на Адолф Аренсон: *Rudolf Steiner und der Bodhisattva des 20. Jahr hunderts* (R. St. and the Bodhisattva of the Twentieth Century), Freiburg 1980.
69. Пак там.
70. Виж конкретното изказване на Рудолф Щайнерв04 131,14.10.1911.
71. Виж изказванията на Рудолф Щайнер за Черноморските пространства и духовните мистерии, свързани с тях: GA 130,18.12.1912 и GA 140,18.11.1912.
72. Виж „Учителя във Варна“, съст. Димитър Калев, Издателство "Бяло Братство", София 1999, ISBN 954-8091-91-7.
73. Виж E Niel, „Albigeois et Cathares“, Presses Universitaires de France, 16^e edition, 2000; преведена на български: „Албигойци и Катари“, ИК "Кама“, София, 2003, ISBN 954-9890-50-3.
74. За българите и тяхната мисия може да се прочете още в GA 237,11.07.1924 или в Markus Ostemeder, „Sonnenkreuz und Lebensbaum, Irland, der Schwarzmeer-Raum und die Christianisierung der europaeischen Mitte“, 367 S. Urachhaus, 1995.
75. Учителя Петър Дънов казва, че в нея са изложени основите на Учението на Всемирното Бяло Братство.
76. Виж04 130, 1.10.1911.
77. Виж GA /74,25.09.1909.
78. Из книгата „Учителят говори“, съст. Георги Радев (по текстове на Учителя Беинса Дуло), в глава „Великото Всемирно Братство“. ISBN 954-8785-17-X.
79. Тук под понятието *вселена* се разбира нашата галактика Млечен път. На други места Учителя нарича това централно слънце с името *Алфиола*.
80. Из разговори с Учителя Беинса Дуно, публикувани от Боян Боев в книгата „Доброто разположение“, глава „Учителя за Христа“. ISBN 954-744-026-8.
81. Из книгата „Учителят говори“, съст. Георги Радев (по текстове на Учителя Беинса Дуно), глава „Христос“. ISBN 954-8785-17-X.
82. Из разговори с Учителя Беинса Дуно, публикувани от Боян Боев в книгата „Доброто разположение“, глава „Учителя за Христа“. ISBN 954-744-026-8.
83. Протоколи от годишната среща на Веригата на Бялото Братство, Велико Търново, 11.08.1911. ISBN 954-8139-10-3.
84. Протоколи от годишната среща на Веригата на Бялото Братство, Велико Търново, 15-18.08.1912. ISBN954-8139-10-3.
- 85 Протоколи от годишната среща на Веригата на Бялото Братство, Велико Търново, 10.08.1914. ISBN 954-8139-10-3.
86. Беседа „Пробуждане на човешката душа“, в „Поучаваше ги“, неделни беседи, 1923 г.
87. Из книгата „Акордиране на човешката душа“, том I, глава „Път на Учителя“. ISBN 954-744-001-2.

88. Виж G4 730,21.09.1911.
89. Виж мемоари на Борис Николов, един от най-близките ученици на Учителя Петър Дънов, в „Изгревът на Бялото Братство“, ИК „Житен клас“, София,1995, том 3, стр. 77-79, ISBN 954-90041-2-0 - том III.
90. Из разговор с Учителя Беинса Дуно в дома на Лазар Котев на 8.08.1920 г., публикуван в спомените и стенографските записки на Борис Николов, един от най-близките ученици на Учителя.
91. Виж мемоари на Нестор Илиев, последовател на Учителя Петър Дънов, в „Изгревът на Бялото Братство“, ИК „Житен клас“, София, 1995, том 4, стр. 250, ISBN 954-90041-4-7 - том IV.
92. Виж GA 264, стр. 238-239 - съобщение на Ф. Рителмайер, без дата.
93. Виж 04 776,25.10.1909.
94. Виж „Енциклопедия Британика“, 1997.
95. Виж GA 730-лекции, държани на 19.09.1911, 5.11.1911 и 3.12.1911, и GA 118 — 27.02.1910.
96. Виж „Разговори при Седемте рилски езера“, ИК „Кралица Маб“, 1993, ISBN 954-478-11-3, в глава „Всемирното Бяло Братство през вековете“.
97. Виж „Christian Rosenkreutz and Rosicrucianism“, Anthroposophie Press, 2000, ISBN 0-88010-475-9.
98. Първият том на тази поредица в нейното най-пълно до този момент хронологично издание е публикуван през 2006 г. от Издателство “Бяло Братство“ и Издателство “Захарий Стоянов“. Преводът на тази книга на английски език в нейният предварителен редакторски вариант е налице в официалния сайт на Общество Бяло Братство: www.BeinsaDouno.org .
99. Виж две лекции, публикувани в цикъла GA 123, 6 и 10.09.1910.
100. Виж GA 730,21.09.1911.'
101. Виж GA 114, 25.09.1909.
102. Текстът е публикуван във вече споменатите записки на Борис Николов, в „Изгревът на Бялото Братство“, ИК „Житен клас“, София, 1995, том 3, ISBN 954-90041-2-0-том III.
103. Виж GA 237,11.07.1924.
104. Повече за този „музикален" метод говори Рудолф Щайнер в GA 283.
105. Виж GA 116, 25.10.1909.
106. Виж 04 /36,7.03.1912.
107. Виж 04 136,7.03.1912 и GA 110, 16.04.1909.
108. Виж GA 130, бележки от сказка, изнесена на 28.11.1911, Щутгарт, и GA 136- лекция, изнесена на 7.03.1912.
109. Из думите на Учителя, публикувани в приложение към *Завета на цветните лъчи на Светлината*, ISBN 954-744-042-X.
110. Виж GA 123 - „Евангелие от Матей“.
111. Повече за Духовете на Огъня и Светлината може да се прочете в първите няколко лекции, публикувани в GA 110, и по-специално - в лекция, изнесена на 13.04.1909.
112. Виж С. Прокофиев, „Восток в свете Запада“, Издателство имени Н.И.Но- викова, Санк-Петербург, 1998, част III, 94 стр. ISBN 5-87991-010-5, ISBN 5- 87991-013-X(т.3).

113. Из думите на Учителя, публикувани в приложение към *Завета на цветните лъчи на Светлината*, ISBN 954-744-042-X.
114. Виж лекции в G/1 110, по-специално - лекция, изнесена на 13.04.1909.
115. Повече за космогоничната и окултно-историчната гледна точка към Бодхисатвите може да се намери на интернет адрес: www.cosmochristosophy.org
116. Виж GA 130, 1.10.1911.
117. Тук може да се наблюдава интересно сходство между понятието *ватански език*, въведено от Учителя Беинса Дуно относно първичния език на човечеството, и идеите на Рудолф Щайнер за първичния единен език на атлантите и действието на съществото Вотан - виж GA 101, 21.10.1907.
118. В настоящата статия само се маркират някои изводи и идеи за Паневритмията, изнесени в много по-подробен и цялостен вид в специален лекционен цикъл в края на 2004 г., Варна. Този цикъл е посветен на духовно-научната гледна точка към Паневритмията и тепърва предстои да бъде публикуван и допълнително разгръщан.
119. Повече на тази тема може да се прочете в GA 106, глава „Действието на Озирис и Изис. Факти на окултната анатомия и физиология.“
120. Виж G.4 116, 25.10.1909 и GA 113, 31.08.1909.

Словото на Учителя Беинса Дуно (Петър Дънов) като проява на Бодхисатва Майтрея

В заглавието на тази глава несъмнено е изказана една друга гледна точка към всичко, изложено в първата частна книгата. Всички доказателства в тази насока биха могли да се опрат преди всичко на няколко твърдения, заимствани от антропософската доктрина, най-вече - от нейните духовни изследвания върху Ложата на Бодхисатвите и тяхната мисия.¹ По този начин, използвайки аналогии между духовната наука и историческите данни за Учителя Беинса Дуно (1864-1944), ние можем да формулираме нашата теза в следните няколко твърдения:

I. Учителя Беинса Дуно е Бодхисатвата на XX век, т.е. един от дванадесетте от Ложата на Бодхисатвите, ръководена от Христос чрез Светия Дух.²

II. Той е Бодхисатва Майтрея, т.е. този Бодхисатва, на когото след три хиляди години предстои да стане Буда (на санскрит *Майтрея* означава буквално *този, който предава Доброто чрез Слово*³, а псевдонимът *Беинса Дуно* е негова транскрипция на един свещен протоезик, наричан от самия Учител *ватански*).

III. В исторически аспект Учителя Беинса Дуно е първият Бодхисатва след мистерията на Голгота, затова той се определя като най-великият Учител, който някога се е явявал, за да изясни на човечеството Христовото събитие в неговия пълен обхват, т.е. той е най-великият Учител на Христовия импулс.⁴

IV. Индивидуалността на Бодхисатва Майтрея се инкорпорира, т.е. непълно се въплъщава в Петър Дънов около 1896-7 г.⁵ и се проявява физически чрез него четиридесет и девет години (седем периода от по седем години) като Учителя Беинса Дуно.

V. Неговото дело и Слово, какго това на всеки Бодхисатва, е микрокосмично отражение на макрокосмическия живот на Христос, защото Христос и Бодхисатвите се срещат на границата между „звездния“ и „планетния“ аспект на Слънцето.⁶

VI. Мисията на Учителя Беинса Дуно е да провъзгласи най-значителното духовно събитие на нашето време - явяването на Христос в Етерно тяло, наречено Етерно откровение на Христос в астралния план⁷, започнало от 1909 г.

VII. Като проповедник на Етерния Христос, Учителя Беинса Дуно е донесъл и тепърва ще носи Слово с магическа сила, което непосредствено ще се влива в човечеството, ще се превръща в непосредствени морални импулси, т.е. ще пронизва хората с моралната сила на Христовия импулс, който е Сила и Живот.⁸

VIII. Словото на Учителя Беинса Дуно е метод на ново християнско посвещение: Аз-ът съзнателно и свободно преживява космическия Аз Съм, доброволно приема Христос в себе си и получава възможност непосредствено да познава „звездния“ аспект на Слънчевите мистерии -

тайните на Духовния космос, разположен зад пределите на Слънчевата система и наричан Царство на Божествения Отец.

IX. Целта на Теософското общество, обявена от Елена Блаватска през 1889 г. и целта на Антропософското общество, отделило се от Теософското през май 1907 г., е да подготви човечеството за идването на Мировия Учител - Бодхисатва Майтрея.

X. През 1907 г. се извършва разделяне на Езотеричната школа на Източна (Индийска) и Западна (Европейска), чиито задачи са да развият Шестата и Седмата подраси на Петата коренна раса.

XI. В периода 1910-1913 г. Учителя Беинса Дуно работи непосредствено чрез Рудолф Щайнер (до астрално изпълнение) и така се постига сливане на Розенкройцерското западноевропейско течение с Източноевропейското течение на Майтрея.

Централен проблем на изложените дотук единадесет тези безспорно е формулирането на историческата и духовна мисия на Бодхисатвата. изпълтил се през XX век. Според повечето изследователи на антропософската наука мисията му е негова главна отличителна черта, по която той може да бъде исторически познат и персонално посочен. Рудолф Щайнер многократно дефинира тази мисия като възвестяване на централното духовно събитие на съвремието и на следващите три хилядолетия, наречено *Етерно пришествие на Христос в астралния свят*. Това централно събитие би могло да се резюмира в следните седем духовно-научни твърдения:

1. Физическото откровение на Христос е мистерията на Голгота и кръвта на Спасителя, пролята в Земята.

2. Като висш групов Аз на цялото човечество Христос трябва да си изработи, освен физическа, две други нови обвивки - етерна и астрална. за да може да пониже човечеството като единен организъм и да го подготви за прехода му от Земното към следващото космично състояние, наречено *Бъдещ Юпитер* или *Нов Йерусалим*.

3. Царството на Етерния Христос се представя като всеобемаща етерна сфера, наричана Шамбала (розовото сияние над източния хоризонт преди изгрев), а новото Етерно откровение на Христос, като владетел на Шамбала. е изпълнение на думите Му: „Моего царство не е от този свят“ (*Лука 18:36*);

4. В микро- и макрокосмоса непрестанно протичат аналогични процеси: от сърцето към мозъка струи поток от светлинни лъчи, които обтичат епифизата (пинеалната жлеза), а от друга страна, етерната сфера на Земята, съдържаща етеризираната кръв на Христос, пролята на Голгота, също поражда в хората потоци, струящи отдолу нагоре.

5. Обединяването на двата етерни потока води до способност за възприемане на Етерното откровение на Христос в астралния план, те. човешкият кръвоток се среща с кръвотока на Христос.

6. Обединяването на двата етерни потока се осъществява само ако човек практикува правилно разбиране и отношение към Христовия импулс, те. ако човек се научи постепенно така да възпламенява своя етерен поток,

че да се появи в него способност да долавя приближаването на Христос в Етерно тяло - като жив Утешител или морален съветник.

7. Преживяването на Етерния Христос води до съединяване на интелектуалния и моралния полюси в човека и до постепенното одухотворяване на Земята, т.е. Земята постепенно става труп, а духовната ѝ същност прехождат към бъдещото космично състояние, наречено *Бъдещ Юпитер* или *Нов Йерусалим*.

По-нататък е необходимо е да формулираме метода на нашето изследване. Разглежданият проблем съчетава исторически, онтологически и метафизически аспекти, но единствено достъпна гледна точка е преживяването му в съзнанието на съвременния човек и в неговите три сфери - мисловна, емоционална и волева (ум, сърце и воля). Бихме могли условно да обозначим нашия метод с известния цитат от Притчи Соломонови: „Сине мой, дай ми сърцето си“ (23:26). Графичният му образ е представен на *Фиг. 1* и налага следните няколко разяснения:

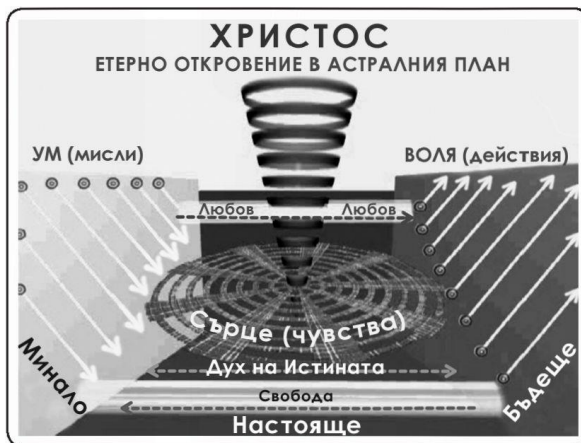
1. Според езотеричната наука всичко, което функционира в съзнанието ни като мисли, е формирано в нашето минало; всичко, което функционира като волеви действия, определя и формира нашето бъдеще; единственото, което функционира тук и сега, са нашите чувства, т.е. единствено в сърцето си ние преживяваме нашето настояще.

2. Когато съвременният човек съзнателно пронизва с мислите си своите волеви действия, той генерира в себе си Любов; обратно - когато съзнателно пронизва с волята си своите мисли, той генерира в себе си Свобода; затова се казва, че настоящото еволюционно въплъщение на Земята е космос на Любовта и Свободата.

3. И в двата случая (когато със силите на миналото си пронизва бъдещето си или със силите на бъдещето си пронизва миналото си) човек неизбежно прокарва силите на съзнанието си през настоящето на своето сърце - тук и сега; следователно емоционалната сфера или сърцето е единствената психична структура, с която човек може тук и сега да преживее Христос като макро- и микрокосмичен *Аз Съм*.

4. От онтологична и метафизична гледна точка за космоса не е равностойно дали човешкото съзнание генерира Любов и Свобода през сърцето на своето ежедневно съзнание, или генерира Любов и Свобода през изпълненото с благоговение към Христос сърце; в първия случай човек оперира с т.нар. обикновено съзнание; във втория случай обаче всички мисли и волеви действия са проникнати от Христовото същество, т.е. съзнанието функционира чрез и заради Христос и с терминологията на християнската традиция това негово състояние се нарича Дух на Истината.

5. И именно в този процес на съзнателно генериране на Любов и Свобода през християнизираното сърце съзнанието започва да преживява явления, наречени *Етерно пришествие на Христос в астралния свят*.

Фигура 1. Сине мой, дай ми сърцето си.

Методът Синемой, дайми сърцето си съчетава микрокос минната гледна точка и макрокосмичния аспект на съвременния етап от общочовешката еволюция. Образно казано, именно на този етап боговете изискат от човека предимно емоционална отдаденост, т.е. не искат нито мислите ни, нито волята ни, а единствено сърцето ни.

Изложеният методологичен подход изисква строго дефиниране на анатомичната и психологична среда, в която той работи, т.е. изисква знания за неговия психофизиологичен субстрат. Терминът *психофизиологичен субстрат* е заимстван от съвременната биологична наука, но в случая се употребява за означаване на структури от свръхсетивните тела на човека. Според изследванията на антро-пософската наука Аз-ът в течение на целия еволюционен процес организира в различните наши тела структури, аналогични на анатомичния скелет:

1. Костният скелет на видимото физическо тяло се обхваща от Аз-а отвън.
2. Свръхсетивният скелет на Етерното тяло има форма на пентаграм, състои се от пет етерни потока, циркулиращи между главата и крайниците, а точка на неговото приложение е главният мозък.
3. Свръхсетивният скелет на астралното тяло има форма на хексаграм (Соломонов знак), състои се от астрални потоци, циркулиращи между ушите, раменете, сърцето и главния мозък, а точка на неговото приложение е гръбначният мозък.
4. Самият Аз също има анатомична точка на приложение - ганглиите от симпатиковия дял на вегетативната нервна система и специално (голямото

чревно сплетение. *plexus solans*, наричано слънчев възел), т.е. през слънчевия възел Аз-ът навлиза във физическата организация на тялото ни.

В настоящия етап от еволюцията на съзнанието ключова е функцията на Етерното тяло като свръхсетивна анатомична структура, в която и чрез която съзнателно работи езотеричният ученик. Етерното тяло се явява и съвременното поле на проява на Христовото същество във всяко индивидуално съзнание. Християнската традиция го нарича Дърво на Живота и го идентифицира със самия Христос. По данни на езотеричната наука в Етерното тяло има четири нива: (i) топлинен етер, в който функционира волята и обмяната на веществата; (ii) светлинен етер, в който функционират петте човешки сетива и биологичната репродукция; (iii) звуков или химически етер, в който буквално се тъкат нашите мисли, и (iv) жизнен етер, в който функционира паметта и онова, което се нарича Живот.

Историческо разгръщане на нашата теза

След формулиране на тезата и на методологичния подход към нея ние неизбежно навлизаме в една историчност. Единствено чрез историческо разгръщане на Словото и делото на Учителя Беинса Дуно би могло да се докаже или отхвърли неговата връзка с Бодхисатва Майтрея. За тази цел условно разделяме историческия период от време, през който е живял и работил Учителя Беинса Дуно, на седем подпериода от по седем години. За начало приемаме 1896-97 г., когато 33-годишният Петър Дънов учредява във Варна Общество за повдигане на религиозния дух на българския народ, публикува книгата „Наука и възпитание“ и написва мистичния текст „Хио-сли-мли-мсаил“. От този момент до 1944 г., годината на неговото заминаване от този свят, обект на нашето проучване са четиридесет и девет (7x7) години.

Период 1896-1902. Първият подпериод условно може да бъде наречен *период на инкорпорация*. В него Бодхисатва Майтрея вероятно постепенно овладява телата на Петър Дънов и прави първи намеци за своята главна мисия - възвестяване на мистерията на Етерния Христос. Например в споменатия по-горе текст „Хио-ели-мели-мсаил“ (1897) четем: „Ето Той иде да посети Земята... Всички краища на Земята ще бъдат изпълнени от силата и славата на Неговото присъствие... Така говори Онзи, който ни е изкупил със Своята кръв... Ето. чакам на тайните врата на сърцето ти за отговор.“⁹

Период 1903-1909. Вторият подпериод условно може да бъде наречен *начало на мистерията на Етерния Христос*. Обществото, учредено през 1897 г., започва да се именува *Синархическа верига* и да провежда ежегодно през август свои срещи във Варна. В протоколите от годишната среща на Веригата през 1906 г. се говори за три празни стола в стаята за събрания, предназначени за трисвръхсетивни същества¹⁰. Потсхн повод протоколчикът записва следното: „Тия трима Приятели носят името *Все*, а Учителя Беинса Дуно пояснява: „*Все* значи Емануил, т.е. Господ с нас и между нас, който ни учи; Той е Великият Учител и Спасител. А Михаил е военачалникът.

Гавраил - вестителят.“ Няколко реда по-долу може да се прочете: „Тук няма никакъв Дънов, а Аз, Господ, който се проявявам чрез неговата душа.“

При исторически паралел между разглеждания от нас подпериод и съответния му по време период от дейността на Р. Щайнер могат да се открият редица съответствия. Безспорно най-съществен е историческият факт, че на 5 декември 1907 г. Р. Щайнер за първи път разкрива в свой лекционен цикъл космическата мистерия на Архангел Михаил като Слънчев лик на Христос, водач на Небесната интелигенция и Дух на Времето на нашата епоха, датираща от 1879 г. През май 1907 г. Щайнер се отделя от Теософското общество, а на 1 юни 1907 г. обявява разделянето на Езотеричната школа на Западна и Източна. През същата тази година в протоколите на годишната среща на Веригата от 16 август Учителя Беинса Дуно съобщава: „Днес ще сформираме Веригата в Астралния свят...“¹¹ В протоколите от годишната среща през следващата. 1908 г, може да се прочете: „Христос беше, който вдъхна Дух в устата на човека, на Адам. И затова жилището на душата са белите дробове. Между тия дробове е сърцето, гдето е седалището на душата...“ (11 август)¹².

През 1909 г. началото на мистерията на Етерния Христос като че ли достига своя апогей. На годишната среща на Веригата Учителя Беинса Дуно показва на присъстващите малък двустърг меч, езотеричен символ на пълното Аз-ово съзнание, донесено от Христос, и изговаря знаменателна фраза: „На едната страна на камата е нарисуван човешкият знак, а от другата - знакът на Веригата. Това е Силата Господня, с този нож обсаждаме Варна“ (16 август).¹³ На 13 юни следващата година в Християния Р. Щайнер открито обявява, че тъкмо отминалата 1909 г. е начало на едно свръхсетивно явление, наречено Етерно откровение на Христос в астралния план¹. По-нататък в протоколите от историческата 1909 г. могат да се прочетат реплики, изказани по повод личността на Учителя Беинса Дуно: „Не искам да знаете кой именно съм аз; желанието ми е други да говорят за това, не искам да бъда известен. Ако искам това, ще отворя очите на двама човека и те ще разкажат кой съм. Но ако се повдигне едно гонение, колко души от вас ще изтърпите? Затова не искам да ви поставям на плъзгава почва, избягвам това. Познавам душата на българския народ и не искам да му създавам карма“ (19 август).¹⁴

Период 1910-1916. Третият подпериод в историческото разгръщане на нашата теза може да бъде наречен условно *период на преживяване на Етерния Христос*. Настъпват драматични размествания във времето и пространството: дейността на Учителя Беинса Дуно напуска Варна и се съсредоточава във Велико Търново - града, който той нарича *сърце на България*. Може би затова в Словото му започват да звучат директни образни внушения за живия Христос. На годишната среща на Веригата в Търново през 1911 г. той казва думи, в които по неповторим начин е формулиран методът *Сине мой, дай ми сърцето си*: „Дайте правилен отговор, защото сега Господ ви говори. Знайте, че вие имате в себе си

прашката, защото притежавате и ум, и сърце. А пък камъкът, който е Христос, вие ще го намерите, като се разходите из потока на реката. Имайте предвид, че Христос е винаги на физическото поле, Той е постоянно на Земята, Той е вътре в нас... Христос ще намерите само когато очистите вашите сърца. И чак когато вече имате прашката (ума и сърцето), ще имате и камъка (Христос) и ще можете да воювате... Христос ще дойде, това е безспорно, и скоро ще дойде... Под думата *Втори пришествие* не бива да се разбира свършекът на света, а второто идване на Христа“ (77 август).¹⁵ През същата 1911 г. Учителя Беинса Дуно за първи път показва пред своите ученици рисунка с величествения образ на Пентаграма (свръхсетивен скелет на Етерното тяло). Всичко, изговорено за него, звучи като метод за овладяване на Дървото на Живота и съкровено преживяване на Христовото същество: „Виждате от картината..., че при подвига трябва да се започне с ножа, който представлява силата, след който иде чашата, която символизира страданията, и отгам - към Правдата. Но когато влезете в Истината, там ще ви срещне Христос“ (77 август). На следващия ден Учителя Беинса Дуно обявява седеше стъпки на съвременното християнско посвещение: „Дървата стъпка е слизание, втората е, която сега минавате, а третата е Любовта. Тия три стъпки съответстват в християнството на седем стъпки: първата е Обръщането..., втората стъпка... е Покаянието..., третата стъпка е Спасението..., четвъртата стъпка е Възраждането, петата стъпка е Новораждането от дух и вода..., шестата стъпка е Посвещението..., седмата стъпка вече е Възкресението. Тия седем стъпки се делят на четиридесет и девет други стъпки, т.е. всяка една се разделя на седем стъпки (7x7 = 49), по които трябва да се изкачите“ (72 август).

На следващата, 1912 г., Учителя Беинса Дуно съставя книгата *Завета на цветните лъчи на Светлината* и я представя на срещата на Веригата в Търново като метод за преживяване на Етерния Христос в астралния план: „Христос е близо на физическото поле, и Той присъства тази година на събора... Трябва да разбираме Христовото учение така: Христос духа и това духане сее преобърнало на Светлина, а пък Светлината - на Живот... Христос иде, за да примири човечеството с Бялото Светло Братство, Братството на Светлините“ (15-18 август).¹⁶ Структурата на Завета се състои от дванадесет части, в които библийски текстове са композирани в резонанс с дванадесет етерни потока, т.е. с дванадесет основни добродетели. В указанията за употреба на Завета могат недвусмислено да се открият детайли от метода *Сине мой, дай ми сърцето си*: ученикът концентрира мисълта си върху образа на определена багра от светлинния спектър, съзнателно възпламенява определен поток от Етерното си тяло и с чувство на благоговение започва да чете съответните библийски стихове, които го насочват към непосредствено преживяване на Христос там, където блика собственият му Живот.

Създаването на *Завета на цветните лъчи на Светлината* е своеобразна подготовка за нещо още по-значително - преживяване на моралната сила на Христовия импулс. Какго беше формулирано в нашата теза.

според антропософската наука Бодхисатва Майтрея е проповедник на Етерния Христос и пропизва хората с моралната сила на Неговия импулс, който е Сила и Живот. Не би могло да се намери по-директно и убедително доказателство от това на пръв поглед терминологично съвпадение: през 1914 г. Учителя Беинса Дуно е вече трайно в София, всяка неделя изнася публични проповеди, които се стенографира, и още на следващата година започват да се публикуват в сборници, озаглавени *Сила и Живот*. Първата официално стенографирана беседа пред софийското гражданство е от 16 март 1914 г. и се нарича *Ето Човека*: „Ние, които следваме Христос.... трябва най-сетне да Го пуснем да влезе в нас. Сега аз ви оставям този Човек: ще Го приеме ли, или разпие, ще Го пуснете ли, или ще кажете: „Не Го искаме“ - този е въпросът, който трябва да решите. Ако кажете: „Пуснете Го, той е наш Господ“, вие сте разрешили въпроса и ще дойде благословението.“¹⁷ Същата година, на срещата на Веригата в Търново, Учителя Беинса Дуно възвестява: „Христос сега слиза от Божествения свят към нас... Вие сега искате да видите Христа, но мнозина от вас са Го виждали, дори са Го виждали много пъти, но почти винаги са казвали: „Може да не е Той, може да е друг“... Христос е тук и аз бих желал да са отворени вашите очи“ (10 август). „Необходимо е да изговаряме Името на Исуса Христа за нас и за другите, защото това Име предизвиква онези Принципи във Вселената, които творят... С произнасянето Му съзнателно и с благоговение повикваме деветте Ангелски чина да работят всички заедно.“ (11 август). „Как да намерим Христа? Ами това тихо шепнене, което често пъти имате, какво е? Това е Христос... Когато ви говори Христос, вие ще усещате това нещо откъм лъжичката, близо до сърцето и идващо отвътре на вашата душа... Всеки ден се съсредоточавайте по известен въпрос, четете Евангелието и мислете за Христа... Като се въдушевите от всичко това. Христос ще започне да се вселява във вас“ (13 август).^{1*}

Период 1917-1923. Четвъртият подпериод от историческия анализ може условно да бъде наречен *период на Школата на Бодхисатва Майтрея*. През 1917 г. правителството интернира Учителя Беинса Дуно във Варна под предлог, че учението му разколебава бойния дух на българските войници по фронтовете на Първата световна война. По-нататък анализът ни се разгръща в следвоенните години и е непосредствено свързан с прииждането на ново поколение от ученици, родени в последната декада на XIX и първите години на XX век. Синархическата верига вече се нарича Всемирно Бяло Братство.

Безспорна кулминация на този период е 1922 г. Учителя Беинса Дуно открива в София Школа на езотеричното християнство с два класа, пред които изнася лекционни цикли в продължение на двадесет и две години. Така всички методи, свързани с мистерията на Етерния Христос, придобиват строго научен вид и школска завършеност. През лятото на същата година на събора в Търново Учителя Беинса Дуно изнася ключовата беседа *Да слезе Христос да ви обясни*: „За мен най-щастливият ден ще бъде, когато видя, че Христос живее във вашето съзнание... Вие правите усилия, но те ще бъдат безполезни, ако Христос не проникне в съзнанието ви и ако след Него не проникне Божествената Любов... Трябва

Христос да проникне и тогава ще дойде Възкресението, което подразбира новия Живот в нови форми“ (2 юни).¹⁹

Няколко дена по-късно Учителя Бейнса Дуно дава на учениците си първото школко музикално упражнение, озаглавено *Фир-фюр-фен - Благославяй*. Композирано е в три, звучещи като мантри, звукови съчетания: *Фир-фюр-фен, Тао Би и Аумен*. Въвеждането на окултните музикални упражнения като водеща методология в Школата на Бялото Братство като че ли внася ново измерение в мистерията на Етерния Христос и силите, генерирани от Неговото преживяване, се пренасочват към нещо качествено ново - към съзнателно организиране на Тялото на Любовта, което антропософската наука нарича *Манас* или *Дух-Себе*. На 29 октомври същата година пред Общия окултен клас се дава музикалното упражнение *Сладко, медено*. В текста му има привидна наивност, присъща на детските песнички:

*Сладко, медено,
сладко, медено (2), от Слънцето изпратено, от
пчелите донесено. (2)*

При проникновено и изпълнение обаче съзнанието бива завладяно от могъщата образност на внушенията: пеещият непосредствено преживява етерния вкус на меда - окултна храна, която довежда Аз-овата организация в такова състояние, при което може да проявява нужната власт над Астралното тяло. Същевременно се преживява и образа на пчелата и топлината на кошера, която е близка до тази на човешката кръв - окултен символ на топлината, придобита на Древния Сатурн. Накрая съзнанието на езотеричния ученик се пронизва от зародиша на бъдещото инспиративно съзнание, защото духът на пчелиния кошер днес притежава съзнанието на Бъдещата Венера.

Период 1924-1930. Петият подпериод може условно да бъде наречен *период на Духа-Себе или Тялото на Любовта*. На 2 април 1924 г. Учителя Бейнса Дуно изнася ключова лекция, озаглавена *Разумното сърце*. Идейните внушения в нея се преживяват от съзнанието като връзка с Манас или Духа Себе (Тяло на Любовта): „Вие трябва да поставите новата насока на живота си върху вашето Разумно сърце. В това Разумно сърце оперира или действа Божият Дух... Затова казва Христос: „Всичко, каквото попросите в Мое име, ще ви бъде.“ В кое име? - В името на Божията Любов, в името на това Разумно сърце, което е в нас. Ако имаш Разумно сърце, Христос може да дойде и да живее в него... И тъй, сега ще апелирате към вашите добри навици, които имате, към вашето Разумно сърце.“²⁰

През следващата, 1925 г. Учителя Бейнса Дуно дава ключовото музикално упражнение *Аум*. В неговата древна вибрация са включени три етерни звука, зародиши на трите Духа, които в бъдеще ще изработи всеки човешки Аз: звукът *А* се преживява като зародиш на Атма, който антропософската наука нарича *Човек-Дух*, а Учителя Бейнса Дуно - *Тяло на Истината*; звукът *У* се преживява като зародиш на *Будхи*, наричан

съответно *Дух-Живот* или *Тяло на Мъдростта*, звукът Л/ се преживява като зародиш на *Манас*, наричан *Дух-Себе* или *Тяло на Любовта*. На съвременния етап от еволюцията обаче решаващо се явява съзнателното овладяване на Етерното тяло. Явно към него е адресирано едно друго ключово музикално упражнение от 6 юни 1926 г., озаглавено *Мисли, право мисли*:

Мисли, право мисли (2).

Свещени мисли за Живота ти крепи (2), крепи, крепи,

свещени мисли за Живота ти крепи (2).

С трептенията, вложени в това упражнение, езотеричният ученик първо възпламенява потоците от звуков етер в собственото си Етерно тяло - там, където според езотеричната наука се тъкат нашите мисли; след това овладява и потоците от жизнен етер, т.е. средата, в която функционира непосредствеността на собствения му Живот. Овладяването на двата горни етера, които според антропософската наука са върнати на човечеството чрез Христовата жертва на Голгота, на практика извеждат съвременното съзнание на качествено нов еволюционен етап. Западноевропейската християнска традиция го нарича *ученичество*, а Учителя Беинса Дуно - *Път на ученика*.

През 1926 г. се появяват първите постройки на селището *Изгрев* край София, където Учителя Беинса Дуно центрира дейността на езотеричната си школа. На следващата, 1927 г., там прозвучава знаменитият цикъл от съборни беседи, озаглавени *Пътят на Ученика*. В него с величествен мащаб се описва пътя от Съзнателната душа към Духа-Себе, т.е. към Тялото на Любовта: „Ние разделяме хората на четири категории: старозаветни, новозаветни, праведни и ученици... Старозаветният живот тече във вашите вени и в дебелото черво... Новозаветният живот тече във вашите бели дробове, простира се и във вашата симпатикова нервна система, в слънчевия възел. Животът на праведния обхваща долните пластове на мозъка, а животът, който обуславя Пътя на ученика, тече във висшите слоеве на мозъка...“ (19 август) В четирите категории хора лесно могат да бъдат открити аналогии с основни термини от антропософската наука: на старозаветните хора, в които функционира принципът на Любовта, явно съответства онази организация, която Р. Щайнер нарича *Сетивна душа*; на новозаветните хора, в които функционира принципът на Светлината, съответства *Разсъдъчната душа*; на праведните, в които функционира принципът на Мира, съответства *Съзнаващата душа*, в чиято епоха самите ние днес живеем; на учениците, в които функционира принципът на Радостта, съответства *Духът-Себе* или т.нар. *Тяло на Любовта*.

На 23 октомври 1929 г. Учителя Беинса Дуно изнася пред Общия окултен клас лекцията *Център на Живота*: „Човек не може да измени посоката на своя живот, ако не разбира законите на своите мисли и желания. Човек не може да трансформира една своя мисъл в благородно желание или едно свое желание - в светла мисъл, ако няма един център или една свещена идея, към които да се стреми... Кой може да бъде център на човешките мисли

и желания? - Христос. Ако мислите и желанията на човека не минат през Христа, като през вътрешен център на човешкия живот, те никога не могат да се реализират... Следователно, каквото да прави, човек неизбежно трябва да мине през центъра на Христовия живот..²²

Период 1931-1937. Шестият подпериод може да бъде наречен условно *период на микрокосмично отражение на макрокосмичния Христос*. От чисто фактологична гледна точка в него главно място заемат събитията, свързани със световното Теософско движение, които могат да бъдат резюмирани по следния начин:

1. Теософското общество първоначално има задача да подготви условия, при които Бодхисатва Майтрея да осъществи главната си мисия.

2. От 1879 г. към Е. Блаватска (1831-1891) започва инспирация от източни школи на „ляво посвещение“, нямащи нищо общо с Източно-европейската школа на езотеричното християнство; Теософското общество започва да фалшифицира Етерното откровение на Христос чрез лъжлив Месия и по този начин на практика сериозно противодейства на мисията на Бодхисатвата на XX век; мисията да подпомогне делото на Бодхисатвата поема Розенкройцерското течение в лицето на Антропософското общество и неговата дейност в периода 1902-1907 г.

3. На 29 октомври 1911 г. А. Безант обявява, че тялото на индийския младеж Кришнамурти е избрано за проява на Бодхисатва Майтрея и Христос, основава се орденът „Звездите на Изтока“; основната заблуда в тази дейност е смесването на индивидуалността на Бодхисатвата с космичната същност на Христос.

4. Учителя Беинса Дуно осъществява контакт с Кришнамурти чрез М. Попова и А. Димитров - през 1932 г. в Омен, Холандия, те се срещат с Кришнамурти и му предават послание от него; усъмнен в своята „мисия“, през 1932 г. (според някои източници още през 1929 г.) Кришнамурти публично се отказва от нея, излиза от Теософското общество и разпуска ордена „Звездите на Изтока“

5. Учението на Агни Йога, изложено през периода 1924-1938 г. от Е. Ръорих (1879-1955), продължава окултната фалшификация на Етерното откровение на Христос и на Бодхисатвата на XX век; в него се твърди, че земната Шамбала е на планината Хималаи и се оглавява от Бодхисатва Майтрея, достигнал вече до степен *Буда*.

През разглеждания от нас период Учителя Беинса Дуно започва и до 1942 г. напълно завършва Паневритмията²⁵. Буквалното значение на думата *паневритмия* е всеблагритъм. Антропософската наука дефинира съвсем точно езотеричния термин *евритмизиране*: съзнателно отвеждане във физическото тяло на импулсите на съгласните и гласните звукове, които функционират в Етерното тяло и се концентрират във физическото чрез ларинкса и съседните му органи (бял дроб, ръце). В Паневритмията на Учителя Беинса Дуно принципите на тази дефиниция са разгърнати в мащабно произведение, в което са съчетани мелодия, текст и пластични движения, изпълнявани групово в кръг. Състои се от три части: *Паневритмия, Слънчеви лъчи и*

Пентаграм. Всяка от тях може да бъде преживян;! като специфичен метод за съзнателна работа на Аз-а върху собственото му Етерно и Астрално тяло. При изпълнение на паневритмичните упражнения мелодията зазвучава в ларинкса, поетичните образи на текста се преживяват в тъканта на мисленето и съзнателно пронизват движенията на крайниците. Така се възпламеняват всички етерни потоци, а благоговейното настроение към партньорите и към свръхсетивния център на кръга явно привежда в активност и описания от нас метод *Сине мой, дай ми сърцето си*. Трите големи части на Паневритмията могат да се разглеждат като три етапа на създаване на онази бъдеща етерна структура, която антропософската наука нарича *етерно (външно) сърце*.

Без съмнение историческата и духовна кулминация на анализирания шести подпериод са събитията от 1936 г. От фактологична гледна точка те могат да се резюмират по следния начин: на 4 май активист на политическа партия нанася побой на Учителя Беинса Дуно и вследствие на мозъчна травма с последвал вътречерепен кръвоизлив той заболява с парализа на дясната телесна половина. На 14 юли, въпреки заболяването си. Учителя Беинса Дуно излиза на палатков лагер край Седемте рилски езера. С парализирана дясна ръка, ден след ден, черта по черта, в продължение почти на един месец той изписва върху една тетрадка: *Богъ е Любовъ*. На 12 август напълно възстановява здравето си и слиза в София на 14 август. На 19 август Учителя Беинса Дуно открива на Изгрева годишния събор на Бялото Братство с беседата *Да им дам Живот*.

Според спомени на редица очевидци, самият Учител Беинса Дуно нарекул събитията от 1936 г. *Нова Голгота*. По всяка вероятност става дума за микрокосмично отражение на важно свръхсетивно събитие в макрокосмичния живот на Христовото същество. Видимите му прояви наподобяват Голгота, но явно това е мистерия, в която кръвта се излива не навън към Земята, а вътре към мозъка (по-точно в лявото му полукулбо), т.е. там, където според антропософската наука е точката на приложение на Етерното тяло. На практика десностранната парализа е следствие на „изместване“ на Етерното тяло наляво спрямо физическото, а пълното възстановяване от парализата буквално е тържество на Етерното тяло и негово ново оживяване.

Период 1938-1944. Седмият, последен, подпериод може да бъде условно наречен *завръщане в Ложата на Бодхисатвите*. Исторически той се разгръща върху драматичния фон на събитията от Втората световна война. През 1942 г. излиза книгата на Боян Боев *Учителят за дишането* - великолепен сборник от всички принципи и духовни практики, дадени в Школата на Учителя Беинса Дуно за дишането като фундаментален метод за овладяване на Етерното тяло²⁴. Още през 1939 г. в лекция пред Общия окултен клас, озаглавена *Основни правила на хигиената*, се казва: „Човек се нуждае от дишане не само за да приема въздух, но и за да храни своя етерен двойник.“

Според антропософската наука в трите фази на окултното дишане е вложено най-интимното преживяване на мировите етерни пространства. В многобройните школки упражнения на Учителя Беинса Дуно тези три фази се осъществяват с мислено произнасяне на формули. По този

начин несъзнателният физиологичен акт на дишане се пронизва от възпламенените етерни жизнени потоци и Аз-ът влиза във владение на всяка клетка от физическото тяло. Във фазата на вдишване се произнася формулата: „Благодаря Ти, Господи, за Божествения Живот, който си вложил във въздуха и който приемам чрез него“; така Аз-ът съзнателно преживява процеса на приемане на мировия звуков етер. Във фазата на задържане, която е най-важна при окултното дишане, се произнася формулата: „Този Божествен Живот прониква във всички мои клетки и внася в тях Сила. Живот и здраве“; така Аз-ът съзнателно преобразува приетия звуков етер в жизнен етер. В последната, трета, фаза на издишване се произнася формулата: „Този Божествен Живот ме укрепява и аз го проявявам навън чрез моята дейтелност“; така микрокосмичната същност на Аз-а се вгражда в макрокосмоса.

С издишването - с този величествен символ на връщане в космичната прародина - е логично да приключи и нашият исторически анализ. През 1944 г. завършва земният път на Учителя Бейнса Дуно и всичко от неговото битие на Земята, което е било дотогава истерично, става преди всичко метафизично. Поне такава е за съзнанието на съвременния човек. В този смисъл подходящо е да завършим с един частен разговор между Учителя и Боян Боев, първоначално стенографиран и дешифриран едва през 1948 г.: „Няма епоха в човешката история, когато Христос да е работил така. Сега Христос работи най-много. Преди няколко века Христос е бил горе, в най- висшите светове, а сега е слязъл по-ниско, в Астралния и Етерния свят, по- близо до материалния свят. Ще станат две велики неща: първо, ще почне вселяването на Христовия Дух в човека, разбира се отначало в готовите души. Когато ти изпитваш в себе си едно хубаво, безкористно чувство, проявяваш милосърдие, любов, милост, това показва, че Христовият Дух те е озарил и започва да работи в теб. И апостол Павел нали казва на едно място: „Не аз живея, а Христовият Дух се е вселил в мен.“

Всъщност това е евангелската фраза, която пронизва почти всички лекции на Р. Щайнер: „Не аз, а Христос в мен.“ В един друг разговор за Христос Учителя Бейнса Дуно внася кардинална промяна: „За учениците този стих трябва да се измени. Хубаво е в този стих да се изостави частичката *не* и той да гласи така: „Аз се уча от Христа, уча се от това, което Той върши в мен.“²⁵

Историческото разгръщане на нашата теза, според която Словото на Учителя Бейнса Дуно може да се разглежда като проява на Бодхисатвата на XX век, оформя няколко дискусийни проблема. Преди всичко се налага заключението, че персоналното посочване на Бодхисатва Майтрея е актуална съвременна необходимост. Най-силният довод е, че антропософската наука го определя като най-пълнен и достоверен източник на духовно-научни и методологични знания за най-значителното събитие на съвремения ни - мистерията на Етерния Христос. По редица причини антропософската наука не посочва персонално кой е Бодхисатва Майтрея. Явно се налага той да бъде

познат с гносеологичните възможности на съвременната културна епоха, която антропософската наука определя като епоха на Съзнаващата душа.

Необходимо е обаче да се направи едно детайлно разграничение. Антропософската наука разглежда проблема чрез имажинативно и инспиративно съзнание, нейният гносеологичен подход е позитивистичен, поради което тя разпознава Бодхисатва Майтрея и описва неговите характеристики и мисия. Съвсем различно е състоянието на съзнанието при съвременния човек: той разглежда проблема с възможностите на Съзнаващата душа, неговият гносеологичен подход е мисленето, поради което той преживява Словото на Бодхисатва Майтрея единствено в тъканта на своето мислене. Следователно може да се каже, че в антропософската наука Бодхисатва Майтрея се разпознава, а в Съзнаващата душа той се преживява. С други думи, подходът към нашата теза безусловно изисква строго разграничение между термините *разпознаване* и *преживяване*.

Както многократно беше посочено дотук, за антропософската наука главната отличителна черга на Бодхисатва Майтрея е мистерията на Етерния Христос, а Аз-ът на Бодхисатвата, т.е. неговото Слово е микрокосмично преживяване на Христос. От друга страна, антропософията твърди, че най-истинска представа за тайната на Аз-а може да ни бъде внушена преди всичко чрез евангелската фраза: „З началото бе Словото“. Следователно единствено за антропософската наука мисията на Бодхисатва Майтрея се разпознава имажинативно и инспиративно като възвестяване на Етерното пришествие на Христос. Съзнаващата душа обаче не притежава способност да разграничи Етерното пришествие от Аз-а на Бодхисатвата и ги преживява като едно и също нещо. т.е. като Слово на Бодхисатва Майтрея. Идентичността на Етерния Христос със Словото на Бодхисатвата на XX век може би е първият ключов извод, който се налага при анализа на нашата теза.

По-нататък е необходимо да се повтори, че и антропософската наука, и Словото на Бодхисатва Майтрея се случват в епохата на Съзнаващата душа, т.е. те са адресирани към гносеологичните възможности на Съзнаващата душа в съвременния човек. Оттук неизбежно се налага следното твърдение: само на антропософската наука е присъщо да оповестява Етерното пришествие на Христос като събитие, докато на Словото на Бодхисатва Майтрея е присъщо да бъде преживявано от Съзнаващата душа по такъв начин, че самото то да генерира в нея това етерно събитие. Способността на Бодхисатвата на XX век със Словото си сам да създава етерно преживяване на Христос в слушателите си е вторият ключов извод в анализа на нашата теза. С други думи, Съзнаващата душа днес преживява Словото на Бодхисатва Майтрея и тъканта на самото това преживяване е идентична с преживяването на Етерния Христос.

Подхождайки към Словото аналитично, веднага прави впечатление, че на Учителя Беинса Дуно са присъщи език, стил и семантичност, предназначени не да оповестяват факти от духовната наука (както е основно в лекциите на Р. Щайнер), а да бъдат преживявани в тъканта на мисленето на Съзнаващата душа като Етерно пришествие на Христос. Следователно познаваемостта на Словото на Учителя Беинса Дуно е по-близка до

съвременното възприемане на музиката, отколкото до възприемането на другите видове изкуства или науки. Този вид гносеология може да бъде наречена *музикално преживяване в Съзнаващата душа*. Нейна психологична основа е използваният от нас метод *Сине мой, дай ми сърцето си*. На музиката и липсва представност и понятийност, с които съвременното съзнание оперира. Антропософията твърди, че такова, лишено от представи и понятия, съзнание е било характерно за много древните състояния в неговата еволюция. Според исторически данни от духовната наука, музиката е дадена в епохата на Сетивната душа, за да се преживява от зараждащата се Разсъдъчна душа така, че да генерира в нея сили на Съзнаващата душа. Аналогично на музиката Словото на Учителя Беинса Дуно използва остарели на пръв поглед езикови и семантични форми, присъщи по-скоро на Разсъдъчната душа, но се преживява от Съзнателната душа по такъв начин, че да генерира в нея Етерно пришествие на Христос. По този начин можем да формулираме третия ключов извод на нашия анализ: за да генерира в Съзнателната душа Етерно пришествие на Христос. Словото на Бодхисатва Майтрея има структура и функция, идентични не с интелектуалното, а с музикалното преживяване.

Тук се налага да обсъдим в по-големи детайли нашите съвременни гносеологични възможности. Според антропософската наука, когато Съзнаващата душа строи представи и понятия в своето мислене, тя напуска музикалното, защото в мисленето етерният тон засенчва сам себе си посредством говорен звук, т.е. днешните наши представи и понятия от ежедневието са сгъстени, уплътнени етерни тонове. От друга страна обаче Съзнаващата душа днес лесно може да възприема в мисленето си ясни представи и понятия за свръхсетивните светове, получени от антропософската наука. По всичко изглежда, че чрез антропософията Съзнаващата душа лесно си „спомня“ и възстановява в тъканта на мисленето си архетипни представи и понятия от онова, което Р. Щайнер нарича Михаелова небесна интелигенция. Следователно не е трудно да се направи следният извод: наситената с Михаелова интелигентност Съзнаваща душа може съзнателно и свободно да пронизва всеки детайл от семантиката и методите в Словото на Бодхисатва Майтрея. Тук дискусиата на проблема би могла да завърши с четвърти ключов извод: Словото на Бодхисатва Майтрея може да бъде най-пълноценно преживявано в тъканта именно на такова съвременно мислене, което предварително е школувано с представи и понятия, постигнати не със съвременни, а с бъдещи степени на съзнание, т.е. с имажинативна и инспиративна степен на съзнание, използвано от антропософската наука.

След всичко, казано дотук, можем да направим следните обобщения:

I. Посочването на Учителя Беинса Дуно (Петър Дънов) като Бодхисатва Майтрея формира строго определена гледна точка към делото и Словото му.

II. Словото и методите, дадени от него, могат да бъдат възприемани и прилагани като свръхсетивно събитие - Етерно откровение на Христос в астралния план.

III. Възприемането и прилагането на Словото на Учителя Беинса Дуно като музикално преживяване е закономерен еволюционен етап в епохата на Съзнаващата душа - преход от сетивно-разсъдъчно към съзнателно-имагинативно разбиране на Христос и Ложата на Бодхисатвите.

IV. Посочването на Словото на Учителя Беинса Дуно като проповедник на Етерния Христос е историческо събитие, свързано с нашия XXI век, което духовно подпомага мисията на Бодхисатва Майтрея, изчиствайки я от окултни фалшификации и ненаучни спекулации, и на практика представлява синтез на антропософската доктрина и учението на Всемирното Бяло Братство.

Бележки

1. Виж стр. 9-15 на настоящата книга.
2. Виж стр. 37 и доказателствените тези, изложени на стр. 37-68.
3. Виж стр. 13-14.
4. Виж стр. 14.
5. Виж стр. 41.
6. Виж стр. 9-10.
7. Виж стр. 38-39.
8. Виж стр. 14, 50-51.
9. *Учителя във Варна*. Съст. Д. Калев. Издателство „Бяло Братство“, София, 1999
10. Пак там.
11. Пак там.
12. Пак там.
13. Пак там.
14. Пак там.
15. *Всемировият Учител Беинса Дуно и Велико Търново*, т. 1 и 2. Съст. П. Даскалова. Издателство „Алфиола“, Варна, 1995
16. *Завета на цветните лъчи на Светлината*. Издателство „Бяло Братство“, София, 2004.
17. Петър Дънов. *Разумното сърце*. Издателство „Захарий Стоянов“, София, 2003.
18. Виж бележка 15.
19. Учителя. *Великата Майка*, т. 2. Издателство „Колор принт“, Варна, 1997
20. Виж бележка 17.
21. Пак там.
22. Пак там.
23. Учителя Петър Дънов. *Паневритмия*. Издателство „Бяло Братство“, София, 2004
24. *Акордиране на човешката душа*, т. 3. Съст. Б. Боев. Издателство „Бяло Братство“, София, 2001
25. Пак там.

Учителя Беинса Дуно (Петър Дънов) - живот и дело (1864 - 1944)

Биография

Петър Константинов Дънов е роден на 11 юли 1864 г. (29 юни ст. ст., Петро-вден) в с. Хадърча, днес Николаевка (недалеч от Варна, България). Трето дете на свещеник Константин Дъновски и на Добра Георгиева. Негов дядо по майчина линия е чорбаджи Атанас Георгиев (1805- 1865), възрожденски деятел за църковна независимост. Баща му Константин Дъновски (1830-1918) е първият български учител и свещеник във Варна.

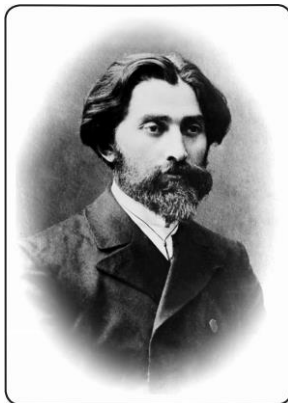
През 1872 г. Петър Дънов постъпва в Основно българско училище в с. Хадърча, а след освобождението на България от османска власт завършва Петокласна мъжка гимназия във Варна. На 24 юни 1886 г. завършва Американско методистко училище в Свищов и от есента на 1887 г. до лятото на 1888 г. учителства в с. Хотанца, Русенско.

През август 1888 г. заминава за САЩ и се записва студент в Методистката геологическа семинария Дрю, гр. Медисън, щат Ню Джърси, и я завършва през май 1892 г. През есента на 1892 г. се записва в Геологическия факултет на Бостънския университет, защитава дипломна работа „Миграцията на германските племена и тяхното християнизирание“ и се дипломира през юни 1893 г. Една година посещава редовно занятията в Медицинския факултет на Бостънския университет.

През 1895 г. (на 31-годишна възраст) Петър Дънов се завръща в България, установява се във Варна, отказва предлаганите му длъжности на методистки и теософски проповедник. През 1896 г. издава книгата „Науката и възпитанието“, в която анализира пътя на човека в световната драма и говори за основите на нова култура, която предстои да настъпи през идващия век.

През 1896 г. е един от учредителите на Дружественото читалище „П. Р. Славейков“, избран е за негов библиотекар-домакин и през следващите години държи пред варненското гражданство сказките: „Произхождението на човека“, „Преглед върху древната и модерна философия“, „Науката и философията“, „Защо и как живеем“ и „Основите на просвещението“.

През 1897 г. (на 33-годишна възраст) Петър Дънов учредява със съмишленици във Варна *Общество за повдигане религиозния дух на*

българският народ, в който членуват д-р Георги Миркович, Мария Казакова, Тодор Стоянов, Пеню Киров, Анастасия д-р Желязкова и Милкон Партомиян. Същата година издава брошура с мистичен текст под заглавие „Хио-Ели-Мели-Месаил“. Събитията от 1897 г. го поставят в центъра на духовно общество, което по-късно прераства в *Синархическа Верига* (1906 г.) и общество *Всемирно Бяло Братство* (1920 г.), а самият него утвърждават като индивидуалност с прозвище *Учителя*. На практика след 1897 г. е по-правилно да се говори за Учителя Беинса Дуно, вместо за Петър Дънов, въпреки че псевдонимът *Беинса Дуно* започва да се употребява в книжовни публикации едва в началото на 30-те години на XX век.

Етимологията на името *Беинса Дуно* е с протосанскритски корени и се превежда като *Тоз, който носи Доброто чрез Слово*.

През 1898 г. записва и произнася пред Варненското спиритическо дружество „Милосърдие“ беседата „Призвание към народа ми“, която е апел към социално-духовно самоутвърждаване. На следващата година записва „Десетте свидетелства Господни“ и „Божие обещание“. От 1899 г. Учителя Беинса Дуно свиква ежегодно във Варна събори, който първоначално нарича *срещи на Веригата*. Оттогава до 1942 г. през месец август се провеждат годишни събори на Всемирното Бяло Братство на различни места: във Варна (1899-1909), във Велико Търново (1910-1925), в София (1926-1941), на планините Рила и Витоша.

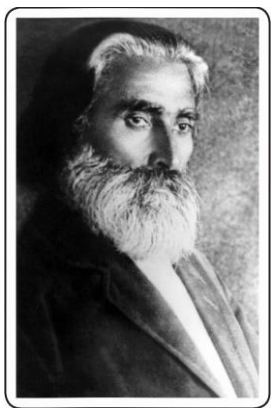
От 1901 г. до 1912 г. пътува из селищата на България, изнася сказки и прави френологични изследвания на избрани представители от българския народ. От 1904 г. пребивава продължителни периоди от време в София, в дома на Петко Гумнеров на ул. „Опълченска“ 66. Започва да произнася публични проповеди под форма на беседи. Централно място в тях заема историческата, космичната и метафизичната фигура на Христос.

През 1912 г. в с. Арбанаси (край Велико Търново) работи върху Библията и съставя „Завета на цветните лъчи на светлината“, който излиза от печат през септември същата година. На титулната страница е изписано мотото:

Винаги ще съм предан раб на Господа Исуса Христа, Син Божий, 15 август, Търново, 1912.

На 16 март 1914 г. произнася в София първата официално стенографирана неделна беседа „Ето Човека“, с която слага начало на сериите „Сила и Живот“. В тях Учителя Беинса Дуно излага основните принципи на своето учение, което нарича *Новото учение на Всемирното Бяло Братство*.

На 8 февруари 1917 г. открива в София цикъл от специални лекции пред омъжени жени, който продължава до 30 юни 1932 г. През

1917-1918 г., по време на Първата световна война, правителството на Васил Радославов го интернира във Варна, под предлог че учението му разколебава духа на войниците на фронта. Живее в хотел „Лондон“ (днес „Мусала“) и води преписка със свои ученици. След края на Първата световна война (1914-1918) бързо нараства броят на последователите му из цялата страна и през 30-те години на XX век достига около 40 000.

През лятото на 1920 г. съставя езотеричен клас наречен *Клас на добродетелите*. Той е съставен от десет млади сестри, които поемат отговорността да развиват петте основни добродетели - Истина, Правда, Любов, Мъдрост и Добродетел.

На 24 февруари 1922 г. открива в София езотерична школа, която нарича *Школа на Всемирното Бяло Братство*. Състои се от два класа ученици. Общият окултен клас се открива с лекцията „Трите живота“, а Специалният (Младежки) окултен клас - с лекцията „Двата пътя“. Лекциите пред двата окултни класа продължават ежеседмично 22 години - до декември 1944 г.

През 1927 г. Учителя Беинса Дуно създава край София селището *Изгрева* (днес квартал „Изгрев“), в което събира свои слушатели, последователи и ученици, за да центрира работата на езотеричната школа. Установява се постоянно на *Изгрева*, където в специално построен салон изнася различните течения на своето Слово. От 19 август 1927 г., на годишния събор на Всемирното Бяло Братство, изнася поредица от беседи, обединени в цикъла „Пътят на ученика“.

В периода 1929-1932 г. Учителя Беинса Дуно осъществява контакт с теософския водач Джиду Кришнамурти (в гр. Омен, Холандия), който по същото време излиза от Теософското общество и разпуска ордена „Звездите на Изтока“.

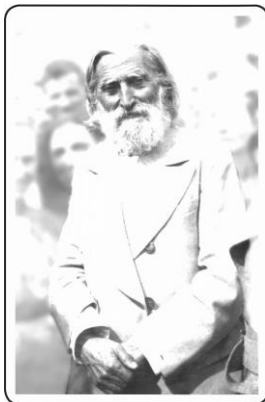
През лятото на 1929 г. за първи път извежда своите последователи и ученици на лагер край Седемте рилски езера. На 21 септември 1930 г. открива ново течение на своите проповеди, наречено *неделни утринни слова*, които продължават до април 1944 г. От 1934 г. започва работа върху *Паневритмията* - цикъл от двадесет и осем упражнения, съставени от мелодия, текст и пластични движения. По-късно към нея добавя упражненията *Слънчеви лъчи* и *Пентаграм*.

На 4 май 1936 г. активист на политическата партия Демократически сговор му нанася побой, който предизвиква мозъчен кръвоизлив и парализа. Въпреки заболяването, на 14 юли Учителя Беинса Дуно излиза със

свои ученици на лагер край Седемте рилски езера и до 12 август напълно възстановява здравето си.

На 22 март 1939 г. записва послание към учениците си, озаглавено „Вечният завет на Духа“. В началото на 1944 г., по време на въздушните бомбардировки над София, организира евакуирането на *Изгрева* в с. Мърчаево (на 24 км югозападно от София) и се установява в дома (сега музей) на своя ученик Темелко Гьорев. Завръща се на *Изгрева* на 19 октомври 1944 г. На 20 декември 1944 г. изнася пред Общия окултен клас беседата „Последно слово“.

На 27 декември 1944 г. напуска физическия свят. Тялото му е положено на *Изгрева*.

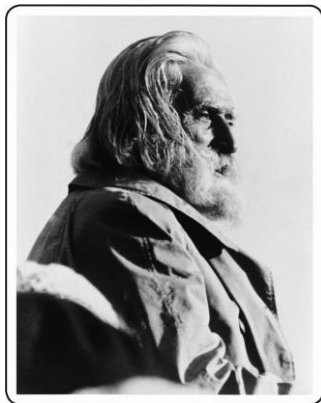
Идейна и методологическа доктрина

Различните аспекти в учението на Учителя Беинса Дуно са изложени и развити в около 4 000 негови проповеди, говорени и стенографирани в периода 1914-1944 г. Публикувани са в няколко многотомни поредици: лекции пред Общ окултен клас, лекции пред Специален окултен клас, неделни беседи, съборни беседи, утринни слова и др.

Главни категории в учението са *Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел*, схващани като атрибути на историческия, космическия и мистичния Христос. Централна макро- и микрокосмична категория е Любавта, която функционира в различните аспекти на човешкото битие като стремеж (в емоционалната сфера или сърцето), чувство (в душата), сила (в идейната сфера на Аз-а или ума) и принцип (в духа). Основен космогоничен възглед е т.нар. Велико Всемирно Братство. То се описва като организъм, съставен от еволюираните човешки души (ложи на Великите посветени и техни ученици) и деветте йерархии от свръхсетивни същества (ангели, архангели, начала, власти, сили, господства, престоли, херувими и серафими). Според Учителя Беинса Дуно върховен ръководител на Великото Всемирно Братство е Христос.

Историята на световната култура се разглежда като проекция на космически ритъм, структуриран от глобални периоди и подпериоди. Периодите са: полярен, хипербореиски, лемурийски, атлантски, пети, шести и седми. Подпериодите в настоящия пети период се наричат културни епохи: епоха на Рак (древноиндийска), Близнаци (древноперсийска), Телец (древноегипетска), Овен (гръко-римска), Риби (западноевропейска), Водолей (славянска) и др. В тях човешкото съзнание се проявява и еволюира през степени на колективно, индивидуално, више колективно и космическо.

Психологичен аспект на човешкото развитие според Учителя Беинса Дуно е последователната трансформация през четири културологични

архетипи: *старозаветен, новозаветен, праведен и ученик*. Преходът към последния се схваща като съвкупност от школки езотерични методи, целящи преобразуване на представно-познативното съзнание в образно (имаги-нативно), и се обозначава с термина *разцъфтяване на човешката душа*. Според Учителя Беинса Дуно езотеричният ученик трайно свързва съзнанието си с Христос, непрекъснато Го преживява в своята мисловна, емоционална и волева сфера, и постоянно се учи от това, което Той върши в него. По този начин съзнанието на ученика, и специално неговото етерно тяло, естествено се приема за обект и субект на т.нар. *Второ пришествие на Христос*.

Основни методи за духовна работа в Школата на Всемирното Бяло Братство са:

Слово - чрез работата със Словото на Учителя Петър Дънов, ученикът разгръща съзнанието си и пробужда положителни, творчески енергии, които изграждат качествата на Новия човек от епохата на Водолея.

Музика - като постоянен спътник на Словото, тя предхожда и заключава всяка беседа или лекция. Тя е средство за повдигане на човешкото съзнание.

Слънчев изгрев - посрещане на слънчевия изгрев, съпътствано от молитви и медитативни упражнения, последвани от утринна беседа на Учителя Беинса Дуно.

Двигателни упражнения - изградени като резултат от действието на определени природни сили, те имат за задача да организират човешкото етерното тяло и психика.

Наряди - особен метод за работа, при който по ритуално подобие се изричат определени формули и молитви от всички ученици в точно определено време.

Теми - в началото на всяка лекция се задава тема за развитие през следващите дни. Това са духовно-философски теми, които имат за задача да стимулират творческото мислене у ученика.

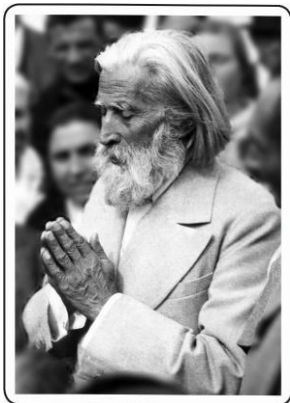
Разговори и лична кореспонденция - свободни и непринудени разговори или кореспонденция по различни теми между учениците и Учителя. Това дава възможност на учениците да почерпят директно личен опит от него.

Екскурзии - общуването с планинската природа изгражда тясна връзка между душите на учениците и Разумната природа.

Комунален живот - живот основан на братски начала, който поставя човешките взаимоотношения на основата на взаимопомощ, морал и духовна чистота.

Молитва - стъпката за осъществяване на връзка с Бог се осъществява с молитва. Тя е път, по който всеки може да тръгне, за да влезе в света на Големия Живот на Духа. Самият Беинса Дуно казва, че молитвата е непрестанна връзка с Духовния свят и към това състояние, той съветва учениците да се стремят.

Специални методи са **Завета на цветните лъчи на Светлината и Паневритмията**. Всички методи се схващат като езотерични практики за преживяване на Христос посредством целостта на човешкото същество и особено чрез етерното тяло.

Научни приноси

Формулирани са като идеи от различни области на точните и хуманитарни науки. Разгърнати в многобройни проповеди на Учителя Беинса Дуно, те тепърва подлежат на анализ и интерпретация. Някои от идеите в научната област са:

„Вашето съзнание може да се движи със скоростта на обикновен влак, може да се движи със скоростта на светлината, а може да се движи и още по-бързо. Следователно времето и пространството зависят от съзнанието. Съзнанието е извън времето и пространството...“ (Младежки окултен клас, година I, лекция 13, *Противоречия в живота*, 24 май 1922)

„Съвременните хора още не могат да си представят, че Светлината е жива. Ние живеем в жива Светлина, а тази, за която говорят физиците, представлява подсъзнанието на живата Светлина. В съзнанието на Светлината по отношение на вас има същите фази, каквито и във вашето съзнание - фази на подсъзнание, самосъзнание и свръхсъзнание.“ (Младежки окултен клас, година IV, лекция 25, *Влияние на вътрешната Светлина*, 12 април 1925)

„По светлината на слънчевия спектър би могло да се познае има ли същества на Слънцето, или няма. Преди всичко, дето има разумен живот, светлината иде по особен начин... Има разлика между разпространението на светлинните лъчи, които излизат от едно неразумно същество [или нежив обект], и от едно разумно същество - законите са различни.“ (Младежки окултен клас, година IV, лекция 15, *Изпитите на ученика. Житно зърно*, 25 януари 1925)

клас, година I, лекция 5, *Стар и нов живот*, 29 март 1922)

„Първият процес, с който волята започва, е ограничаването. Без ограничаване волята не може да се прояви. Преди всичко волята разбира строго определено движение в съзнанието, т.е. наклон в съзнанието.“ (Младежки окултен клас, година I, лекция 4, *Качества и проява на волята*, 15 март 1922)

„Колкото по-висока е еволюцията на дадена форма [на живот], толкова по-високо интелигентни са атомите, които я съставят. За да дойде до по-голямо развитие, атомът трябва да мине през четирите царства - минерално, растително, животинско и царството на човека. ...Колкото по-устойчиви са атомите на дадени елементи, които влизат в състава на човешкия организъм, толкова по-добри качества придават на характера на човека.“ (Младежки окултен клас, година V, лекция 13, *Реални величини*, 7 февруари 1926)

Принос към науките за себепознание

В периода 1901 -1912 г. Учителя Беинса Дуно провежда френологични изследвания върху избрани представители от българския народ. По-късно част от резултатите са изложени в неговите неделни проповеди, а с откриване на Езотеричната школа на Всемирното Бяло Братство (1922) се демонстрира цялостният му подход към окултните науки за себепознание - астрология, хиромантия, физиогномия, френология, кабала и др. Неговата оригинална методология в тази област включва следните основни принципи:

- Учителя Беинса Дуно дава импулс на окултния ученик сам да изучава традицията на дадена окултна наука, коригирайки и насочвайки учебния процес и изследователските търсения.
- Той забранява използването на окултните науки за критика.

„Хората искат да дадат някаква форма на Бога, но питам каква форма може да се даде на Светлината? Светлината сама създава формите. По какъв начин създава формите? Щом срещне някакво препятствие, тя създава вече известна форма. ...Направете средата на вашите мисли по-рядка или по-гъста и те веднага ще претърпят пречупване.“ (Младежки окултен

- Дава импулс за т.нар. еволюционно развитие на тези науки; към тях не трябва да се подхожда обективистично и позитивистично, а трябва да служат за развитие на добродетели в човешката душа и да помагат за раждане и познание на Вътрешния Христос.

Музикално творчество

Петър Дънов учи музика и цигулка през 80-те години на XIX век.

През първата декада на XX век Учителя Беинса Дуно започва да композира по библейски и свои текстове песни, наричани по-късно *братски песни*, а от 1922 г. дава в двата окултни класа на своята Школа песни и мелодии, които нарича *окултни музикални упражнения*. Според него те са метод за работа на езотеричния ученик и са предназначени да тонизират и хармонизират неговите психични процеси. Някои от текстовете на музикалните упражнения са на свещен протоезик, който Учителя Беинса Дуно нарича *ватански* и го дефинира като първичен език на човечеството.

Някои предсказания и прозрения, свързани с Европа

„Необходимо е да научим великия закон, че Бог е наш Баща, че трябва да живеем братски, че никой няма право да убива и насилие не може да става. Тъй е писал Господ и всички трябва да живеем по Неговия закон. Ако съвременните европейски народи не приемат Христовото учение, след десет години ще дойде такава война, каквато човек не помни... И аз казвам: Христос иде! Ако народите приемат Любовта, войната ще се отмени; ако не я приемат, войната ще дойде и тогава ще опитат още по- големи страдания.“ (24 юни 1923)

„След сто години ще намерите Европа съвсем друга. Границите ще бъдат премахнати и ще се създадат други отношения между народите и човеците.“ (20 септември 1935)

„След войната ще се заговори за Съединени европейски щати и тази идея ще се осъществи.“ (1 май 1940)

Разпространение на Учението на Учителя Беинса Дуно

През 40-те години на XX век учението на Учителя Беинса Дуно става популярно в някои европейски страни като Франция и Литва, а през 70-те години трайно навлиза в Русия, Канада и САЩ. През последната декада на миналия век негови ученици и последователи се появяват в Англия, Германия, Австралия и Конго.

След демократичните промени в България последователи на Всемирното Бяло Братство в България юридически регистрират организация с идеална цел („Бяло Братство - България“, 1995), която се ръководи от Върховен братски съвет със седалище София. Извън пределите на страната съществуват десетки духовни центрове, най-голям от които е френският

център в Бонфен. Той е основан през 1953 г. от Михаил Иванов (1900- 1986) - ученик на Учителя Беинса Дуно, наричан от своите последователи Omgaam Mikliael Aivanhov.

Духовно и културологично влияние

Творчеството и дейността на Учителя Петър Дънов са обект на изучаване и анализи от авторитетни учени и духовни водачи.

Според Павел Бирюков, биограф на Лев Н. Толстой, великият руски мислител и писател непосредствено преди смъртта си (1910) напуска Ясна Поляна с желание да отпътува за България и да се срещне с Учителя Петър Дънов.

Кардинал Джузепе Ронкали, посланик на Ватикана ,в България преди Втората световна война, по-късно избран за папа Йоан XXIII, казва: „В днешната епоха най-големият философ, който живее на земята, е Петър Дънов.“

По повод смъртта на Алберт Айнщайн (1955) Френското национално радио излъчва предаване с негови изказвания, между които е и следното: „Целият свят се прекланя пред мен, а аз се прекланям пред Учителя Петър Дънов от България.“

Рудолф Щайнер, основател на Антропософията, в разговор с Боян Боев (Мюнхен, 1910), един от най-приближените ученици на Учителя Беинса Дуно, казва: „На славянството е определено велика мисия. То, и в частност България, ще допринесе много за духовното повдигане на човечеството. Върнете се в България, там има мощно духовно движение, начело на което стои велик духовен Посветен.“

Парамаханса Йогананда, посещавайки Гърция и запитан за намеренията му относно основаване на ашрам в България, заявява: „Аз съм дотук, там действа Духът на Истината.“

Джуди Кришнамурти, лидер на Теософското движение, отхвърля идеята да бъде провъзгласен за Майтрея и Христос и споделя пред участници в световен теософски конгрес в Холандия, че Мировият учител е в България.

Онисабуро Дегучи, водач на японското духовно движение *Оомото*, споделя: „Аз съм един мъдрец. Учителят е в България.“

Алфред Лемоние, професор от Тулузкия университет, Франция, при посещението си в България се обръща към Учителя Беинса Дуно с думите: „Ние дойдохме да Ви благодарим от всичката си душа и всички си дух, също така и да Ви искаме нови благословения, съвети, пример, физическа, морална и интелектуална сила, за да можем по-добре да служим на Цялото.“

След 1925 г. учението на Учителя Петър Дънов придобива световна популярност чрез редица публикации във вестници, списания и книги.

В Италия Алдо Лавини публикува в сп. „Il Messagero della salute“ (1927) обширна биография и проучване за дейността на Учителя Петър

Дънов. Излизащият в Палермо вестник „Alpha“, орган на Сдружението за психически експериментални науки, нарича Учителя Петър Дънов *мистичен апостол на християнството в своята пълнота и величие*. В Локарно издателство „Yoga“ подготвя и издава девет избрани беседи в превод на поетесата Мара Белчева и уводни думи на проф. Джино Сордели. Луиджи Белоти, директор на Италианската академия за наука, литература и изкуство, в слово при откриването и (24 октомври 1929) провъзгласява Учителя Петър Дънов за неин духовен ръководител.

В Чехословакия сп. „Die Gloke“ публикува биография на Учителя Петър Дънов, а философът Рудолф Буркерт в книгата си „Das Reich Gottes auf Erden“ го нарича *Пророк на бялата раса*.

В Германия вестник „Reichsblatt“ отпечатва статия под заглавие „Предвестници на новата култура“, в която за Всемирното Бяло Братство се казва: „Истинската стойност на това движение не е само в неговите идеи, но и в непоколебимата му сила да се реализират тези идеи в живота.“ Учителя Петър Дънов е представен там като „красива фигура, дишаща доброта.“ Германското движение „Menschheitspartei“ (1932) обявява принадлежност към Всемирното Бяло Братство в България и уважение към Учителя Петър Дънов.

Агнеса Хофман, деятел на Католическата либерална църква в Холандия, посещава България през 1928 г. и споделя: „Аз дойдох да се срещна с Учителя Петър Дънов. Малко са Учителите на човечеството.“

Розенкройцерското общество в Оушънсайд, Калифорния, изказва впечатленията си от беседата „Великият закон“ по следния начин: „Този, който е писал тези прекрасни и възвишени мисли, познава дълбоко тайните на живота.“

В Канада сп. „The Torch“, орган на Канадското астрологическо общество, публикува отзыв за беседата „Великият закон“: „До своите достойнства тази малка книжка няма равна на себе си в цялата американска ораторска литература. Авторът е проникнал дълбоко в работата на духовната алхимия на вселената, показва как всяка добродетел спомага за изграждане на индивидуалното и общото благо на човечеството.“

В Полша сп. „Hejnal“ публикува отзыв на Агни Пилшова: „Има много окултни школи по света, но тази в България се отличава с нещо специфично. Тя се старае да упражни възпитателно въздействие върху обществото чрез добрия си пример.“

В Швейцария пресата отпечатва отзыв за книгата на Георги Радев „Учителят говори“ (съставена по текстове на Учителя Беинса Дуно): „Никога досега не сме срещали толкова истини, изнесени в такава сбита форма, така живо и красиво.“

Във Франция Михаил Иванов, един от най-ревностните ученици на Учителя Беинса Дуно, известен в западния свят като Учителя Омраам Микаел Айванхов, създава през 1953 г. в Бонфен *Fratemite Blanche Universelle* (Всемирно Бяло Братство), което в следващите години разгръща

десетки духовни центрове по всички континенти. Последователите на Учителя Омраам Микаел Айванхов практикуват *Паневритмия* и специално изучават български език, за да пеят в оригинал музикалните упражнения от Учителя Беинса Дуно.

След демократичните промени в България стотици духовно-търсещи от цялата планета посещават ежегодния събор край Седемте рилски езера, за да участват в Школата на Планината, създадена от Учителя Беинса Дуно, и да изпълняват свещения танц *Паневритмия* заедно с хиляди духовни братя и сестри.

Отношение на Православната църква към Учителя Беинса Дуно

Петър Дънов е потомък на възрожденци със значителен принос в борбата за църковна независимост. Във второто десетилетие след освобождението на България от османска власт той основава *Общество за повдигане религиозния дух на българския народ* (1897), в което членуват изтъкнати дейци за национално религиозно самоопределение. Но архиереите на Българската православна църква не приемат неговите реформаторски идеи за връщане към принципите на ранното християнство. Според него духовенството трябва да работи безплатно и безкористно, прехранвайки се от духовната си работа сред народа. От друга страна, неговата езотерично-християнска доктрина се основава на принципите на причинно-следствената зависимост и прераждане (закон за реинкарнация и карма) с цел усъвършенстване и повдигане на човешката душа все по-близо до Христовото съвършенство - принципи, противоречащи на официалната църковна догматика. Такъв е и моралният принцип на вегетарианството, заложен в социалния живот на Всемирното Бяло Братство.

През второто десетилетие на XX век Българската православна църква предприема преки или косвени, открити или тайни опити за дискредитиране дейността на Учителя Петър Дънов. Главно обвинение срещу него е, че се идентифицира с Христос, въпреки недвусмисленото му изказване от 8 август 1920 г.: „Не търсете Христа на физическото поле; не Го търсете и в един човек, защото Той е във всички хора. Само че там, където се проявява Христос, ще видите интензивна Светлина. Христос е един и много. Понякога казвате: „Г-н Дънов дали е Христос, или Христос е в него?“ Ще ви кажа: Христос не съм, но Христос е в мен. ...Христос не е на физическия свят.“

През пролетта на 1922 г. кампанията на Православната църква срещу Учителя Петър Дънов достига кулминация. В неделна проповед от 14 май той заявява: „Ако днес някой се опита да говори истината, първото нещо, което ще кажат, е: „Той е еретик“... Ако вашето учение даде по-добри резултати, аз ще го приема, а ако моето учение даде по-добри резултати, приежете моите методи.“ На 18 юни Учителя Петър Дънов казва: „Сега е време за култура, ние носим едно течение, един прилив в България.“

И българското духовенство, вместо да работи разумно, да използва това благословение. което Небето изпраща, крои разни планове да ни спъне. То трябва да разбере, че така първо себе си ще спъне.“ На 7 юли 1922г. Архиепископски събор на Българската православна църква обявява Петър Дънов за самоотлъчил се от нея, а учението му - „за еретическо и опасно за вътрешния мир и обществения морал“. Учителя Петър Дънов не коментира събитието, не излиза публично в своя защита, а визира единствено идеала на Великото Всемирно Братство: „Нека се реши този въпрос от Православната църква: възкръснал ли е Христос в Право славната църква, приета ли е Любовта в Православната църква? Една църква има в света. Но въвн от църквата е Всемирното Бяло Братство - то е по-високо от църквата. Но още по-високо от Всемирното Бяло Братство е Царството Божие. Следователно църквата е първото стъпало. Всемирното Бяло Братство е второто стъпало, а Царството Божие е третото стъпало - най- великото, което трябва да се прояви.“ (24 юни 1923)

Отношение на българската философска мисъл към Учителя Беинса Дуно

Учението на Учителя Беинса Дуно е обект на теологични и философски анализи. През 1917 г. теологът Даниил Ласков публикува във в-к „Духовна култура“ статиите: „Какво нещо е теософията“ и „Как гледа Библията на теософския спиритизъм и окултизъм“, а през 1922 г. излиза книгата му „Петър Дънов и неговото учение“, в което последното се определя като „сбор от езически суеверия, теософски спиритизъм и окултизъм“. През 1929 г. Ангел Томов анализира в сп. „Философски преглед“ религиозно-философската концепция на учението, изтъквайки, че то може да бъде разбрано само като съставка на мистичната вълна на новото време, характеризираща се с растящ интерес към спиритизма и с настъпателно движение на теософията и на различните окултни школи и мистични общества в света. По-късно авторитетният ремкианец проф. Димитър Михалчев публикува последователно в същото списание студиите „Религиозно-философският мироглед на Петър Дънов“ (1930) и „Против дъновизма като теософско учение“ (1931). Според него става дума за пантеистична метафизика, която увелича масите в мистицизъм и ги прави „загубена част от народа“ за държавата и нацията. През 1940 г. психиатърът д-р Кирил Чолаков, ученик на Михалчев, публикува в сп. „Душевно здраве“ три критически статии, квалифицирайки Учителя Петър Дънов и многохилядните му последователи с клинични термини. Всички критически анализи от този период визират предимно идеалистично- религиозните аспекти на учението. неволно или преднамерено игнорирайки неговата езотерично-християнска основа.

Марксистическата философия след 1944 г. разглежда Учителя Беинса Дуно като основоположник на „специфично българско теософско учение“ в условията на буржоазното общество. Последователите

му се определят като хора „глухи и слепи към болките на епохата“. Лансират се тенденциозни версии за „самоубийство“ на Петър Дънов, въпреки съществуващи документални доказателства за пневмония като непосредствена причина за смърт.

В края на XX век някои неформални философски кръгове в България предлагат метода на структуралистична реконструкция в интерпретацията на текстовете на Учителя Беинса Дуно. Според тях те са построени на троичен диалог *Христос-Аз-Другия*, което позволява да бъдат видени отвътре и да бъдат преживени като Слово или морално събитие. Изтъква се, че само структуралистичната интерпретация ги прави научно разграничими от други езотерични или религиозни текстове, тъй като в литературата на православното християнство, теософията и източния окултизъм не може да бъде открита морфологията *Христос-Аз-Другия*.

Отношение на българската държава към Учителя Беинса Дуно и Всемирното Бяло Братство

Учителя Беинса Дуно и Всемирното Бяло Братство по принцип не участват в държавни институции и политически структури. Въпреки това те са били обект както на интерес, така и на репресии от страна на политици, държавници, партии, армия и полиция. Съществуват документи, според които Учителя Беинса Дуно е възнамерявал да представи своето „Призвание към народа ми“ пред Народното събрание (1897), но впоследствие се отказва. По време на военния период от първата половина на XX век (1912-1918) повечето от учениците и последователите му са мобилизирани в българската армия и по негови наставления носят, пришити във военните си куртки, *Добрата молитва* и Псалм 91. На 11 ноември 1912 г., в края на Балканската война, чрез Мария Стоянова (придворна дама на царица Мария Луиза) той съветва българския цар Фердинанд да сключи примирие с Турция и да не напада съюзниците си. През август 1915 г., в хода на Първата световна война. Търновското военно комендантство разтурва годишния събор на Всемирното Бяло Братство и принуждава Учителя Беинса Дуно да напусне града. След военната капитулация на България при Добро поле (15 септември 1918 г.) чрез посредници той съветва българския цар Фердинанд да абдикира в полза на сина си Борис.

На 13 юли 1921 г. Министерството на вътрешните работи на България утвърждава устав на Обществото „Бяло Братство“ в Русе и на практика това е първа юридическа регистрация на последователите на Всемирно Бяло Братство. През 20-те години на XX век Учителя Беинса Дуно трайно пребивава в София на ул. „Опълченска“ 66, в непосредствено съседство с дома на комунистическия лидер Георги Димитров. Според мемоари на съвременници последният неколккратно се е укривал от полицията в квартирата на Учителя Беинса Дуно.

Според мемоари на Петко Епитропов през юли 1922 г. Учителя Беинса Дуно се среща с Александър Стамболийски, тогавашен министър-председател, и провежда с него частен разговор. На 9 юни 1923 г. чрез държавен преврат на власт в България идва политическата партия Демократически сговор; правителството и не дава разрешение за годишен събор на Всемирното Бяло Братство. На 21 юли 1925 г. Учителя Беинса Дуно е призован за разпит в столичната Обществена безопасност; отговорите на зададените му въпроси са документиранни.

Именувам се Петър Константинов Дънов, от Варна, 60-годишен, българин, неженен, неосъждан, учител:

Моето учение е основано на три главни принципа: Божествена Любов, Божествена Мъдрост и Божествена Истина. От тия три принципа произтича, че е необходим пълен мир и взаимно разбирателство между хората, братство и взаимопомощ за общото благо.

Учението ми изключва всяко насилие и изисква абсолютна чистота в мислите, чувствата и действията. Едно от най-съществените условия за всички последователи на това учение е свършената нравственост. Ученикът на Божествената Школа, за да може да възприеме и приложи всичките истини на Христовото учение, трябва да бъде чист физически, морално и духовно. Всяко нарушение на това условие е една важна спънка за развитието му. Той трябва да бъде изправен във всяко отношение както към себе си, така и към другите, към обществото и държавата.

Аз препоръчвам зачитане на установените закони и наредби на властта. Всеки недостатък и несвършенство в обществения и държавния строй може да се изправи чрез самоусвършенстване, понеже е казано: „Бъдете свършени, както Отец ваш на небесата е свършен.“

Църквата винаги трябва да върви в пълно съгласие с Божествената Любов, Мъдрост и Истина.

С политика не се занимавам, защото тя не съставлява за нас никаква цел. С политика се занимават само хората, които тепърва изучават живота. Аз само поучавам, което е разумното добро.

За да се схване Божествената Мъдрост и се разберат Божествените Истини, изискват се знания за живота. Тия знания се преподават на ония, които желаят доброволно да се учат и напредват. Ако те са здрави умствено и морално, лесно схващат преподаваните уроци, а в противен случай могат сами да се откажат от една работа, която не е по силите им. Аз нито викам някого, нито принуждавам, нито задържам. В моето учение се налага закона за разумната свобода. Който дойде, няма да бъде изпъден, но и който желае да си отиде, няма да бъде задържан. Никому нищо не се налага, а на всички помагам по желанието им и със съвети, упътвания и рационални средства съобразно законите на Живата разумна природа. И всичко върша абсолютно безкористно. Бог, комуто служа, премисля за моята прехрана и издръжка. Предвид горното заявявам, че всички тъжби,

оплаквания, показания и критики против мен, от когото и да било, са лишени от всякаква истинност и основание. Моего учение, изложено в повече от шест печатни тома, и моя живот, който е открит за всички и може всяка минута всяка минута да се провери, няма нужда от защита.

Това учение осигурява физическо здраве, морална чистота и духовен напредък на всички, които го следват, а животът ми е общопризнат образец за подражание. Нищожните на брой изключения в на застой в развитието се дължат очевидно на атактистични принципи. Т.е. между множителството мои слушатели има един-два случая на душевно разколебаване и морална поквара, това се дължи на самите тях, от родителите им. Техният минал живот и сегашното им положение ясно свидетелстват за това, но те не са мои ученици, макар и да са се явявали при мен.

Друго няма какво да кажа.

21.Юни.1925"

През 1936 г. е нападнат и бит от активист на партията Демократически сговор, инцидентът довежда до мозъчен кръвоизлив и парализа, от които той се възстановява напълно. По-късно нападателят моли Учителя Беинса Дуно за прошка.

На 2 октомври 1937 г. официално е призван да отговори писмено и подробно на въпроси относно отношението на неговото учение към църквата, държавните институции, армията, обществения строй, брака, семейството и морала. Отговорите му са документирани и запазени за поколенията.

По време на Втората световна война Учителя Беинса Дуно съветва своите ученици Любомир Лулчев (придворен съветник) и Методи Константинов (висш чиновник в Министерството на външните работи) да убедят цар Борис III да отмени решението за депортиране на българските евреи и с това спомага за тяхното спасяване.

Четири години след установяване на тоталитарния комунистически режим в България Правителството признава Всемирното Бяло Братство за „верска общност“ (23 януари 1948), но през октомври 1956 г. отменя решението си. През юни 1948 г. е одържавен парцелът на *Изгрева*, върху който е разположени салонът за молитвени събрания, и е предоставен в собственост на посолството на СССР. На 6 декември 1957 г. с прокурорска заповед за обиск от *Изгрева* е иззета цялата литература със Словото на Учителя Беинса Дуно, а през август 1958 г. Софийският градски съвет одържавява всички парцели, собственост на жителите на *Изгрева*.

След демократичните промени в България Министерският съвет утвърждава устав на Обществото „Всемирно Бяло Братство“ (7 ноември 1990), а през 2001 г. публикува удостоверение, според което Обществото в никакъв случай не може да бъде квалифицирано като секта, а е официално изповедание, възникнало на българска основа като самобитна духовна традиция с едновековно присъствие в България.

Литература

1. Методи Константинов, Боян Боев, Мария Тодорова, Борис Еликолов, *Учителя*, ИК Бяло Братство, София, 2005
2. Георги Радев, *Учителят говори*, ИК Алфадар, София, 1998
3. Учителя Беинса Дуно, *Завета на цветните лъчи на Светлината*, ИК Бяло Братство, София, 2004
4. Учителя Беинса Дуно, *Паневритмия*, ИК Бяло Братство, София, 2005
5. Учителя Петър Дънов, *Изворът на Доброто*, ИК Роял 77, Варна, 1992
6. Учителя Беинса Дуно, *Разговори при Седемте рилски езера*, Кралица Маб, София, 1993
7. Учителя Беинса Дуно, *Акордиране на човешката душа*, том I, II и III. ИК Бяло Братство, София, 2002
8. Учителя във Варна, *Документална хроника*, ИК Бяло Братство, София, 1999
9. Учителя Петър Дънов, *Той иде*, ИК Бяло Братство, София, 2004
10. Учителя Петър Дънов, *Разумното сърце*, Поредица Българска класика, том 59. ИК Захарий Стоянов, София, 2003
11. Учителя Петър Дънов, *Сила и Живот*, Седемтомна поредица, ИК Захарий Стоянов, София
12. Милка Кралева, *Учителят Петър Дънов. Живот и учение*, ИК Кибеа, София, 2001

Библиография

Димитър Калев, *Учителя във Варна*, ИК Бяло Братство София (1999), ISBN 954-8091-91-7

Лазаридес, Прокофьев, *Трагедия Валентина Тамберга*, Страсбург - Санкт-Петербург (1999), ISBN N/A

М. Константинов, Б. Боев, М. Тодорова, Б. Николов, *Учителя*, ИК Бяло Братство, София (2005), ISBN 954-744-050-0

Милка Кралева, *Учителят Петър Дънов. Живот и учение*, ИК Кибеа София (2001), ISBN 954-474-264-6

С. Прокофьев, *Восток в сеете Запада*, Н.И. Новикова (1998), ISBN 5-87991-010-5

Учителя Беинса Дуно, *Учителят говори*, Съставител Георги Радев, ИК Алфадар, София (1998), ISBN 954-8785-17-X

Учителя Беинса Дуно, *Доброто разположение*, Съставител Боян Боев, ИК Бяло Братство (2001), ISBN 954-744-026-8

Учителя Беинса Дуно, *Всемировият Учител Беинса Дуно и Велико Търново*, ИК Алфиола (1995), ISBN 954-8139-10-3

Учителя Беинса Дуно, *Поучаваше ги*, Стара книга (1923), ISBN N/A

Учителя Беинса Дуно, *Акордиране на човешката душа*, ИК Бяло Братство (2001), ISBN 954-744-001-2

Учителя Беинса Дуно, *Изгревът на Бялото Братство* - Том III, ИК Житен клас (1995), ISBN 954-90041-2-0

Учителя Беинса Дуно, *Изгревът на Бялото Братство* - Том IV, ИК Житен клас (1995), ISBN 954-90041-4-7

Учителя Беинса Дуно, *Разговори при Седемте рилски езера*, ИК Кралица Маб (1993), ISBN 954-478-11-3

Учителя Беинса Дуно, *Завета на цветните лъчи на Светлината*, ИК Бяло Братство (2004), ISBN 954-744-042-X

Учителя Петър Дънов, *Изгревът на Бялото Братство* - Том I, ИК Житен клас (1993), ISBN 954-799-183-3

Учителя Петър Дънов, *Разумното сърце*, ИК Захарий Стоянов (2003), ISBN 954-739431-2

Учителя Петър Дънов, *Великата Майка*, ИК Колор Принт (2006), ISBN 978-954-744-068-5

БИБЛИОГРАФИЯ 109

Учителя Петър Дънов, *Паневритмия*, ИК Бяло Братство (2004), ISBN 954-744-044-6

Учителя Петър Дънов, *Изворът на Доброто*, ИК Роял 77 (1992), ISBN 954-8005-04-2

Учителя Петър Дънов, *Той иде*, ИК Бяло Братство (2004), ISBN 954-744-046-2

Adolf Arenson, *Rudolf Steiner und der Bodhisattva des 20. Jahrhunderts*, Freiburg 1980, ISBN/A

Fernand Niel, *Albigensis et Cathares*, Presses Universitaires de France, ISBN: 2-13044-434-2

GA. 45, *Anthroposophy: (A Fragmen)*, Steiner Books (April 1996), ISBN: 0-88010-401-5

GA 93a, *Foundations of Esotericism - Notes of an esoteric course of 31 lectures Berlin 26 Sep. - 5*

Nov. 1905, Rudolf Steiner Press (June 1983), ISBN: 0-85440-383-3

GA VA, *Mythen und Sagen. Okkulte Zeichen und Symbole*, Verlags (August 1992), ISBN: 3-7274-1010-8

GA 102, *The Influence of Spiritual Beings upon Man*, Anthroposophie Press (January 1961), ASIN: B0007EKP90

GA 106, *Egyptian Myths and Mysteries*, Steiner Books (June 1987), ISBN: 0-88010-198-9

GA 107, *Deed of Christ and the Opposing Spiritual Powers*, Rudolph Steiner Pr. (June 1954), ISBN: 0-91992-402-6

GA 110, *Spiritual Hierarchies and their Reflection in the Physical World. The - Zodiac, Planets, Cosmos*, Rudolf Steiner Press (October 1995), ISBN: 0-88010-061-3

GA A3, *East in the Light of the West*, Garber (April 1986), ISBN: 0-89345-056-1

GA 114, *According to Luke. The Gospel of Compassion and Love Revealed*, Steiner Books (July 2001), ISBN: 0-88010-488-0

GA 116, *Christ Impulse and the Development of the Ego Consciousness*, Kessinger Publishing (March 2003), ISBN: 0-76614-752-5

GA 117, *The ego; The God within; and The God of external revelation*, Anthroposophie Press (January 1910), ASIN: B000891ZZW

GA 118, *The Reappearance of Christ in the Etheric*, Steiner Books (August 2003), ISBN: 0-88010-519-4

GA 122, *Genesis - Secrets of Creation*, Rudolf Steiner Press (September 2002), ISBN: 0-185584-102-9

GA 123, *According to Matthew*, Steiner Books (September 2003), ISBN: 0-88010-504-6

GA 130, *Esoteric Christianity and the Mission of Christian Rosenkreutz*, Rudolf Steiner Press (September 2000), ISBN: 1-85584-083-9

GA 131, *From Jesus to Christ*, Rudolf Steiner Press (May 2005), ISBN: 0-185584-195-9

GA 136, *Spiritual Beings in the Heavenly Bodies and the Kingdoms of Nature*, Steiner Books (October 1992), ISBN: 0-88010-367-1

GA 140, *Okkulte Untersuchungen über das Leben zwischen Tod und neuer Geburt*, Verlags (August 2003), ISBN: 3-7274-1400-6

GA 170, *The Riddle of Humanity*, Rudolf Steiner Press (1990), ISBN: 1-85584-105-3

GA 237, *Karmic Relationships*, Vol. III, Rudolf Steiner Press (June 1977), ISBN: 0-85440-313-2

GA 264, *From the History and Contents of the First Section of the Esoteric School 1904-1914*, Anthroposophie Press (June 1998), ISBN 0-88010-434-1

GA 265, *"Freemasonry" and Ritual Work. The Misraim Service Texts and Documents from the Cognitive-Cultic*, Steiner Books (December 2006), ISBN: 0-88010-612-3

GA 266/1, *Esoteric Lessons 1904-1909 VA.1*, Steiner Books (December 2006), ISBN: 0-88010-610-7

GA 283, *The Inner Nature of Music and the Experience of Tone*, Steiner Books (December 1983), ISBN: 0-88010-074-5

Markus Osterrieder, *Sonnenkreuz und Lebensbaum*, Urachhaus (1995), ISBN: 3-82517-031-4

Rudolf Steiner, C. Bamford, *Christian Rosenkreutz and Rosicrucianism*, Anthroposophie Press (2000), ISBN: 0-88010-475-9

S. Prokoffief, *The Twelve Holy Nights and the Spiritual Hierarchies*, Temple Lodge Publishing (2004), ISBN: 1-902636-61-9

TH. Meyer, *The Bodhisattva Question - Two lectures by Elizabeth Vreede*, Temple Lodge Publishing (1993), ISBN: 0-90469-350-3